

3145

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544.

Vol. 14 } డెన్న పట్టణము 1926 వ సం॥ నవంబరు నెల 1-వ తేది సోమవారము } No 179
నంపుటము ౧౪ } శ్రీ అక్షయనామసంవత్సర ఆశ్వయుజమాస బహుళ ఏకాదశి. } సంచిక ౧౭౯

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్ప గొప్పవారిచే వేలవేలు యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది. పంపభాష చీటి మాచి కొనిన మోసముగలుగదు.

అమృతాంజనము నకలవిధ నొప్పులకు సంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్పును, వాయువుపోట్ల బాపును,
పార్శ్వపునొప్పులు బారజోలును, పొట్లజోగొట్టును
బెలుకుల భేదించును వాపుల రూపుమాపును.

దగ్గును తగ్గించును దురదను తొలగించును.

ఈమందును రుద్దగానే చెమట పట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి దేహమున
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తగ్గించును

విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు

చక్కనిడబ్బితో నహా సీసా 1-కి ర్పు 0-10-0; డజన్ 1-కి ర్పు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.

అమృతాంజనండిపో, 6, 7 తంబుకెట్టివీడి, మద్రాసు లేక, 249 ప్రేరి రోడ్డు, ఫోర్టు బొంబాయి.

కావలెను

కృష్ణాజిల్లా గుడివాడతాలూకా యలకుర్రు గ్రామములో నుండు శ్యామలా ధర్మ పాఠశాలకు ప్రధానోపాధ్యాయుని స్థానమునకు సెకండరీ ట్రైనింగువారు కావలయును. దరఖాస్తును శ్యామలా ధర్మపాఠశాలా మేనేజరు, యలకుర్రు, నిడుమోలు పోస్టు, కృష్ణాజిల్లాకు పంపవలయును.

మద్రాసు అండా నదరకమరాటా రైల్వేకంపెని లిమిటెడ్

(ఇంగ్లాండు లో యిక్కా కార్పొరేటు చేయబడినది)

నోటీసు

1926 సంవత్సరము నవంబరు 15 తారీఖు మొదలు బెజవాడనుండి మచిలీపట్టణమునకు పోవు నెంబరు 14, 52 బండ్లును, మచిలీపట్టణమునుండి బెజవాడకు వచ్చు నెంబరు 47, 13 బండ్లును, బెజవాడకును మచిలీపట్టణమునకు మధ్యనుండు స్టేషనులన్నిటిలోను ఆగుచు యీ దిగువ ఉదహరించిన కాలము ప్రకారము నడుచును.

బెజవాడనుండి మచిలీపట్టణమునకు వచ్చు బండ్లు

స్టేషన్లు	నెంబరు 14 పాసింజరు	నెంబరు 52 పాసింజరు
బెజవాడనుండి బయలుదేరుట	ఉదయం ౫.౦౦ 6-35	సాయంత్రం ౫.౦౦ 6-55
గుడివాడ } వచ్చుట	" " 7-51	" " 8-17
బయలుదేరుట	" " 7-58	" " 8-24
మచిలీపట్టణము వచ్చుట	" " 9-20	" " 9-45

మచిలీపట్టణమునుండి బెజవాడకు పోవు బండ్లు

స్టేషన్లు	నెంబరు 47 పాసింజరు	నెంబరు 13 పాసింజరు
మచిలీపట్టణము నుండి బయలుదేరుట	ఉదయం ౫.౦౦ 7	సాయంత్రం ౫.౦౦ 8-30
గుడివాడ } వచ్చుట	" " 8-20	" " 7-18
బయలుదేరుట	" " 8-27	" " 7-53
బెజవాడ వచ్చుట	" " 9-50	" " 9-15

శాస్త్రోక్తబోధకములు! (కేటలాగు ఉచితము) గిట్టింపు ధరలే!

శ్రీ కృష్ణఆయుర్వేద ఫార్మసీ, ఏలూరు.

ఇంటి బోధకములు, సుప్రసిద్ధ వైద్యులచే వాడబడుచున్నవి. క్రమముగా జేసిన ఆయుర్వేద బోధకములు, ఇతర బోధకముల కన్న శ్రేష్ఠమని నిరూపించుటయే మాభ్యోధ్యేశము. ఏ కెంట్లకావలెను.

WANTED.

Candidates for Telegraph and Station Master's Classes. Full particulars and Railway Fare Certificate on 2 annas Stamp. 3103 Apply to:—

Imperial Teleg. Collage, Delhi.

మదనకామేశ్వరిలేహ్యము

8857 మేహము, నిక్కాళ్ళ, నిస్సత్తువ కుక్కనష్టము, అతిమాత్రము మొలవాటిని హరించి బలమును, శీర్షవృద్ధిని, గలిగించుట వల్లసాదము. 20 రు. డబ్బీ రు 1-4-0 బి. పి. 0-6-1 5 1.5 అంకు ౧, ఆయుర్వేదసూత్రం, తెలివేడి. (ఇల్లూరు.

రతిరంజన్ గారడి 2034

ఈమందు పూర్వం నవాబులు మహారాజులు బహుభార్యులు గలవారు వాడేవారు. మనువటికన్న వాల్చు కెట్టు సంతోషము నియ్యగలదు. అద్భుతగుణం సీసా 8-0-0 తైలము వాడే పొగొట్టుకొనిన శక్తి కలుగును. రు 8-0-0. పెద్దబుక్కి 10-0-0 అమృతరత్నా శరం 45 బందరువీధి మద్రాసు

ఆయుర్వేద బోధక రత్నా కరమ్

ఆయుర్వేద అత్యుత్తమ గ్రంథము రు 8-0-0 ఆంగ్లబ్రహ్మజ్యోతిషము రు. 2. భస్మవ్రతాశిక రు. 1 ఆయుర్వేద భూషణ దివ్యగర్భ శ్రీరాధ కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి 204 ఏ. యస్. ఏ. సి. బెజవాడ.

రత్న పురుష లేహ్యం

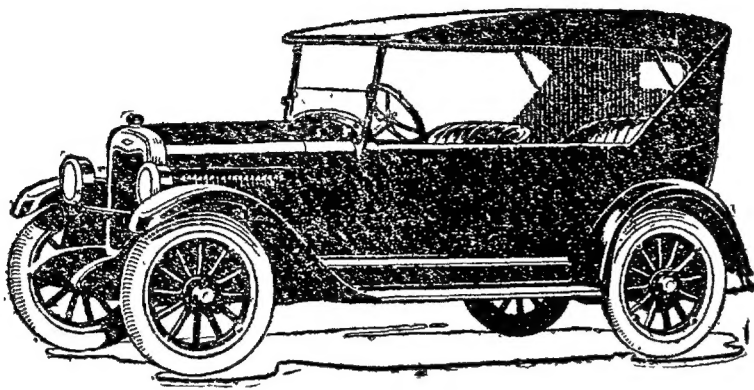
కుక్కనష్టమును పోగొట్టి బలముచేయుటయందు పొందినది. ఒకసారి వాడెదమోచిన మిగతా తెలియదు. డబ్బీ రు 3-4-0 బి. (ఇల్లూరు) వైద్యులచే రాయనరము, తూర్పు గోదావరిజిల్లా

for Economical Transportation

శ్రేష్ఠ మైన కార్లు

తగ్గిన ధరలకు విక్రయించబడును.

5 పాసింజర్ల బెల్మాన్ టెర్లు గల టూరింగు కార్లు రూ 2725

1 టన్ను కమర్షియల్ చాంపిస్ ... " 1700

1 టన్ను ట్రక్కు చాంపిస్ ... " 2200

దక్షిణ హిందూదేశమునకు ఫోల్ డిస్ట్రిబ్యూటర్లు :

సింప్సన్ అండు కో, లిమిటెడ్.,

మద్రాసు.

ఉదకమండలం.

మీనూరు పాశ్యపు వెంకటాచలపండితుల ఆయుర్వేదీయ సిద్ధాంతములలో నొకటియగు లోకామయమార కస్తూరిమాత్రల యోగ్యతాపత్రములు

Regd TradeMark

(5) మ. ఎస్. శ్రీనివాసన్, ఫోల్ స్క్రిటు తిరుక్కల్లన్ కోవిత్, పోస్టు కిమూరు, జిల్లా తంజావూరు, పేరు వ్రాసినది.

తమరినుండి జూన్ నెలలో రప్పించిన మాత్రలు చాల గుణకారములని తెలియవచ్చియున్నవి. కావున దయచేసి 8 సీసాలు కస్తూరిమాత్రలను 2 సీసాలు గోరొజనమాత్రలను బంప ప్రార్థన.

(6) మ. డి. వి. కస్తూరిరాజు, టైపిస్టు, ఇన్ కంపాన్సు ఆఫీస్, తిరుచినాపల్లి. పేరు వ్రాసినది. తమ లోకామయమార కస్తూరిమాత్రలను 5 సంవత్సరములనుండి వాడుచున్నాను. అవి దివ్యవృద్ధిమణి తెలియవచ్చినది. వాటివలన అన్ని జ్వరములు గుణము కలుగును. వెల సరసముగను, గుణ మత్యధికముగను, ఉండుటవలన మాప్రాంత్యమువారు అధికముగా దీనినే వాడుచున్నారు. ఇప్పుడు 12 సీసాలను బంపగోచున్నాను.

(7) మ.పి. సుబ్రాయుడు కేరాఫ్ బండ్ల వీరోస్వామి రావురూపేట, పోస్టువేటపాలెం, జిల్లాగుంటూరు పేరు వ్రాసినది. ఐదుక తమరు పంపిన కస్తూరిమాత్రలు చాల బాగా పనిచేసినవి. గావున అసేముల వచ్చి కొత్త చున్నాను. పెంట్ నే 75 సీసాలను బంపగోచున్నాను.

(8) మ. వీరేగాడ రెళ్లనూరు పోస్టు, కోలూరు. పేరు వ్రాసినది.

లోకప్రఖ్యాతమైన అనేకరోగములను గుణవర్తన గల తమ లోకామయ కస్తూరిమాత్రల సీసా 12 ను వి. పి. శేఖర్ ప్రార్థించుచున్నాను.

శ్రీ సీతారాఘవ వేద్యుకాలా, మైసూరు.

నీతిలేని విధానము

గౌ. పాత్రోగారి పరిపాలనము ఖండింపబడుట
 బి. జి. హార్మి మనుగారిచే ప్రకటింపబడు ఇండియన్ నేషనల్ హెర్బల్ ట్రాక్టర్ ఇంజనీరింగ్ కంపెనీ ప్రకటన
 ఎత్తైన విధానముగలించి మద్రాసు ప్రభుత్వమువారు గావించిన ఉత్తరువు వారి కంతమాత్రము గౌరవము చేయగలరే యుటలేదు. మద్యపాన నిషేధ ప్రచారణలు కోరిన అన్నివిషయములకు ఎత్తైనాకమిటివారు ప్రభుత్వమువారు నిరాకరించి యుండటం ఆశ్చర్యకరము. ఎత్తైనాకాఖ భారతీయునిచేతయందన్నపుడు వరిపత్తి లిట్టుండ మరంత ఆశ్చర్యము కలుగజేయక మానదు. క్రమముగ కల్లు సారాయి అమ్మ విషయమై నిర్బంధముల శేర్పంచిని అక్రమముగ మద్యపానములను తయారుచేసి విక్రయించుట అధికమగునని ప్రభుత్వమువారు భయపడునంతకాలము ఆత వదలకొననలయును. ప్రజల మద్యపాన నిషేధము కోరుచున్నారు. కాని మద్యపానముకల్ల వచ్చుచున్న ఆదాయమును వదలకొనవలసిన ప్రభుత్వమువారు మద్యపాన నిషేధమై అభ్యంతరములు చెప్పుచున్నారు. ఇప్పటికైనను మద్యపాననిషేధ విధానమును అమలనం దుండుట అసాధ్యమని కమిటివారు అభిప్రాయపడుచున్నారు. అక్రమముగ కల్లుసారాయి తయారగుసేమో అనుభయమువల్ల లోకంబున విధానము సరికాదని చెప్పబడెను. ఇప్పటికే అమ్మకపు గంటలు తక్కువగ నుండుటచే ఇంకను మెపుల సంఖ్య తగ్గించుటగాని అమ్మకము తగ్గించుటగాని అసాధ్యము. ఎత్తైనాకమిటి సభ్యులు కల్లుదుకాణముల స్వంతదారులకన్న కల్లు వ్యాపారము విషయమై ఎక్కువసానుభూతి చూపుచున్నారు. మంత్రిగారి వైఖరి ఇంకను అన్యాయముగ నున్నది. లైసెన్సు ఛార్జీలను అధికముచేయువలయునని కమిటివారుగావించిన సూచనను మంత్రిగారు నిరాకరించిరి. మద్రాసురాజధానిలో మద్యపానముల వ్యాపారమంతయు బ్రాహ్మణేతరులచేతులలో యున్నది. బ్రాహ్మణేతరుడగుమంత్రి సామాన్యప్రజల యోగక్షేమములను సరకుచేయక ధనికులగు మద్యపానవర్తకులను సంతృప్తిపరచు యత్నించుచున్నట్లు తోచుచున్నది.
 అక్రమముగ మద్యపానములు తయారుచేయబడి అమ్మబడుసేమాయను భయము మద్రాసుప్రభుత్వమువారికి అధికముగ నున్నది. అమెరికాలో చట్టమునకు విరుద్ధముగ అచ్చట చట్ట రహస్యముగ మద్యపానములు విక్రయింపబడుచున్నవి. అందుచే అమెరికావారు మద్యపాననిషేధోద్యమమును వదలుకొనినారా? మద్యపాననిషేధము అవసరమా? దేశమునకు లాభకరమా? ప్రజలు ఆమోదించెదరా? ఇతేముఖ్యమగుప్రశ్నలు. భారతీయులలో అత్యధికసంఖ్యాకులు మద్యపాననిషేధమును సంతోషముతో ఆమోదించెదరనుట నిస్సందేహము. త్రాగుడు వ్యవసాయమునకు లోబడినవారుకూడ మద్యపాననిషేధకార్యక్రమమును ఆమోదించెదరు. విదేశీయుడు అధికారియైన భారతీయుల సహజగుణములు ఆతనికి తెలియదని చెప్పవచ్చును. కాని భారతీయుడగుమంత్రి ఇట్టిసాధ్యమును ప్రకటించుటకన్న విపరీతము మరియొక్కటియండదు. ప్రజలకంతమాత్రము ఇష్టములేకున్నను నిరంకుశాధికారులైన ప్రభుత్వమువారు త్రాగుడు సౌకర్యముల శేర్పంచి మద్యపానములవ్యాపారము అవిచ్ఛిన్నముగ కొనసాగునట్లుచేయుట ఎంతయు నీతిబాహ్యమైయున్నది.

కావలెను

శ్రీశైవశాస్త్రి

ఉడుత, ఉడుము, కొండవలస, మొసలి, చిరతలపులి, చర్మములను చిల్లరగాను, టోకుగాను విక్రయించువర్తకులు కావలెను.

వివరములకు యాదిగన చిరునామాకు వ్రాయవలెను.

డి. యస్. నాయుడు అండు కో.,

5 నందు సాపిథి పి. టి. మద్రాసు.

జీవించుటకు

ఆయువును, ఆరోగ్యమును, విశ్వరూపును, పొందవలెనన్న 150 పుటలు గల మా

కామశాస్త్రమును

చదువవలెను. మీరు ఉత్తమువ్రాసిన, దానిని మీకు ఉచితముగా పంపబడును.

ఆలంకరితహాసార్థసి, 26, శ్రాష్ట్రీ, మద్రాసు.
 బ్రాంచి: మొయిన్ రోడ్డు, కాకినాడ.

పానగలు మంత్రి వర్గమునకు ప్రజాప్రతినిధుల

సానుభూతి గలదా?

ప్రభుత్వసభ్యులు నామినేటెడు సభ్యుల వోట్లపై మంత్రులు ఆధారపడియుండుట

హిందూధర్మాదాయముల బిల్లు - వోటింగువివరములు

1926 సంవత్సరము ఆగస్టునెల 25 వ తేదిన హిందూధర్మాదాయముల బిల్లును గౌ. పానగలు రాజుగారు శాసనసభయందు ప్రవేశపెట్టిరి. రాబోవు సమావేశమువరకు బిల్లుపై చర్చ ఆపుదల చేయవలయునని టి. యం. నరసింహాచార్యులుగా రుపాదించిరి. అపోజిషను వర్గమువారు ఉపపాదనమును బలపరచుచు ఈక్రింది కారణములను తెలిపిరి.

- (1) ఈబిల్లును ఆక్రమమొదలి పైకొట్టెలో శ్రమలు బానిస చేయబడి యుండుటచే, హైకోర్టువారు తీర్పుచెప్పినపుడునే వాలిడేటింగు ఆప్టును తయారుచేయుట న్యాయస్థానములను ఆగౌరవముల యగుట చేతన,
- (2) బిల్లును చక్కగ పరిశీలించి లోపములను నివారించుటకై సెలెక్టుమిటి నియమింప మంత్రిగారు ఆంగీకరింపకపోవుటచేతన,

అపోజిషను వర్గమువారు బిల్లుపై చర్చ కొంతకాలము వరకు ఆపవలయునని కోరిరి. ప్రజాభిప్రాయమునకు అనుకూలముగు విధమున బిల్లును మార్చిన ఆమోదించుటకెట్టి అభ్యంతరముండదని అపోజిషను వర్గమువారు తెలిపిరి.

నరసింహాచార్యులుగారి ఉపపాదనమునకు అనుకూలముగ 30 మంది ప్రతిపూలముగ 53 మంది సమ్మతుల నొసగిరి. వీరిలో 28 మంది ప్రభుత్వసభ్యులు, నామినేటెడు సభ్యులుగ నున్నారు.

మంత్రివర్గమువారు చేసిన ఘరకార్యములలో హిందూధర్మాదాయములబిల్లు తయారుచేయుట ఒకటియని జప్తీసుపక్షమువారు చెప్పకొనుచున్నారు

ప్రజాప్రతినిధుల సానుభూతి లేక ప్రభుత్వసభ్యులు నామినేటెడు సభ్యుల సహాయముతో 6 సంవత్సరములు పరిపాలనము జరిగినది

ఇట్టి ఆక్రమపరిస్థితులను మఱి మూడు సంవత్సరములు రాష్ట్రమువారు సహించెదరా?

నవంబరు 8 వ తేదిన కాంగ్రెసు అభ్యర్థులకే వోటుచేయుడు.

ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయము

సెనెటు అభ్యర్థి

అయ్యా, నేను చిరకాలమునుండి యాంధ్రభాషాసేవను గావించుచున్నాడను. మంజువాణియు ముద్రాక్షరశాలను స్థాపించి యందుకొంతకాలముకూడ సమర్థితుడను నడిపి తత్కాలమున సేవకములను ఆముద్రిత గ్రంథముల బ్రచురించితిరి.

శతాధికగ్రంథములను రచించితిరి. ఆందు గొన్ని చుదరాను విశ్వవిద్యాలయమువారు మెట్రిక్యులేషను, యాఫ్ యే, బి. యే, ఎం. ఏ; మున్నగు తరగతులను పఠనీయగ్రంథములుగ నియమించిరి.

1903 వ సం॥ ఇండియాగవర్న మెంటువారు నాభాషాసేవను మెచ్చి యోగ్యతాపత్రిక నొసంగియుండిరి.

క్రైస్తవమతగ్రంథమున నవనిబంధనను ఆంధ్రమున పురాణాల్లిలో పద్యకావ్యముగ విరచించితిరి. ఆగ్రంథములను గాంచి మనచక్రవర్తియగు పంచమహర్షి సార్వభౌములుగూడ విక్రీయింపబడినది.

ఆంధ్రకోశమునగల పండితప్రముఖులెల్లరును నాభాషాసేవను గ్రహించియుండిరి.

ఇప్పుడు క్రొత్త మనకాంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ మేర్పడినది. తత్కాలమునగూడ నికను మిక్కుటముగ భాషాసేవను గావించు కుతూహలము కలదు.

కావున ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయముయొక్క సెనెటుకు జమిందారుల శ్రమను రాబోవు ఎన్నికలలో సేవక అభ్యర్థియై యున్నాను. నాకు ఇప్పించి యింకను మిక్కుటముగ భాషాసేవను గావించుటకు నా కవకాశమునీయవలెనని ప్రార్థించుచున్నాను. చిత్తఃపూరితము.

భవద్విధేయుడు

రాజా మంత్రివెగడ భుజంగరావు

ఇండిపెండెంటు కాంగ్రెసు

పక్షము

మధ్యరాష్ట్రములందు ప్రచారము

రాగపూర్వ, అక్టోబరు 29:—ఇండిపెండెంటు కాంగ్రెసు పక్షము నేను యొక్క ప్రచారమును కేయును ఖండ్యాను 27 వ తేదీన వచ్చిరి. రైలుస్టేషనుపై పురప్రముఖులు చాలమంది గలుసుకొని పట్టించిరి. లాల్ బజర్త్రాయుగారిని ఊరేగింపుతో దీక్షింపించిరి. హ్యూసిఫులు కమిటీవారు సన్మానవస్త్రము నొసంగగా వారు దానికి తగినటుల ప్రత్యుత్తర మొసంగిరి. తరువాత సాయంత్రము జరిగిన భజనము వారు ఉపన్యసింపమ ఇండిపెండెంటు కాంగ్రెసుపక్ష సిద్ధాంతములను కార్యక్రమమును వివరించిరి. స్వరాజ్యపక్షమువారు శాసనసభలోనికి వానిని ధ్వంసము చేయవలెనను చుట్టేముతోబోయి ఆర్థిక, పరిపాలక శాసనసంస్కరణము లేనన జరిగిన తమ ప్రతిభ యనబాలరని చెప్పిరి. ఏదైన సంస్కరణములు జరిగిన యెడల వానిలోనికి దేశక్షేమాభివృద్ధిగావించుటకై యెప్పుడు వీలైన వప్పుడు కేయులకు ప్రవేశించినవారిదే ప్రతిభయనల యను. స్వరాజ్యపక్షమువారిని మరల నెన్నుకొనినయెడల దేశక్షేమమునకు నష్టముగల్గునుగాన వారిని మరల కేంద్రశాసనసభకును రాష్ట్రీయ శాసనసభకును యెన్నుకొనవలదనివారు విజ్ఞప్తి చేసిరి.

కాంగ్రెసు ప్రచారము

అభయంకరుగారి అభ్యుత్థాన సేవ జమ్మలూరుబాజ్ గారు పెద్దపల్లిలో నుపన్యసింపమ యొక్క దారులు కాంగ్రెసు అభ్యర్థులను బలపరచవలెనని యుద్దేశించిరి. నేలుబాజ్ గారు ఓంకారాంబేరిపట్న ప్రత్యుత్తరమువచ్చుచు తాను కాంగ్రెసు ఆజ్ఞను పాలించు కాంగ్రెసు వాదననియూ, దానిని విశ్వాసముతో నిత్యహింసానివనయు, నాల్గొరిచ్చి భర్త్యులైనవారిని కాంగ్రెసువాది యనబాలననియూ చెప్పిరి. (ఆ. ప్రె.)

మదరాసు మద్యనిషేధ ప్రచారక

సంఘము

ఓటరులకు ప్రకటన

మీకు జాతీయాభివృద్ధి అవసరములేదా

కొద్ది రోజులలో ఓటరులు తమ కెవరియందు విశ్వాసము గలవో ప్రకటింప నవకాశము గల్గును. దేశములో అధిక సంఖ్యగ నున్న సామాన్య ప్రజల యభివృద్ధికై పాటుబడు అభ్యర్థులనే కంపనలెనుగాని స్వలాభము కొరకుగాని ప్రత్యేక పక్షాభిమానములతోగాని అభ్యర్థుల నెన్నుకొనరాదు. మన జాతిప్రజలు పూర్తిగ నాశనమొందకుండ కాపాడవలెనన్న వెంటనే మద్యపాన సమస్యను పరిష్కరింపవలెను. మద్యపానములను కల్లు అమితముగ కీడు మే మిచ్చట వర్షింప వసవరము లేదు. ప్రభుత్వమువారి పట్టివర కనుసరించుచున్న విధానము రాబడి హెచ్చుజేసెనేగాని మద్యపానమును తగ్గించలేదు. ఎట్టి లాభమును లేని విధాన మనుసరించిన ప్రయోజనము లేదు. గవర్నమెంటు రిపోర్టులే యీ విషయమును రుజువుచేయుచున్నవి. కావున పూర్తిగ మార్పు జరుగవలసి యున్నది. సంపూర్ణ నిషేధము సాగ్యమైనంత త్వరలో అమలుజరుపుటకు తగిన యేర్పాటులు జేయు విధానమును ప్రకటింపవలెను.

మీ ఓటు

అట్టి ఆశయము నెరవేర్చుటకై త్రాగుడు ఆలవాటును మాన్పింపవలెను. మన ప్రజలు భావి దౌస్త్యమును బడయుటకును, మన దేశము అభివృద్ధి జేందుటకును మీ ఓటు నొసంగు సంపూర్ణ నిషేధము అమలు జరుపుట కంగీకరించి త్రాగుదులవాటును మాన్పింప యత్నించువారికే మీ ఓటు లివ్వ యీ రాష్ట్రములో ఓటరులందరిని కోరుచున్నాము. ఆ రాష్ట్రములలో యీసమస్య పరిష్కరింప గొన్ని యేర్పాటులు జేయబడినను మనరాష్ట్రములో ప్రభుత్వమువారెట్టివిధానము ననుసరింతురో మన కిప్పటికైనను తెలియవచ్చును.

అది నిర్ణయించుట మీచేతిలోనున్నది. మీరే బాధ్యులు. మీరు పూర్తిగ నిషేధమును కోరువారికే ఓటువేసి జాతీయాభివృద్ధికి తోడ్పడ గల్గుదురు.

అనుమతపరచినను ఆమోకపరచినను మీ ఓటే జేయ గలదు.

సంపూర్ణ నిషేధమునకు యీదిగువ అభ్యర్థులు ఆంగీకరించిరి. కావున వారికే మీ ఓట్లు నొసంగవలెను:—

మదరాసు-సామి నెంకటాచలం చెట్టిగారు, చెంగల్పట్టిన, ఎన్. ముద్దురంగమొదల్యారు, జవాబువాసీ మహమ్మదు ద. ఆర్కాటు-ఎ. కంపస్వామి పంత్వా బి. చిత్తూరు-సి. ర్మసారధి అయ్యంగారు, కొంఠూరు నెంకటేశ్వరాజుగారు, కోయంబత్తూరు- సి. వి. నెంకటమూయ్యంగారు, నేలకమునుస్వామి గొండరు రంజాపూరు-రా. బి. కె. యస్. నెడటరమూయ్యంగారు. ఎన్. ఆర్. సామియప్ప మదల్యారు. గునిపట్నం- పి. సి. వెంకటపతిరాజు. ఒంగోలు-బి. వంసనతిరుచినాపల్లి - వి. పొన్నయ్యపిళ్ళై తూతుకుడి- ఎ. మానిమణిపిళ్ళై, బగ్గారి-ఎ. రంగనాథమొదల్యారు. ద. కనరా-లాదేవి భట్టపాధ్యాయ. నెల్లూరు-కృష్ణజామొహిద్దీను సాపేలు. మి కక్రది మొహిద్దీను సాపాటు కాకనాడ-సి. రామని. మయాజూలుగార్లు

నవరను బంగారు గట్టిగాజులు

జులై 1 కి ముహూర్త రు 4-0-0 మూలము

దైముందు కట్టించుచేయబడినది. అద్భుతమయిన తనము. అనేక రకములలో గలవు. నవరను బంగారును గా యొక్కదయినను గతే మీ కవసరము లేనియడల నవరను ప్రకారం పొంపు చావడం యివ్వబడును. కొరవారికి పునరుపకా సంబంధము. 21కి

గోల్డుచొంగిల్లు మేనుపాక్కరింగ్ 18, జనరల్ ముత్తయ్యమొదలిపిడి, సాపుకారులు మ

మదరాసు రైల్వే కంపెనీ

ప్రయాణీకుల సౌకర్యమునకు సూచనలు

మదరాసు రైల్వే కంపెనీ ప్రెజిడెంట్ ఆఫీసు నుండి
మదరాసు 25 వ రైల్వే స్టేషన్ లోను అనేక విషయముల చర్చించిరి.
ఈ విషయములలో ముఖ్యములు:-

1, 2 తరగతి ప్రయాణీకులకు డిమాండ్ కార్డులు
కొరతీయవలయునని యింతటి కంగీకరించిరి. త్వరలో
విస్తారు. రైల్వే ప్రయాణములు యెక్కువగానుండి
బండ్లలో 1, 2 తరగతి ప్రయాణీకులకు డిమాండ్ కార్డులు
నిచ్చినట్లును.

గుంటూరు రైల్వే స్టేషన్ లోను మదరాసు నుండి
తరగతి యొక్క డిమాండ్ కార్డులు నిచ్చినట్లును. వాడుక
యంత్రముగాను 1, 2 తరగతి ప్రయాణీకులకు మార్పు
బడుచున్నట్లును. అట్లుగాను చెప్పిరి.

అల్పాహారములు

విజయవాడలో పానెంజరు రైల్వే స్టేషన్ లోను అల్పాహారము
లొసంగుటకు డిమాండ్ కార్డులు నిచ్చినట్లును. అన్ని
రైల్వే స్టేషన్ లోను డిమాండ్ కార్డులు నిచ్చినట్లును. వాడుక
యంత్రముగాను 1, 2 తరగతి ప్రయాణీకులకు మార్పు
బడుచున్నట్లును. అట్లుగాను చెప్పిరి.

రిటర్న్ టికెట్లు

మదరాసు రైల్వే కంపెనీ నుండి కూనూరు, ఉదకమండ
లము వెళ్లినట్లును డిమాండ్ కార్డులు నిచ్చినట్లును. 1 వ తేదీనుండి
1927 ఫిబ్రవరి 1 వ తేదీ వరకు 1, 2 తరగతి ప్రయాణీకులకు
1 నెల రిటర్న్ టికెట్లు (రానుసాను టికెట్లు) 1½ రెట్లు
విక్రయించుటకు నిశ్చయించిరి.

తెలంగాణ బండ్లు రైల్వే వేళ్లు నవంబరు 15 తేదీనుండి
మార్పుబడును. (ఆ.ప్రె.)

భార్యను చంపుట:-

శిండివనం సబ్ డివిజన్ లోను
ఎదుట ఎన్నోమంది పోలీసులు చర్రపాటి చెట్టి (28) తేచ్చి
నక్కనుండు భర్త తన చిన్న భార్యను హింసించి మారద్రోసిచం
పిన క్రూరకథనము యెరింగించబడినది. ముద్రాయి 18 ఏండ్ల తన
భార్యను గోల్పోయిన విషయము గతవారము ప్రకటించబడినది
చెండ్లెండ్లకొండల వీరువులకు పెండ్లి నుయ్యెను. పాత్యజరుగుటకు
మాడుకోజులపూర్వమువరకు పిల్ల దిండివనంలో పినతల్లియిం
టనుండెను. అదిమి కోక పెండ్లికి పోయింబ యెరువు తెచ్చి ఒ
డ్డాము ఆమెకు పెట్టిరి. అది పొవుటచే ఆమెగలబుట్టి తీర్చిరి.
మిగిలిన నగలు ఆర్తద్రవంబడినది. పండుగకు ముద్దాయి, భార్య
యున్న ఆర్తయింటికివచ్చి ఆమెను విల్లుపురమునకు గొంపోవ
రైలుకు తెచ్చెను. రైల్వే స్టేషన్ లోను పండుకొనగ
ఆమెను ముద్దాయి పినతల్లిని నున్న మిగతా నగలు
తెచ్చుని వేసెనుచుండెను. ఆతరువాత తెచ్చుని తెచ్చెను.
ఆమె వినలేదు. అంత యెరువుకు బయలుదేరి నడిచిపోవుచు
నూతిగట్టున నిలచిరి. మరల ఆతరు పోజులక వేరొకపయమున
పోదునని చెప్పగ, ఆమెనక చీకాకువరచెను. అంత తనకు కోప
మువచ్చెను. ఆమెను నూతిలో త్రోసెననియు, వెంటనే గాబరా
బుట్టి చేయవలెననుభావో భార్య అనుపదేశచి చెప్పినట్లు
ముద్దాయి కోర్టులో చెప్పెను. ద. ఆర్కాటు సెషన్ కోర్టు
పాత్యనేరముపై కేసు మార్చిరి.

బీజ్ బండ్:-

నీరైపోయిన కిర్యమును గట్టిపరచు
టకు లోకప్రసిద్ధి చెందినది. స్వప్నమందుగాని మాత్రముతో
గాని వీర్యము స్థితికించుచున్న యెడల తక్షణం నిలిపివేయును.
మునలితమును, నపునకత్తమును తొలగించి యానమొనం
కు. ఎంతటిమీనుని కయ్యను రెండుగంటలలో కరములకు
తేను నిచ్చి సంతోషమును అనుభవించుటకు తేనీ పండ్లను
ముందుకెచ్చెను. ఈ క్రమముల రహస్యముగా నుంచబడును.
మాత్రము సీ 1-కి 2-0-0. వి. పి. చార్జి వేరు.
ఆర్య వైద్యశ్రమం,
9-1027 13, వైరాగిమఠం వీధి, మదరాసు.

ఖద్దరు ఆర్థిక విషయములు

ఒక మిత్రుని సూచన ప్రకారము ఆర్థిక విషయమును గూర్చి
నేను కొంత వ్రాయించితిని. అగ్రంథము చాల పెరిగినది.
ఖద్దరు సహాయముల తోడ్పాటునలన దానిని క్లుప్తపరిచి మరల
సిద్ధపరిచితిని. అది యిప్పుడు చదువుట కనుకూలముగా రూపము
లను కలిగియున్నది. ఈ దిగువను మొదటి భాగము ప్రకటింప
బడినది. తక్కిన రెండు భాగములను ముందు ప్రకటింపబడును.

ఈ ప్రతికలో ప్రకటింపబడుచున్న ఖద్దరు లెక్కలను
ఖద్దరు ప్రచారముకొరకు పనిచేయుచున్న వారందరును క్రద్దగా
గమనించుచున్నారనియు తలచెదను. అది చాలముఖ్యమైనది. ఖ
ద్దరు అభివృద్ధియు దానికి మరేదియును సాటికాజాలవను విష
యమును దానివలన స్పష్టము కాగలదు. ఇదివరకు యిట్టి లెక్క
లను పంపనివారు వెంటనే నాకు పంపించగోరెదను. (మో.క.
గాంధీ ఎంగలయిండియా 21-10-26)

గృహపరిశ్రమ రాష్ట్రముతప్ప మరేదియు లేదు మొదటి భాగము

రాష్ట్రముపై నూలువడకుటలనల యిప్పుడున్న పరిశ్రమ
లలో దేనినిగూడ నష్టము కలుగదు. అది పోటీపరిశ్రమకాదు.
ఇతరపనులను చేసి అధికముగా ధనము సాధించుచున్నారా రెవ్వ
రును రాష్ట్రముకొరకు తమవృత్తిని మానుకొన నక్కరలేదు. కా
వున యితర వృత్తులనల వచ్చునాదాయముతో నూలు వడకుట
వలనవచ్చునాదాయమును పోల్చుట లోకమును మోసగించుటయే
యగును. నూలు వడకుటలనల ప్రజలు ధనవంతులగుదురని ఎవ్వరు
నుచెప్పటలేదు. దేశమునవ్యవసాయమున కనుబంధముగా పరిశ్రమ
మరేది యును లేక పోవుట వలన దేశీయులలో
మిక్కిలి హెచ్చుమంది ఆరు నెలలు పనిపోటులు
లేక యుండుట తటస్థించుచున్నది. అందువలన
దారిద్ర్యము దేశమున వేరునియున్నది. కొట్లకొలిది ప్రజలు
ఎల్లుపుడును అన్నాతురులై అలమటింపుచునేయున్నారు. ఈ
దురవస్థను వెంటనే తొలగించుటకు తగినట్టియు ఎల్లకాలమును
జరిగించుటకు సాధ్యమగునట్టియు గృహపరిశ్రమ రాష్ట్రముకొ
ట్టగాని మరేదియును లేదనిమాత్రమే దానినిగూర్చి తెలుపబ
డెను. దానివలన కలుగు ఆదాయము మిక్కిలి తక్కువయగుట
చే యీ రెండుకారణములును, కలుగకుండెనచో మన జాతీయ
జీవనమున రాష్ట్రమునకు తావేయుండదు. కావున రాష్ట్రముయొ
క్క విలువను సరిగా గ్రహించుటకు దేశమునందు ప్రబలియు
న్న దుర్భరదారిద్ర్యమును అందులకుగల కారణములను సరిగా
తెలుసుకొనుటవలసదు.

దేశమునందలి ముఖ్యపరిశ్రమ లన్నియు నంతరించినవి.
క్రొత్తపరిశ్రమలు బయలుదేరలేదు. పశువులు క్రమముగ బల
హీనములగుచున్నవి. ప్రతివత్సరమును కాటకములు ప్రబలము
గా కలుగుచున్నవి. మూడేండ్లకు వరుసగా అన్నావృష్టి కలిగిన
గాని కరువుపట్టగూడదు. అట్టిచో నొక వత్సరము వర్ష
ములు లేకపోయినంతమాత్రముననే ప్రబలముగా కరువు పట్టు
చున్నదని డిగ్గిగారు వ్రాసిరి. వ్యవసాయభూములు కుటుంబ
ములు పెరిగినకొలదిని చీలికలుగా విభజింపబడుచున్నవి. వానిని
అభివృద్ధిచేయుటకు వ్యవసాయదారుల కవకాశము లేకుండను
న్నది. క్రొత్తరకము పనిముట్లను వ్యవసాయపద్ధతులను ఆభూ
ములతో వినియోగింప పిలువెకుండనున్నది. అందువలన వ్యవసా
యదారులలో పేదరికము మిక్కిలి అధికమైనది. ధనవంతులు
వ్యవసాయదారులకు బదుల్లనిచ్చి ప్రతి
చేలనే వేయనటుల నిర్బంధించుచు దానినం
తనవశపరచుకొనుచున్నారు. అందువలన ఆహారపదార్థముల
ధరలు చాల పెరిగిపోవుచున్నవి. ఇట్టికారణములు చాల చేరు
టవలననే దేశమున దారిద్ర్యమును సోమరితనమును చాల ప్రబ
లముగా నున్నది. పట్టణములలోను నగరములలోను నివసించు
చున్న మధ్యవర్తకులు లాంకుపైరునుండి బట్టలను తెప్పించి
గ్రామములకు హెచ్చుగా పంపుచున్నారు. పాశ్చాత్యుల పద్ధ
తిని మన దేశమునగూడ బట్టల విల్లులు మున్నగువానిని నిర్మిం
చుటవలన కొద్దిమంది కోటికొద్దిరులగుటయు కొలది ప్రజలు చాల
దర్మిరులగుటయును తటస్థించుచున్నది. వీనివలననే జీవనాధార
ములగు గృహపరిశ్రమ లంతరించుటగూడ తటస్థించినది.

పందొమ్మిదవ శతాబ్దమున మొదటి 25 ఏండ్లలోను మన
దేశమునుమాచిన డాక్టరు బకనను, మూంట్ గోమరీ మార్షి నుగార్లు
అప్పటి ఆనుహాలపైతని బాగుగా వర్ణించియున్నారు. గ్రామ
ములను పట్టణములను సంపదతోనిండి సమృద్ధిగా నుండెను.
ప్రతి గ్రామమునను పట్టణమునను పైచ్చి సంఘములు పనిచేయు
చుండెను. సంవత్సరము పాడుగునను కొట్లకొలిది తిరుకారకు

కును లక్షలకొలిది నేత పనివాండ్రును. వేలకొలిది రంగుల పని
వాండ్రును బట్టలు చలవచేయువారికిని వడ్రంగులకును, కమ్మ
రులకును, యితరమైనవనులు చేయువారికిని పుష్కలముగా పా
యుండెను. కొట్లకొలిది రూపాయలు ఆదాయము వచ్చుచు
డెను. బీహారు, వంగ, సంయుక్త, మైసూరు రాష్ట్రములలో నా
ధనము జనులకందరికిని సమానముగానే ముట్టుచుండెను. అ
వారపుడు వ్రాసిరి.

ఇప్పటినితని తెలుగుకొనవలెనని 1921 జనాభా
రిపోర్టునం దిట్లు వివరింపబడినది. ప్రతిరాష్ట్రమునను దాను
పాను వ్యవసాయపు భూమి విస్తీర్ణములు వివరింపబడినవి.

రాష్ట్రము-భూమికోలత యకరములు	
ఆసాము-	2.98
వంగ	3.12
బీహారు, ఒరిస్సా-	3.09
బొంబాయి-	12.15
బర్మా	5.65
మధ్య, బేరార్-	8.48
చెన్నై-	5.91
సరిహద్దు (ఎన్-డబ్ల్యు-ఎస్)-	11.22
పంజాబు-	9.18
సంయుక్త-	2.51

ఇట్టి కొద్దిభూములపైనే దేశీయులలో 100 కి 72
మంది బ్రతుకుచున్నారు. వ్యవసాయపు పనులలో రైతులు తమ
కీర్తిసంతోష వినియోగించుటలేదు. భూములు యియ్యగలిగిన
పంటనంతను యిచ్చుటలేదు. అనిగూడ ఆరిపోర్టులోనున్నది.
"బ్రిటిష్ బెంగాలులో 11060629 మంది కేవలము వ్యవసాయ
ముపైనే ఆధారపడియున్నారు. ఒక్కొక్కరికి 2.215 ఎకర
ముల భూమిమాత్రమే కలదు. ఒకడు 2½ ఎకరముల భూమిని
మాత్రమే వ్యవసాయము చేయవలసి వచ్చినచో సంవత్సరము
లో మిక్కిలి కొద్దికాలమే పట్టును. తొలకరితో పాలమును
దున్ని విత్తనములు చల్లుటకు రైతు కొన్నిరోజులు చాల కష్ట
పడి పనిచేయును. మరల కొంత రోజులలో పండిన పంటను
భద్రపరచుటకు పనిచేయును. సంవత్సరమున చాల నెలలతనికి పని
యేయుండదు. ప్రపంచమున గోధుమలు పండు క్రదేశముల
లో ఒక్కొక్క రైతుకు పెక్కు యకరములభూమి యుండు
ను." అని బెంగాలు సెన్సు కమిషనరు థాంసనుగారు వ్రాసి
రి. "సంయుక్త రాష్ట్రములలో రైతులకు సంవత్సరములో
కొద్దికాలము మాత్రమే వ్యవసాయపు పనులు మిక్కిలి హెచ్చు
గానుండును. తక్కిన నెలలలో బొత్తుగా పనియేయుండదు.
ఆరోజులలో రైతులు మరే పనిని గూడ చేయరు" అని అచ
టి సెన్సు కమిషనరు ఎడయూగారు వ్రాసిరి. మధ్యరా
ష్ట్రములలో వర్షములు వెలసిన విస్తృత రైతులకు మరే పని
యుండదు. అని అచటి కమిషనరు హాటసుగారు వ్రాసెను.
"పంజాబులో వ్యవసాయదారులకు 12 నెలలలోను దామాషాను
5 నెలలు మాత్రమే పని యుండును" అని కాల్యుట్టగారు వ్రా
సెను. పంజాబులో ఒక్కొక్క రైతుకు గల భూమి కొలత
9.18 యకరములకు తగ్గుదు. అచటి నీటిపంపి గూడ చాలబాగు
గానే యుండును. అట్టిచో అచట 5 నెలల కంటె పనిలేనపు
డు మరియితర రాష్ట్రముల సంగతి చెప్పవలసినదేమున్నది.

ఈరీతిగా యాదేశమున రైతులకు సంవత్సరమున ఆరు
నెలలకంటె పనిలేదని యీ యు ద్యోగులందరు ను
అంగీకరించి యేయున్నారు. అందువలననే
దారిద్ర్యము ప్రబలియున్నదనిగూడ వారిలో కొందరు స్పష్ట
ముగా వ్రాసిరి. లాంకపైరులో ఒక రైతుకు 21 యకరముల
భూమి యుండిననుగూడ వర్ష హేమంత ఋతువులలో వారికి
మంచి ఆదాయమును కలిగించు గృహపరిశ్రమలేవైన పూర్వ
కాలమునందున్నట్లుండెన బాగుండును. అని ఇంగ్లాండు రూరలు
యిండస్త్రీకు అను గ్రంథమున గ్రీను వ్రాసెను. ఇటలీలో బట్టల
వ్యాపారము విస్తారముగా నున్నది. (మల్బరీచెట్ల పట్టుపురుగుల
ను పెంచుటకును) వృద్ధి నొందిన వీలగుమండలములన్నిటిలో
ను వ్యవసాయదారుల స్త్రీలు ఎల్లుపుడును నూలువడకుచునే
యుండురు. అని టారిపుబోర్డు వారియెదుట బొంబాయిమిల్లు
యజమానులు తెలిపిరి. అట్టిచో అతి వికాలముగు భారతదేశము
వంటి దేశమునందు వ్యవసాయదారుల కొక అనుబంధ గృహపరి
శ్రమ అవసరమని వేరుగా తెలుపవలసరమే లేదు.

అట్టిపరిశ్రమ యేదియును విషయముననే మొదటినుండి
యు చాల చర్య జరుగుచున్నది. అందువలననే ఖద్దరు పరిశ్రమ
యేర్పరచబడినది. ఈ పరిశ్రమ నాశ్రేయిచూపారుగూడ నీవిష
యమునంగీకరింపకలేవదు. ఇట్టి ఆలోచన కలుగుటకు రాష్ట్రమే
ముఖ్యకారణమనిగూడ వారంగీకరింపలేవదు. రాష్ట్రము భోర్డు
మోటారుకారవంటి క్రొత్త విషయముకాదు. ఎన్నడో తప్పి
పోయిన తల్లిని బిడ్డలు మరల చూడగలిగినట్లు కొట్లకొలిది భార
తీయులు రాష్ట్రమును మరల కనుగొనగలిగిరి. 1900 మేల్ పాడు
గును 1500 మేల్ టెడల్సును కలిగియున్న భారతదేశమునందు 88
కొట్లమంది (భారతీయులు) బిడ్డలకు యాతల్లి (ఖద్దరు) కడుపు
నిండుకూడును నొంటినిండ బట్టను యిచ్చి కాపాడుచుండెను.

(సత్యనాథు)

మరియు భారతీయ ప్రతినిధులు

సీ. పి. రామస్వామయ్యగారికి

చెన్ననగరవాసుల సత్కారము

జాతీయమితి భారతదేశపు రాయబారిగా వెళ్లి వచ్చిన గౌరవనీయులగు సర్. సీ. పి. రామస్వామి అయ్యగారికి చెన్నపురి ప్రముఖులలో చాలమంది గలసి, శ్రీనివాసమహాయం (ప్రముఖులు ఇండియా వ్యాయామ సంఘమునందు గొప్ప విధిగా పనిచేసిన గౌరవనీయులగు) తరపున హృదయపూర్వకమున స్వాగత మొసగిరి. విందుకు రాజకీయ పాక్షిక విభేదములు, కులవిభేదములు, జాతి విభేదములేక-అన్ని రాజకీయపక్షములవారు భారతీయులు యూరోపియనులు, హిందువులు మహమ్మదీయులు అందరు వచ్చి గొప్పయత్నావహమున గనుపరచి హృదయపూర్వకమున స్వాగత మొసగిరి. అందరు అల్పహారములను ముగించగనే జి. ఎ. నటేశ్వరగారు, విందుకు రాజాలక విచారిస్తు అతిథికి హృదయపూర్వకమున స్వాగత మొసగుచు, పిర్రాపురము మహారాజాగారు సర్ అన్నామలై చెట్టిగారు పంపిన బాలులను చదివిరి. చెన్నపురి మేరిఫన్ ఎ. ఇ. వుడ్డు దొరగారు, పద్మల తరపున అతిథికి స్వాగత మొసగి జాతీయమితిలోని విశేషముల గురించి వివరింపవలసినదని అతిథిని గోరిరి. సీ. పి. రామస్వామయ్య గారు సంతోషముతో కృతజ్ఞతను చెప్పుచు జాతి మితిలో చాలావక్రంగా పనిచేసిన భారతీయ ప్రతినిధుల గురించి ప్రసంగించిరి. చెన్నపురి బిషపుగారు చివరకు మాటలాడుచు రామస్వామయ్యగారి గుణగణములను చాలా ప్రశంసించిరి.

పుడుగారు

అతిథియుల తరపున, ఎ. ఇ. వుడ్డు దొరగారు అతిథికి స్వాగత మొసగుచు నిట్లు నడిచిరి. రామస్వామయ్యగారు, జాతి సమితిలో చాలా కేర ప్రఖ్యాతులు గడించిరి. మనమీ సమయమున పట్టుపట్టినయెడల-జాతీయమితిని గురించిన విశేషములు, వారి అభిప్రాయములు, వారిచేత చెప్పించగలమనియే నాయాహ. నిన్న జాతీయమితిని గురించి వారుపర్యవేక్షించిన విషయమే. అయితే ఇచ్చటనున్న వారిలో అందరు నిన్నటిసభకు వచ్చినవారు మరచిపోకూడదు. నామట్టుకు నేను-నిన్నటి ఉపన్యాసము విని-తిరిగి అట్టి అద్భుతమున వాగ్దాని వినుట కు వీమాత్రము వినుట విరుగుదు లేకుండా తిరిగి గంటో, గంట స్పృహ అపరిమిత సంతోషముతో కూర్చుంటాను. (చప్పట్లు) గత నాల్గు సంవత్సరములనుండి అధికార వ్యవహారముల భారములన రామస్వామయ్యగారి హృదయము చాలా బహుయుండవచ్చును. జేనీవాయాత్రవలన ఆబహుళిక యంతయు పోయి, నూతనోత్సాహముతో తిరిగి వచ్చిరి. "ఓమదరాసును లెచేనారేలేరు. ప్రతివిషయములోను మదరాసును నిర్లక్ష్యమొనర్చుచున్నార" అనే అసంతృప్తిని నేను విని ఎన్నో కలులుగాలేదు. కాని జాతీయమితియందును ఇతర ప్రాముఖ్యతలములందును ప్రఖ్యాతి గడించి చెన్నపురి పౌరులను నూతన వికాసమున సంపాదించిన ప్రముఖుల నామముల దీర్ఘజ్ఞానాక్రమమును పరిచించినయెడల ఈ అసంతృప్తి లెంతలా నాధారమైనదో తెలియనగును. (చప్పట్లు) నేను మదరాసు వెలుపల అన్ని రాష్ట్రములందును నివసించియుంటిని. ఏరాష్ట్రమున జూచినను ప్రతివారినీ మదరాసును మదరాసు ప్రజలను చాల ప్రశంసించుచుందురు. (వినుడు వినుడు) అంతయు, జాతీయమితికి గౌ. సర్. సీ. పి. రామస్వామి అయ్యగారిని భారత రాయబారిగ నియమించుటకు మదరాసు గొప్ప తనమునకు నిదర్శనము. (కరతాళధ్వనులు)

సర్. సీ. పి. రామస్వామయ్యగారు

సర్. ఎం. సి. టి. మత్తయ్యచెట్టిగారు ఉత్సాహధ్వనులు చేరలేక గౌ. సర్. సీ. పి. రామస్వామయ్యగారిని కువర్త మాటలంకృతు లొనర్చిన పిదప, రామస్వామయ్యగారిట్లు ప్రత్యుత్తరమొసగిరి. నిన్నగంటో, గంటన్నరనేపో మాటలాడినందు కిప్పుడు సంజాయిషీ సమర్పించుకొనవలసియున్నట్లు గన్పించుచున్నది. (నవ్వు) అయితే ఈవిషయమున నొక రహస్యమును బయట పెట్టవలసి వచ్చినది. నిన్న ఉపన్యాసమును ప్రారంభించుటకు పూర్వము ఒకమిత్రుని పిలిచి ఆమిత్రుని పేరుబయట పెట్టజాలను. ఎన్నటైనా దారితప్పి పోయినపుడున్న, జాపకము చేయుచుండలసినదని చెప్పితిని. కాని అతడట్లు జేయలేదు. నిజముగా నిన్న గంటన్నరవరకును మాటలాడుచు

యెడల నామిత్రుడు తనవిధిని తప్పకుండ నట్లు జరిగెను గనుక అతడు బాధ్యుడుగాని నేను గాదు (నవ్వు)

మీ రీతినమున నాకిచ్చిన ఈ అద్భుతమున స్వాగతము నకు నెంతయు కృతజ్ఞుడను. నేనంత గౌరవమున కర్హుడగానని దోచుచున్నది. కాని ఇంతమంది భారతీయులయొక్కయు విరోధియులయొక్కయు మీ యువుల యొక్కయు మహా మృదీయుల యొక్కయు కరుణయు హృదయపూర్వకార్థమున బడయగలుగుట సామాన్యముగాదను విషయము నాకు తెలియును. నేను భారతదేశమునకు గాని జాతీయమితిగాని ఎట్టి నేపథ్యమున గావించియున్నను మీ రీతినమున నొకని స్వాగతమువలన వేయిమడుగుల ప్రతిఫలమునకు లభించెను.

పుడుగారు ఒకటి రెండు మాటలు మాట్లాడిమి, ఆగ్రహమును చెప్పించి యుపన్యాసమొనర్చుచున్న బలంత పెట్టెదనని నుడివెను. కాని అతడొకటి రెండుమాటలను గాదు చాలా మాటలు మాట్లాడుటయేగాక ప్రత్యేకముగ బలవంతపెట్టెను. కాని లాయర్లమున మాబోటి వారికి ఉపన్యాస కారణముల గల్గించుటలో నొకచిక్కు గలదు. మేమెవరైనా లేచి నిలచి మాట్లాడ ప్రారంభించితిమో, తిరిగి ఎప్పుడొకరినైన, ఎందుకావలెను. అనే విషయము మాకు తెలియనే తెలియదు. (నవ్వు) పుడుగారు చెప్పియున్నది యుపన్యాసమున వినిన వారు గూడ కొందరిచ్చటనుండురు గనుక నిన్న సమయములేక చెప్పవలసిన కొన్ని యంతముల గురించి సంగ్రహముగ నుడివెను.

జాతీయమితి ఎట్లా ఉద్భవించినది? ఆదికాలములో మనిషి, తన పొరుగువాని వస్తువులను లాగుకొనవలెనని కోరిక వుట్టి నపుడు సరాసరి వెళ్లి వానితల పగలగొట్టి లాగుకొనెడివాడు తరాలు గడచినవి. తరువాత మానవస్వభావము మారిపోయి, జాతులేర్పడి నాగరిక సంగ్రామ పద్ధతులు రహస్యరాజ్యతంత్రములు వచ్చెను. కాని పద్ధతులు మారినప్పటికి మేముగాని ఫలితములలో మాత్రము మార్పులేదు. మొన్న జరిగిన ఐరోపామహాసంగ్రామమువలన గల్గిన ఫలితములు సంగ్రామములకు సర్వజనులకు విమోచితులైంది. ఎవరో కొందరు రాజకీయతంత్రములు ఒకబుద్ధిగగ్గర కూర్చొని, ఫలితముల ననుభవించువారిని సంగ్రహించి పోలీసులకు చేతిములను జాతులను జాతులను సంగ్రామ ప్రత్యయములోనికి బుడ్రోయుట కవకాశము లేకేంద్ర జేయవలెనని ప్రజలలో ప్రబలమున నభిప్రాయము వ్యాపించెను. తత్ఫలితముగా జాతీయమితి ఏర్పడినది. మనిషిమనిషికి వివాదము వచ్చినపుడెట్లు పంచాయితీద్వారా రాజీద్వారా పరిష్కరించుకొనెదరో అట్లాగే జాతులకు జాతులకు గలగు వివాదములనుగూడ పరిష్కరించుకొనుటకు అన్ని జాతులవారు నిశ్చయించుకొనిరి. కారణము లేకుండ, కార్యమునకు కాలానుగుణ్యము జాతీయ జాతీయమితిలోనుండి వెలివేయుటకు నిశ్చయించుకొన్నార. ఇదివరకు కాలములో రాజ్యంకొరకు సంగ్రామములకు దిగేవారు. ఈకాలములో నాణీవ్యవహారము సంగ్రామములోనికి దిగుచున్నార. ప్రవాహవంత ఫలితములలో జూచినయెడల మొదటి వానికిన్న విధియే యెక్కువ అపాయకముగ నున్నది. అందుచే సంగ్రామ పరికరములు వైద్యములను తగ్గించవలెనని సమితి వారు పట్టుబట్టుచున్నారు. వీరిప్రయత్నములు మానవ స్వభావము నొక్కమారుగా మార్చివేయలేక పోవచ్చును. జాతీయమితి ఆచర్యముల నమలులో పెట్టుటకు ఇంకను తరములు గడవవలసి రావచ్చును. కాని వారిప్రయత్నములుమాత్రము ప్రతివారికి ప్రశంసనీయములు. జాతీయమితి జన్మించి ఆరువత్సరములే యెను, ఇప్పటికే అకారణముగా సంగ్రామమునకు దిగింప బలవంతము జాతులన్ని సిగ్గుపడుచున్నవి. చిన్న జాతులకు హృదయము దిట్టపడి కొంచెము ధైర్యము చిక్కుచున్నది.

జాతీయమితిలో, భారతప్రతినిధులు గావించుచున్న సహాయము ఇంతాంతగాదు. ఈసంవత్సరము నేను జాతీయమితికి వెళ్లినపుడు ప్రతిదేశపు రాయబారమును "శాస్త్రీగా రెక్కడో వారు రా లేదేమి?" అని ప్రశ్నించునారే; (వినుడు వినుడు) శాస్త్రీగారి యుపన్యాసములు జాతీయమితికి వచ్చినవారిలో చాలా ఆశ్చర్యమున గలుగజేసెను. ఇంతవరకును జాతీయమితిలో గావించబడిన ఉపన్యాసములన్నిటిలో రెండు అత్యంత ముఖ్యమైనవి: అందొకటి రైటుఅనరబుల్ వి. ఎస్. శాస్త్రీగారివొకటి రెండవది ఇతరుల నమ్మకబడియెను. అవి సర్ అతుల నటరాజగారి నామము. అందు గొప్ప వాగ్దానం గల సంగ్రామము కాని, ఆర్థికసహజతమునం గుర్తింపవలసిన చర్చించుటలో వీరు గన్పరచిన ప్రతిభ అందరి ప్రశంసలపాత్రమైనది. జాతీయమితిలో వీరికి గల గౌరవము ప్రాముఖ్యము చాలా అధికము (వినుడు వినుడు) అంతర్జాతీయ సమన్యా పరిష్కారములలో భారతదేశ మంతనకు గరించిన పాత్రను గరించి స్థిరపడవలసిన దేమిలేదు.

ఈవత్సరము భారతీయ ప్రతినిధులలో కవులలా మహారాజా రొనర్చిన యుపన్యాసము, అన్ని దేశములవారికి బాగానచ్చి; వీరాంగ్లమునందువలెనే ప్రేంచయందుగూడ చాలాబాగుగ సంగింపగలరు. జాతీయమితిలో ఒక్క (బ్రిటిషు సామ్రాజ్య) తినిధులదప్ప, నితరులెవరును అంగ్లభాషనుపయోగింప ప్రేంచిభాషనే సామాన్యముగ అందరు ఉపయోగించెదలందుచేత కవులలా మహారాజాగారు వరానుభావలో మలాడగనే అందరకు బాగానచ్చినది. ఈసంవత్సర ప్రతినిధులలో మీకు అట్లు తాదరుగా గావింపవలసి ప్రశంసించదగినది. వీరు పంజాబు శాసన సభ కిది కధ్యక్షులుగ నుండిరి. సర్వ సమత్వ భావములో వీరి తరువ నితరుల చెప్పవలెను. (వినుడు వినుడు) గొప్పకవి అతని భాములో కవి సహజమున నాదర్శపథముల సంపదించుచుండు; జాతీయమితిని, ప్రాచ్యదేశములనుగూడ సన్నిపజేయుట, అర్థవ్యవహారముల సంస్కరించుట మొదలగు తీర్మానములు మనపును వారు చాల కృషి జేరిరి.

జేనీవాయం దాసమాదేశసమయమున గల అన్వేషణ; వము, సాంఘికాదరణము మున్నగునవి సమత్వ దర్శనము; ధించుటకు చాల అనుమలముగ నున్నవి. రామస్వామయ్యగారు ముగించుచు అతిథియులను, మిత్రులను తిరిగి కృతతన తెలిపిరి.

చెన్నపురి బిషపుగారు చివరకు మాటల డుమ, రామస్వామయ్యగారి నేమను గొనియాడిరి.

అతిథికి జయజయధ్వనులతో అందరు తమతమ గృహములకు జనిరి.

విందునకు విచ్చేసిన ప్రముఖులలోని క్రింది వారుగూ గలరు. గౌ. ఎం. వెంకట సుబ్బారావు, సామి వెంకటాచల శెట్టి, గౌ. వే. రామదాసుపంతులు, రాజ్యరూపయ్య, భక్తవత్సలునాయుడు, అల్లాడి కృష్ణస్వామిఅయ్యగారు, గౌ. వి. శ్రీనివాసఅయ్యగారు, గౌ. మాధవనాయుడు, గౌ. జాన్, న్యూసర్. అలెగ్జాండరు మాక్డిగలు, సర్. ఎం. సి. టి. మత్తయ్యచెట్టిగారు, ఎ. ఇ. వుడ్డు, మదరాసు బిషపు, జి. నటేశ్వర, గౌ. టి. స్వామిసామెలు బూర్డియ కొల్లింగ్డూ రాజా, సి. అల్బర్ట్ హాకింగ్, టి. రంగారామి, భీవానందంపిళ్లై, యాకూబ్ హుస్సేను, ఎ. నై. జి. కాంతి ఎస్. హెచ్. జగదీశఅయ్యగారు. సంబంధం మొదలియూ ఎస్. రామానుజ అయ్యగారు.

వీరవల్లి ఓబర్ల సభ

మిర్జాపురం రాజా ఉద్యోగుల అల్లరి

వీరవల్లి గ్రామము మిర్జాపురం జిల్లాలోనిది గన్న తాలూకాలోని గ్రామము చాలాకాలమునుంచి మిర్జాపురం రాజాగారు వీరి యంక్వేరులు ప్రజలను ముట్టచెట్టి సేవోటుకు పట్టుచు చేసుకొన్న గ్రామము. 28-10-26 తేదీ యంత్రం వీరవల్లి గ్రామములో సభజరచినప్పటికీ కాలానాయకులు పవన్యసించెదవని చెప్పి కోపగించుట, శింకడం, రంగన్నగూడం, అంపాపురం, లేలపాడు, చిర్రుపురం, మొవ్వారిగూడం మొదలగు గ్రామములను మారు 500 మంది వోట్ల ద్వారా ముందుపరచునట్లు సభ సభము కాగా కాలగెన్న ఎటుల ప్రభావములకొరకు 40 సం॥ములనుంచి సేవజేయుచున్నది, ఇందులకు వ్యతిరేకమితవాదులు, జస్టిస్ పార్టీ వారు గన్న మెంటుపక్షము పనిచేయుచున్నది, జమీందార్ సాసములను వలెపెట్టి సాసములను జమీందార్లు అభ్యర్థులుగ నిలవబడుట ముఖ్యవిషయములను శంకర వెంకటేశ్వరరావుగారు చెప్పుచున్న వల్ల సముద్రారు కొప్పా రామబ్రహ్మం, కర్ణం పర్వతయ్యగారు లేచి సభ జరగనివ్వమనినీ మిర్జాపురం గారికి లింగిత్ వోటు చేస్తామని రైతులు వాగ్దానముచే థంగముచేసి గ్రామ వికసత్యము చెడగొట్టుటకు సావాదులు ఉపన్యసించెదరుగాన వినివచ్చును సభలో ముగ ప్రతినిధుల సభి చాలించి గ్రామ మునసబులులో సభ జరుపబడి శ్రీయత అయ్యదేవర కాలే పంతులుగారు కాలగెన్న సిద్ధాంతములను బహుగం వ్యక్తీరించిరి. జమీందారుగారి నిర్బంధములన వారంపదనిన్ను రెండవ గం కాలగెన్న అభ్యర్థి కొక్కి రయ్యదేవరగారికి చెప్పవలసిరి. మిర్జాపురం రాజాగారి గల వేష్టత స్వరాజ్యవారులను మిక్కిలి తోడ్పడుట మిర్జాపురం రాజాగారియందు అనూయ ప్రజల కాలగెన్న అభ్యర్థుల వీరుపురు జయముగాండుపురుగా ఇప్పుడే పేదరికం సంపించుచున్నాము.

అసాం గవర్నరు సర్ జాన్ కెరుగారు చారాపంజనం పిల్లలకు తిరిగివచ్చిరి.

రంగూను గవర్నరు సర్ జేసీబి బ్రౌన్ దంపతులతో లసి మెయిమెనుండి 30 వ తేదీ ఉదయము రంగూనుజేరిరి.

సర్ విలియం మారీసు సం॥ రాష్ట్రముల గవర్నరు పద ని నవంబరు 10-వ తేదీన నధిష్ఠించెదరు.

పూనాలో రెండుమోటారులు కొట్టుకొని లోపలనున్న గుర్ర క్రిందబడిపోయి, చూరిసకు, హువెలు అనువాకు వారి భా లు అందరకు గాయములు దెబ్బలు బాగా తగిలెను.

బొంబాయి గవర్నరుగారు సతీసమేతులై మిలిటరీ సె ట్రితోను, అంగరక్షకునితోను 29వ తేదీ కుక్రవారం ప్రభు చుండురము జేరిరి.

అఖిలభారత శ్వేతాంబర జై న సభ 14 వ సమావేశము హర్యాననుండి ఆహ్వానించుటచేత వచ్చే సందర్భర ప్రారంభ గానే సౌజన్య సిటీటీయిలో జరుగును.

మకవాడీ మెహతా, మణిలాలు కోతాగారలు సోజతు మునకుబోయి శత్రుంజయ ప్రచారముజేసి జై న సభలో యినించిరి. రానున్న సభకు మంచి ఆహ్వానసంఘ మేర్ప డెను.

అలహాబాదు ప్రెజిడెంట్ ఆఫీసరుగను బాయింటు మేజిస్ట్రే షనిచేసి వైద్యుని సలహాపై సెలవుపుచ్చుకొన్న బాబు బి. హూదాబాదుగారు 30 తేదీన 'సర్వగర్వరాకో' వద్ద సరస్వ డి షనిపోయినట్లుల నానిటాలువార్త దెబ్బుచున్నది.

నవంబరు 5 వ తేదీ యుద్ధమునుండియును బొంబాయి కలకత్తాకు ఇండియను ఇంజీనియలు మెయిలు అని క్రా డి నడుచును. ఇందు త్వరగా బోవుటకు అన్ని వసతులు ంవి ఈబుడికి టిక్కెట్టు 25-8-0. రూ.

లాలా లజపత్రాయ హార్దా వైల్డెస్టేషనునంద 29 వ తే డి నువనగినించి మధ్యరాష్ట్రములందు ప్రచారము ము ప్పడు వారు పంజాబుకు సం. రాష్ట్రములకు బోవు

చాను రుస్తుంజీఖాన్, వైకుంఠాధాంజీభాయి పూ లాలా అను పార్శ్వయువకులద్వర ఊరాన్ అను పల్లె నుండి అహ్మల్ బందరుకు 12 మైళ్ల దూరము 5 గం డిమిషములో నీదిరి. పూచికానువాలా పొట్టుమీద నీదె చుర్రుకొనెను. మధ్యలో నారింజరసము త్రాగిరి.

హోరు (పంజాబు) నవాబు ఢిల్లీలో చాలకాలమునుం డి 30 వ తేదీ చనిపోయెను. ఆయన 1920 లో ఘోషకున్న. తండ్రి సర్ అమీరుద్దీను అహమ్మదు గ్లానే పరిపాలనము నొప్పగించి యింకను బ్రతికియుండ ంది విచారకరముగనున్నది. అంత్యకర్మ ఆఉదయమే

వు 'మలోజా' పి. అంతు ఓ. మెయిలుస్టీమరు మా థి 3 వ తేదీ ఉదయం 7-30 కు దిగెను. పి. అంతు డి ప్రెయిసులో బోవు ప్రయాణీకులు లండనులో డియంత్రం చేరెదరు. మెయిలు స్పెషలు టపా ఎ ఆదివారం ఉదయం బ్యూడాయగును.

వల్మిండియను స్టీమరు 28 గురువారము లండనులో డిజనుకు అను స్టీమరు లండను, మార్షల్స్ టపాతో డి 30 వ తేదీ బయలుదేరెను. ఇది ఏడెనులో చుట్ట, మోరియా కలదిచ్చును.

గోరల్లెను కాల్ఫోర్నియా లింగ్వులనుండి బొం బు 3 వ తేదీ బయలుదేరెను.

శ్రీశ్రీశ్రీలెను యన్. యన్. ఆల్ఫ్రెస్ నూయజానుండి చుట్టముల దేరెను. బొంబాయికి 6 వ తేదీ వచ్చును.

సోలండి 'వోల్ఫ్' 30 వ తేదీన ప్రయాణీతో పిరు నూయి చేరెను.

చూ నుండి 'కారగోలా' గూడ జేరెను.

న్యాయస్థానవార్తలు భారతీయ మోసగించుట

న్యాయవత్సరముల కఠినశిక్ష
చెన్నపురి మోకోర్టు క్రిమినలుసెషన్సు ఈ దినమున న్యాయమూర్తి వాలసుగారి అధ్యక్షతక్రింద ప్రారంభమైనపు డు ఒక వినిత్రముగ మోసపుకేసు ప్రధనుమున విచారణ కు వచ్చెను.

ఈ కేసు ముద్దాయిడేరు చునిలాలు. ఇరనికి మోహను చంద్రు అని పేరుగూడ గలడు. జూను 19 వ తేదీన ముద్దాయి చైనా బజారులో పెద్ద వర్తకుడగు పరేమగారివద్దకు జని తాను మణిలాలు అందు కంపెనీ వారి యేజెంటునని చెప్పి వారి వద్ద నుండి రు 72 లు వెలగల సబ్బులను తీసుకొనెను. ఆసబ్బులకు వోచ రు నడుగగా, మణిలాలు కంపెనీలో గుమాస్తాయగు హరాం చంద్రు అనుపేరుతో సంతక మొనర్చి ఇచ్చెను. మరునా డున యము పరేమగారు డబ్బుకొరకు బిల్లును వోచరును పంపగా నీ మోసము బయలుపడెను.

ముద్దాయి తాను సేరస్తుడను గానని వాదించెను. పరేమ గారివద్దనుండి సబ్బులను దీసుకొనినవిషయము నిజమేననిమాత్ర మంగీకరించెను.

మగ్గురు సాక్షులు సాక్ష్య మొసగినపిదప జూరీ ముద్ద యి దోషియని ఏకగ్రీవముగ నిర్ణయించెను. న్యాయమూర్తి సద రు నిర్ణయము నంగీకరించి ముద్దాయికి నాల్గు వత్సరముల కఠిన శిక్షను విధించెను.

* * *

తాలూకాబోర్డు ఎన్నికలదావా

న్యాయమూర్తి సుందరము చెట్టిగారియెదుట, శివకాశి తాలూకాబోర్డు క్రి. రి. పిటిషను యీదనమున విచారణకు వచ్చెను.

దేశికఅయ్యంగారు, రామనాడు సబార్డినేటు కోర్టు వారి తీర్పుపైనే డివిజను పిటిషనుదెచ్చిరి. తానును, కుమార స్వామి రాజాగారును సక్రమముగ శివకాశి తాలూకాబోర్డు నకు ఎన్నుకొనబడినట్లు ప్రకటింపవలెననియు ఎన్నికలకు నిల చిన అభ్యర్థులలో మిగిలిన వంగరరు తమనామినేషనులను ఏడు మలై జమీందారుచేతి కిచ్చిరి గాని, ఎన్నికల నడుపుటకు ప్ర త్యేకముగా నియమింపబడిన అధికారి కొనగలేదనియు, అం చుచే నానామినేషనులు చెల్ల సేరవనియు పీరివాదన.

కుమారస్వామి రాజాగారుగూడ క్రింది కోర్టుతీర్పున కాక్షేపణను దెలుపుచు అప్పీలుజేసిరి. ప్రస్తుతము క్రిందికోర్టు తీర్పుప్రకారము ఎన్నికలన్నియు తిరిగి జరుగవలెననియు, కాని తనయెన్నిక నెవ్వరును ఆక్షేపించలేదు గనుక, కోర్టువారు తన యెన్నికను రద్దుజేయుటకుగాని, తనస్థానమునకు తిరిగి ఎన్నికల జరుపవలెనని యు త్తరువు జేయుటకుగాని అధికారము లేదని పీరివాదన.

న్యాయమూర్తి కేసును 10-వ తేదీకి వాయిదావేయుచు ఈలోగా ప్రతివాదులకు నోటీసునంపుట కు త్తరువొనర్చిరి. సబార్డినేటు కోర్టువారు, తిరిగి ఎన్నికలజరుపుటకు గావించిన యు త్తరువుగూడ నిలిపియుంచబడెను.

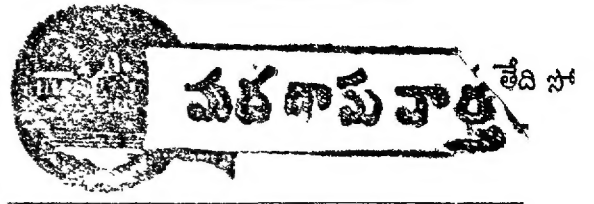
* * *

పంగారపు బిళ్లను దొంగిలించుట

క్రిమినలు సెషన్సునంద దీనిమున విచారింపబడిన రెండ వ కేసునందు పొన్నుసామి అనువతనిపై దొంగతనమొనర్చెనని సేరమారోపింపబడెను. వీఫ్ ప్రెసి డెన్స్ మేజిస్ట్రే టెగారికేసును విచారించి సెషన్సునకు కమిటిజేరి.

ఆగస్టు 30 వ తేదీ సాయంత్రము రాజమ్మ అనునామె యు భర్తయు, అల్లుడు మనుమరాలు సెంట్రలు స్టేషనునుండి మూరు మార్కెటువైపునకు వెళ్లుచుండిరి. వీరు గోదావరిజిల్లా నుండి వచ్చిరి. వీరట్లు వెళ్లుచుండగా, ముద్దాయి చంటిబిడ్డ మొలనున్న బంగారపు బిళ్లను కత్తిరించి లాగుకొని పారిపోయె ను. ఇంతలో నా బిడ్డయు రాజమ్మ మొదలగువారును కేకలు వేయగా ముద్దాయి పరుగెత్తుచుండ పట్టుకొనబడెను. ముద్దాయి న్యాయవాదిని పెట్టుకొనలేదుగాని, తానే సాక్షులను క్రాసు పరీక్ష జేసెను. విచారణ ముగిసినపిదప జూరీవారు ఏకగ్రీవము గ ముద్దాయి దోషియని నిర్ణయించిరి.

న్యాయమూర్తి సదరునిర్ణయముతో నేకీభవించి తీర్పు చెప్పుచు ముద్దాయి ఇబవరకు 7 వ ర్యాయములుదొంగతనపుసేర ములకు శిక్షింపబడెననియు ఇంకను బుద్ధి రా లేదనియు నుడు వుచు, అయిదువత్సరముల కఠినశిక్షను విధించెను.

అంబత్తూరువద్ద నొకరు, తిరువళ్ళూరువద్ద నొకరు రైలు క్రింద పడి చనిపోయిరి.

తప్పడునోట్లు పట్టునడుట:—తెనాలి వాస్తవ్యు లగు రామదాసు అను 48 ఏండ్లవాడు మైలాపూరులో నొక హోటలునందు 2 నూరురూపాయల నోట్ల తిప్పడు ముద్రలగలవి యిచ్చినందుకు పోలీసువారు పట్టుకొనిరి.

పరామర్శ సభ:—ఇండియను క్రిష్టియను టెంప లెక్సు సంఘమువారు రాయపేట ఎం. ఎం. సి. ఎ. భవనము నందు ది. బ, నారాయణస్వామి చెట్టిగారి అధ్యక్షతక్రింద సభ జరిపి, మునిషిపలు కాన్సిలరు డి. శ్రీనివాస నాయకరు మరణించి నందుకు విచారము దెబ్బచు తీర్మానించిరి.

ఆదిద్రావిడులసభ :—మూలకొత్తలం ఆదిద్రా 30-వ తేదీన నాయంకాలము 6 గ. ఆర్. రంగస్వామి దాసుగా రి అధ్యక్షతక్రింద జరిగెను. సంఘముయొక్క రాజకీయస్థితిని గూర్చి చర్చించిరి. వరదరాజ భాగవతరు ఎ. కొల్లెర పండి తులూ, పట్టాభిరామను గారు, విద్యార్థ మునుస్వామిశిల్పగార్లు ఉపన్యసింఁచిరి ఆదిద్రావిడకేంద్రసభ స్థాపించినందులకు గం తనము దెచ్చిరి. ఈ సభయందు మదరాసులోనున్న రెండుసభలు కలయుటయేగాక, రాష్ట్రములోనున్న ఆదిద్రావిడసభ లన్నిం డితో కలసియుండును. శ్రీరాష్ట్రమునందు నాలుగో విధో సభ లున్నందున కేంద్రసభవారు ప్రతిజిల్లాలోను ఒకసభ స్థాపించ వలెననియు, కేంద్రసభకు స్వంతగృహ ముండవలెననియు దెచ్చిరి. కానవసభకు సస్యలుగ రా. సా. ఎం. సి. మధురైపల్లె, ఎ. జి. వాసు శేషపిల్లె, రా. సా. ధర్మలింగంపిల్లె, షా. శివరాజు గార్లకు నియమించుట ముంచిదని నూచించిరి

రాకపోకలు:—గొల్ సర్. ఎ. పి. పాత్రోగారు శరీవారం రాత్రి బరంపురం బోయిరి. పల్లాకిమిడిరాజాగారు, రాయలు కవిమరు సభ్యులు సేకుడయ్యు మదరాసు వచ్చిరి. రాత్రి పల్లాకిమిడి బోయెదరు.

సర్. ఆర్. వెంకటేశ్వం నాయుడుగారు, సర్ చా. ఇన్నగారు, భార్య, కె. బలరామయ్యగారు గొల్ స్వా. మ ర్వర్ధి గారు, మేజరు నికొల్సుగారు (సిలోనులేబరు కవిమరు) పి. ఎల్. మారుగారు, మోయ్యపర్తుగారు సేకు డ య ము వచ్చిరి.

డబ్బు. వో జనుగారు, నూకరేగారు, న్యవసాయకాఖా ఉద్యోగులు శినివారమురాత్రి కోయంబతూరు బోయిరి.

ప్రాన్స్ ఫిట్టరాలుగారు, ఫారెస్టు రీసర్చి ఇన్స్టిట్యూటు ఉద్యోగి ఓపల్కొడులో రంపపుదుల్లు చూచుటకై సేకుడ యము డేరాడూనునుండి వచ్చిరి.

1925 సిక్కు గురుద్వారా చట్టము ప్రకారము హక్కు లను నిర్ణయించుటకు లాహోరు మోకోర్టు అడిషనులు జడ్జి జస్టిసు జే. కొల్లెస్ట్రింగ్ అధ్యక్షతను, సియాల్కోట్ ల జిల్లాజడ్జిగ పనిజేయుచున్న లాలా మున్నాలూగారు, లాహోరు మో కోర్టు అడ్వొకేటు సర్దార్ ఖరనసింగుగారలు సభ్యులుగ తీర్పు రుని నియమించుచు 30-వ తేదీన లాహోరు గజెట్టులో ఎచ్చిరి ఆర్డినరీ ప్రచురింపబడెను.

రెస్పాన్సివు సహకారప్రచారము

రెస్పాన్సివులకు ప్రభుత్వమువారికి భేదమేమి నాగపూరు. నవం 1:—ఇచట రెస్పాన్సివు సహకార పక్ష అభ్యర్థులు నిన్న రాత్రి పెద్దసభలో నువనగింపుచు కాం గ్రెసు కార్యక్రమమును ఖండించి సంస్కరణములను విలవయు న్నంతవరకు పనిజేయవలెననిరి. ప్రభుత్వమువారును వారును మంత్రివర్గమును నిర్బంధి సంస్కరణముల పనిజేయగోరుటవలన వారికి రెస్పాన్సివులకు భేద మేమైన గలదాయని డాక్టరు భేరు కాంగ్రెసుఅభ్యర్థి అడిగెను. డాక్టరు పరంజి ప్రైవేటుత్తరముచ్చు చు మనసులో నే భేదమున్నదని చెప్పిరి. ప్రశ్నోత్తరములు జ రుగుటలో ఆల్లగులు, అరువులు సిగ్గులని వల్లి అరపులుజరిగెను. అప్పుడు అభ్యర్థు లగు డాక్టరు మాండలేశివ సభ నుముగించుచు నాల్గుమాటలు చెప్పిరి. అంతటితో సభముగిగెను.

శ్రుతిమిథిని రాగవంశ పడుట

ఆంధ్రులమని చెప్పుకొనుట అవమానకరమా?

జస్తిసుపక్షమువారి వివరీతవాదము

ఈ ఉపపాదనమును బలపరచుచు జస్తిసుపక్షమువారు తెలిపిన అభిప్రాయముల నీదిగువ ప్రకటించుచున్నాము.

సర్. కె. వెంకటరెడ్డినాయుడుగారు

'ఆంధ్ర' అనుపదమును అక్షేపించుచున్నాను. మనము ఆంధ్రులను కామనియు తెలుగువారనియు నా అభిప్రాయము. ఆంధ్రులు వేరు తెలుగువారు వేరు.

డాక్టరు సత్యమొదలిగారు

ఆంధ్ర అనుపద ప్రత్యేక రాష్ట్రాభిమానమును సూచించుచున్నది. తెలుగుపదమునకు వ్యక్తి ఎక్కువ తెలుగువారు. అరవవారు ద్రావిడులు. వీరిని వేరువేరుచేయుట తప్ప.

ఎ. రామస్వామిమొదలిగారు

నూతనముగ స్థాపించబడు విశ్వవిద్యాలయమున ఆర్యుల సాంప్రదాయములు ఆర్యుల విజ్ఞానము ప్రధానముగ నుండవలయునా లేక ద్రావిడుల సాంప్రదాయములు ప్రధానముగ నుండవలయునా అను ప్రశ్నకు మన విప్లవ ప్రత్యుత్తర వివ్వవలయును. ఆంధ్రోద్యమము ప్రారంభింపబడినప్పుడు మనము దానిని గోటితో గిల్లివేయు కారణమునకు ఇప్పుడు ఆంధ్ర అనుపదము ప్రాముఖ్యమునకు వచ్చినది ఈ ఉద్యమము క్రమముగ రహస్యముగ దొంగదారులు నమ్మి గాంచినది. సంస్కృతమునకు ప్రాముఖ్య మొసగ తెలుగుభాష తెలుగు సాంప్రదాయములనే మనము పోషించవలయును. లేకున్న మనము స్మృత వాఙ్మయమునకు లొంగి పోయెదము.

1925 సంవత్సరము అక్టోబరు నెల 28 వ తేదిన ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయపు బిల్లుపై చర్చ ప్రారంభముకాగానే "ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయపు బిల్లు" అనుటకు బదులు 'తెలుగు విశ్వవిద్యాలయపు బిల్లు' అని యుండవలయునని సర్. కె. వెంకటరెడ్డినాయుడుగారు రుపపాదించిరి.

గౌ. సర్. పాత్రోమంత్రిగారు సవరణలొంగికరింపజాల మనిరిగాని వెంకటరెడ్డి నాయుడిగారి వాదమును ప్రశంసించిరి. తీర్మానమునకు అనుకూలముగ గౌ. శివజ్ఞానంపిళ్లగారు సమ్మతి నొసగిరి. గౌ. పావగలురాజుగారు, గౌ. పాత్రోమంత్రిగారు తటస్థముగ నుండిరి.

తూర్పుగోదావరిజిల్లావోట్ల వెంకటరెడ్డినాయుడు గారి

వివరీతసిద్ధాంతములను ఆమోదించెదరా?

రెడ్డినాయుడుగారి సవరణకు అనుకూలముగ ఈదిగువ పేర్కొనినవారు సమ్మతుల నొసగిరి:—

(1) సర్. కె. వెంకటరెడ్డి నాయుడుగారు (2) బి. తనికాచలం శెట్టిగారు (3) ఎ. రామస్వామి మొదలిగారు (4) పి. సి. ఎతిరాజులు నాయుడుగారు (5) ఆర్. మదనగోపాలనాయుడుగారు (6) బి. మునుస్వామినాయుడుగారు (7) ది. బి. పి. కేశవపిళ్లగారు.

జాతీయజీవితమును మొదలంట నశింపజేయు వివరీత సాంఘిక దురభిమానమును ప్రకటించు వీరినే

మీరు ప్రతినిధులుగ ఎన్నుకొనెదరా?

నవంబరు 8 వ తేదిన కాంగ్రెసుఅభ్యర్థులకే వోట్ల నొసగుడు.

రాజప్రతినిధి

అలహాబాదులో సన్మానప్రయత్నములు

అలహాబాదు, అక్టోబరు 31:— డిసెంబరు 7 వ తేదీ ఉదయమున రాజప్రతినిధి అలహాబాదు వచ్చునప్పుడు రైల్వే స్టేషనునుండి ముఖ్యమైన బహుళులండ ఈతరువ ప్రభుత్వ మందిరమునకు బోవును. వర్తకులు పాతకాలము సభలు కార్యాలయములు ప్రజాసంఘాలు యిన్నగునవి యాయూరేగింపు ఏర్పాట్లను చేయుదురు. చక్కగా నలంకరింపబడు బహుళ కిరీట కులనుండి భాగ్యములలో ప్రజలు నిలుచుండెదరు. రాజప్రతినిధి వచ్చినప్పుడు కార్యక్రమమును మిగతా ఏర్పాట్లను చేయుటకై సన్మానసంఘ మొకటి రేపు ఏర్పాటుచేయబడును. రాజప్రతినిధివచ్చినప్పుడు సన్మానపుత్ర మర్మింపవలెనని అలహాబాదు జిల్లాబోర్డువారు ఏకగ్రీవముగా తీర్మానించిరి. అసన్మానకరమనందు అలహాబాదునుండి ముఖ్యవ్యక్తులమును మార్పులు గూర్చి ప్రజలమొరలుండును. (అ. ప్రె.)

ఆఫోజిషనువర్గమువారి వైఖరి

సి. రామలింగారెడ్డిగారు

సంస్కృతమును తెలుగును విడదీసి ప్రత్యేక తెలుగు వాఙ్మయమును పోషించ యత్నించుట సాధ్యముకానిదని. తెలుగువారు ద్రావిడులనియు ఆంధ్రులు ఆర్యులనియు వాదించుట అవివేకము ఆంధ్రోద్యమము దొంగదారుల వృద్ధి గాంచెనని చెప్పుట కడుసా. యము. ఆంధ్రోద్యమము 12 సంవత్సరముల నుండి బహిరంగముగనే జరుపబడుచున్నది. ఆంధ్రరాష్ట్రము ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయము ఏర్పడవలయునను ఆశయములు 12 సంవత్సరముల క్రితము ప్రకటించబడెను. ఇప్పుడు ఆంధ్ర అనుపదము పనికిరాదనిచెప్పుట ఆశ్చర్యముకలుగజేయుచున్నది.

యస్. సత్యమూర్తిగారు

నామిత్రులగు వెంకటరెడ్డినాయుడుగారు ఈ ఉపపాదనమువల్ల తనకుగల వివరీతసాంఘికాభిమానమును ప్రకటించుచున్నారు. బ్రాహ్మణ్యమును ఆర్యత్వమును ప్రధానముగైకొని; ఆర్యుల విజ్ఞానసంపదనే బహిష్కరింపయత్నించుట ఆర్య వివాళకరము. ఎన్నికలు సమీపించుచున్నందున నామిత్రుడు అందరికన్నను ఎక్కువసంఘాభిమానము ప్రకటించి నియోజకవర్గముల విశ్వాసము పొందయత్నించుచున్నాడు ఆర్యుల విజ్ఞానము బ్రాహ్మణుల విజ్ఞానముకాదు. మహాజ్ఞానియగుజనకుడు, గీతాచార్యుడగు శ్రీకృష్ణుడు, మహాకవియగు వాల్మీకి బ్రాహ్మణులుకారు. ఈవిధమున సాంఘికావేశపరులై వివరీతవాదమునకు గడంకుట ఆత్మవాళకరము. ఇది కేవలము ఎన్నికల ఎత్తుకాని మతేమకాదు. బ్రాహ్మణులకు ఉద్యోగములివ్వకున్న ఎవ్వరికి చింతలేదు. కాని ఈద్యమము విజ్ఞాన ప్రపంచమునకు హాడ వ్యాపించుట దేశము సహింపజాలదు.

మదరాసు విశ్వవిద్యాలయము

వైద్యపరీక్షా ఫలితములు

అక్టోబరులో జరిగినవైద్యపరీక్షలయందు కృతార్థులైన అభ్యర్థుల నెంబరులు:—

ప్రథమ పరీక్ష

2 వ తరగతి:—

8 10 15 17 24 26 28 29 30 31 38 45 52 58 59 60 67 68.

ఎల్. ఎం. ఎస్. డిగ్రీ మొదలపరీక్షయందు తీర్చులెనట్లు:—

1 3 4 5 7 9 11 13 16 18 19 20 22 23 27 32 33 35 39 40 41 42 43 47 48 49 51 53 54 55 56 61 62 64 65.

రెండవ పరీక్ష

2 వ తరగతి:—

79 86 87 92 99 112 122 123 135 142 143 144 145 146 147 148 149 150 154 159 162 163 167 169.

ఎల్. ఎం. ఎస్. రెండవపరీక్షయందు తీర్చులెనట్లు:—

72 73 74 75 77 78 81 85 88 89 91 94 98 101 102 104 108 109 118 121 124 132 136 137 140 141 151 152 153 155 156 157 160 161 164 165 168 170 171 172 173 174.

మూడవ పరీక్ష

2 వ తరగతి:—

175 178 181 184 187 188 189 190 198 203.

ఎల్. ఎం. ఎస్. మూడవపరీక్షయందు తీర్చులెనట్లు:—

179 180 183 185 191 193 194 195 196 197 199 201 202.

ఆఖరుపరీక్ష 1 వ భాగము

205 207 208.

ఎల్. ఎం. ఎస్. 1 వ భాగమునందు తీర్చులెనట్లు:—

2 వ భాగము

2 వ తరగతి:—

213 217 226 227 233 236 238 239 242 245 247 250 253 256 257 259 260 261 263 264 269 270 271 272 273 274.

ఎల్. ఎం. ఎస్. డిగ్రీ పొందినవారు:—

209 210 212 214 215 216 217 218 219 221 223 224 225 228 229 230 231 232 234 235 237 240 241 244 248 249 252 254 255 258 265 266 267 268.

బి. ఎల్. ఎస్. డిగ్రీ పరీక్ష: 2-వ భాగము

275; 276 నెంబరులుగలవారు కృతార్థులుకాలేదు

పశ్చిమగోదావరిజిల్లా

ఎన్నికల ప్రచారము

రిస్సాంసిపు, జస్తిసు, స్వరాజ్యపక్షములు

నిడువవోలు, నవం. 1:— పెద్దిరాజు సీతయ్య, కొండా సుబ్బారాజుగార్లు రిస్సాంసిపుపక్షముతరపునను అల్లూరి నూరన్న సుంకవల్లి భాస్కరరావుగార్లు జస్తిసు పక్షముతరపునను, శనివారపు సుబ్బారావు, బందా వియ్యన్న, బద్దనరపు ఆంజనేయరావు (వకీలు) గార్లు స్వరాజ్యవాదుల తరపునను ఏలూరు, కావవరపుకోట, నిడువవోలు తాలూకాలలో మాడుకోజలయండి ఒకరిపెనుక నోకరుపోయి ప్రచారమునకు వున్నారు. జస్తిసుపక్షమువారు కమ్మవారిలో పుట్టినవార కమ్మవారికే ఓటుచేయవలె ననియు, రిస్సాంసిపులు స్థానిక శాసనసభ కాంగ్రెసువారికిని అసెంబ్లీ మోచెర్ల రామచంద్రారావుగారికినియు చెప్పుచు ప్రచారము గావించుచున్నారు స్వరాజ్యవాదులచుట్టికి వచ్చునప్పటికి, యితరసంఘముల విడివిడిపెట్టులననదని చెప్పుచున్న జస్తిసుపక్షమువారి మాట నిరుపయోగతను, రిస్సాంసిపు వాదుల అసందర్భపువాక్కులనే ఓటరులు గుర్రెంగి స్వరాజ్యవాదులకే ఓటిచ్చెదమని బహిరంగముగ చాటుచున్నారు.

కొంచెము బలహీనముగానున్నను ఆరోగ్యముకుడి నిడువవోలునుండి ఏలూరువెళ్లిరి. కొద్దిరోజులలో ఎన్నిక ప్రచారము గావించెదరు. (స్వకీయవిశేషి.)

కాంగ్రెసు సభాధ్యక్షుని గౌరవించుటెట్లు?

“కాంగ్రెసు అభ్యర్థులను బలపరచుట చేతనే!”

శ్రీమూన్ యస్. శ్రీనివాసయ్యంగారిని సన్మానించుట

గోనుగుట్ట వెంకటసుబ్రహ్మణ్య శ్రేష్ఠిగారి యాతిధ్యము

మన మిప్పుడు రణరంగము దున్నాము. సమర వింతను ముగియలేదు. విజయమును బడసినయనంతరము గౌరవములు, సన్మానములు గావించుకొనవచ్చును. ఎన్నికలకు వారముదినములు మాత్రమే గడువుగలదు. ఉత్సాహమే మీకు పట్టుగొమ్మ! నిరసనండి మేల్కొనుడు! నడుములు బిగించుడు! కార్యోత్సాహముకండు! అంతరాయములకు భీతిజెంది వెనుకంజవేయకుడు! జాతి కుల మత భేదముల బోనాడు! స్వరాజ్య మనతిదూరములో గలదు. ఐకమత్యమే స్వరాజ్యమును సాధించును. కాంగ్రెసు కార్యనిర్వహణము మీకుఁబుంబధర్మముగ నెంచి ముందుకు జనుడు! సత్యమే జయించితిరును!!”

శ్రీ. యస్. శ్రీనివాసయ్యంగారు.

“స్వరాజ్యము స్వయంకృషివై నాధారపడియున్నది. బ్రిటిషువారు భారతీయులకు నిరపేక్షితులుగా స్వాతంత్ర్యమును ప్రసాదించినారు. జప్తి కుపత్తి మొకరాజకీయతత్వమని చెప్పవచ్చును. కాంగ్రెసుద్వారా స్వరాజ్యమును బడయగలరు. ప్రత్యేక పన్నుగములకు లోబడక కాంగ్రెసు అభ్యర్థులనే బలపరచుడు.”

శ్రీ. జి. వెంకటసుబ్రహ్మణ్యశ్రేష్ఠి.

కా. సర్వాకాపరిత్రాకకార్యములకన్నాను గంగాధరా!-భర్తృపుండు, మహాత్మ్య రక్తియుఁడగుచో, గణ్యతభావపథం దుర్వివాదానికాయమానితుడు, సత్త్వోన్మేష మేఘాఙగా!-నిర్మలకంఠ మేఘానీయు నిలకతో శ్రీ శ్రీనివాసుం డొగి!!
కా. శ్రీమద్ధానికావ్యధర్మ క్రియకుఁడగుచో జెన్న పూర్వంబటి!-సామీచీనయుతుండొకనిపుడు సెంచక భారతీయోత్సాహ ద్వామశ్రీ కథినాగుఁడయ్యెనని యాధన్యండు శ్రీ శ్రీనివా!-సామంధాతయఁగాంచ, మామనములందానందమందంబగుచో!!
కా. అంగలయి! మఱి వంగమాయిలకు ముఖ్యాంగంబులం చొప్పు వ్యా!-సంగంబీ విప్లవరాయ! భరతదేశ ప్రాంచితార్యావళి రంగం బంగధరాతలయినను జేరంగాఁ బతిత్వాన ని!-జ్ఞం గాఁగను రంగు చెన్న పురి కయ్యా! శ్రీనివాసగ్రాహి!!
శతావధాని దోమా వేంకటస్వామి గుప్త

స్వరాజ్యము-స్వయం కృషి

స్వరాజ్యము స్వయం కృషివై నాధారపడియున్నది. చెట్టునుండి యూడిన పండువలె అంగ్లేయులు స్వరాజ్యమును మనచేతులందు బెట్టజాలరు. ఏదేశీయులైన, ఏజాతియైన నమ్మ వచ్చునుగాని అంగ్లేయులనుమాత్రము వమ్మరాదు. (వినుడు విను డను కేకలు) ఈనాడు ప్రపంచమునందు కాంతిలేదనిననుదర్శి తుము వ్యాపించియున్నదనినను ఒకజాతిని వేరొకజాతి పీడించు చున్నదనినను అట్టివానికెల్ల నీ బ్రిటిషుసామ్రాజ్యతత్వమే కారణము. అట్టి సామ్రాజ్యతత్వమునకు పోషకులమని విర్రవీగు బ్రి టిషువారు మనకు నిర్యాజముగ స్వరాజ్యము నొసంగుట కల్ల. ఏనాటికైనను స్వరాజ్యము సృష్టకైతేనే లభ్యము. స్వరాజ్య సాధనకు రెండుమార్గములుమాత్రము గలవు. ఒకటి దౌర్జన్యము, రెండవది దౌర్జన్యరహిత అసహాయోద్యమ సిద్ధాంతము. కాంగ్రెసు దౌర్జన్య రహితము ఉద్యమమునే చేపట్టియున్నది. రెండవ పక్షమును జప్తి కువర్గ మొకపక్షముని జెప్పటకే సిగ్గుగలుగున్నది. దేశ మనందొక కొండరు పడవులకు, బిరుదముల కాశించి ఏదోయొక ప్రత్యేకసంఘమును దూషించుచు వైకి రాజాయచున్నాడు. బ్రాహ్మణులను సర్వదా దూషించుట తప్ప జప్తి కుపత్తి ము (బ్రాహ్మ జేతరుల కట్టి హితమును గావించినటుల చెప్పవలెను. కాశ్య త సెటిల్మెంటు పద్ధతికై కాంగ్రెసు 40 సంవత్సరములనుండి యు అందోళన గావించుచున్నది. దీనివలన బాసపడువారు బ్రాహ్మజేతరుల యొనను జప్తి కుపత్తి మువారిందుకు ప్రతికూల ముగ వోలుకేసిరి. కాంగ్రెసుపక్షముందు జేరిన బ్రాహ్మజేతరుల నుజ్జ్వలమువర్ణమువారు బ్రాహ్మజాతీయులని నిందించుచున్నారు. శ్రీ. వెంకటాచలం శ్రేష్ఠి, పి. భక్తవత్సలునాయుడు, గోవింద రాజమడలియారుగారు కుప్పటిబ్రాహ్మజేతరులు గారాకి జప్తి కుపత్తి మువారు విదేశీయాధికారవర్ణమునకు గులాములై వి దేశప్రభుత్వము నిట కాశ్యతముగ నిలువజూచుచున్నారు. కాంగ్రెసువారు ప్రజాతేమము నాశించి స్వరాజ్యమును సంపా దింప ప్రయత్నించుచున్నారు. జప్తి కువారిపుడు ప్రజల ననేక విధముల మోసగింప జూచుచున్నారు. అట్టి యుక్తుల కేమాత్ర మును లోబడక స్వార్థరహితులై దేశమునకు నేపజేసేదివారి నే కాసనపథి కనిపి మాతృదేశతారాధన గావించునని నమ్ముచు న్నానని బుచ్చుచు మరల నొకతూరి ప్రధానఅతిథికిని, తదితర సభ్యులకు వందనము లర్పించిరి.

శ్రీ యస్. శ్రీనివాసయ్యంగారు

హర్షధ్వనులచే భవనమంతయు మోగియుండ లేచి త మిశ్రభావలో క్రిందివిధముగ మాట్లాడిరి. “నేడు మనమందర మొక గొప్పయుద్ధమును మునిగియున్నాము. సమర వింతను ముగియలేదు. యుద్ధానంతరము విజయప్రదులమైన వెనుక ఇట్టి ప్రశంసములు గౌరవములు జరుపుకొనవచ్చును. నేటిది మీరు నన్ను గౌరవించినందులకై హృదయతృప్తికై నమస్కృతులు. విదేశములందు ప్రజలలోనుండి కట్టుబాటు శిక్షణలు మనలో కొంత కొంతపడియున్నను ఉత్సాహమునకు లోటులేదు. ఉ

త్సాహమే మన కార్యసాధనకు తోడ్పడును. మన మరేముగాని జాతిగాని నేటివరకెట్టి యుత్సాహములైన నీ నిలువజాలినది.

స్వరాజ్యపోరాటమున కొక వారముదినములు మాత్రమే గడువుగలదు. మీరెల్లరు నిరసనండి మేల్కొంచి కార్యోత్సా హము గావలయును. నిరసనములకు గాని, దౌర్జన్యమునకుగాని వెరచి వెనుకకు జనరాదు. భీరుత్వమును విసర్జించవలెను. దేశము నందు ప్రేమగల ప్రతివారు, ఆత్మలు, ఆభిమానులు, పరిచయము గలవారు, లేనివారు, సమస్తజనులు తమ ధర్మమును గుర్రెగి కత్తి వంచనలేక కాంగ్రెసుకు బాసటయై నిలువవలెను. అటు లానర్చినచో కాంగ్రెసు జయమొందునని ధృఢముగ విశ్వసించు చున్నాను. (హర్షధ్వనులు) సర్వమాన ప రి క్తి కు లం దు కాంగ్రెసు కార్యక్రమ మే ఆ చ ర ణ యో గ్య మును కుసాధ్యమునై యున్నది. ఈమారు ఎన్నికలందు జయ మందుటయేగాక ప్రభుత్వమునుగూడ లోబరచుకొన గలుగు దును. (వినుడు, వినుడు) ప్రత్యేకసాంఘికాభిమానమును, కుల విభేదములను ప్రోత్సహించువారు దేశమునకు నిజముగత్రు వులు. ఒకానొకసంఘముయొక్క శ్రేయముమాత్రమే కోరి నచో దేశముయొక్క ఆశయును లడుగంటును. దేశమంతయు ఏకముఖమున ముందుకు జనవలెను. సత్యమే ఏనాటికైనను జ యించును. అన్యకము జయింపజాలరు. ప్రత్యేకసాంఘికాభి మానముద్వారా స్వరాజ్యమును సాధింపజాలము. బ్రాహ్మ ణులు అతిశయభావములను విడనాడి ఇతరసంఘములవారి నెల్ల సమానస్వత్వములగులవారుగ జూడవలెను. బ్రాహ్మజేతరులు సంఘద్వేషమును వీడి, సంఘవైషమ్యమును బురికొల్పవారి మా టలను విశ్వసించక దేశమునే ప్రధానముగ నెంచవలెను. బ్రాహ్మ ణబ్రాహ్మజేతర హిందూమహమ్మదీయులభేదములన్నియు సమసి పోవలెను. వైవాహికములందును, భోజనాదీకములం దీభేద ములను పాటించిన పాటించురుగాక. దేశమునకు సంబంధించిన రాజకీయసమస్యలం దీవిభేదములను దరిజేరనీయుకుడు!

వర్తకులు, బ్యాంకురులు, స్వరాజ్యోద్యమముతో

కేము జోక్యములేదని ఉపేక్షవహించరాదు. స్వపరిపాలనయుఁ డినగాని దేశీయవర్తకవాణిజ్యము లభివృద్ధి జెం ద నే ర వు. విదేశీయ పరిపాలనక్రింద దేశీయవాణిజ్యము, పరిశ్రమలు ఖీలించినవి. అందుచే నణిక్సంఘము స్వరాజ్యపోరాటముందు ప్రధాన కార్యభారమును వహించవలయును. స్వరాజ్య మేనాలుగు ప్ర భుత్వోన్నతి ద్యోగములతో గాదు. ఉద్యోగములకొరకు స్వరా జ్యమును దినములు గడవిపోయినవి. ప్రజాబాహుళ్యముయొక్క హక్కులనుగాపాడి వారి తేమమునకు పాటుబడెడివారిచే పరిపా లన నిర్వహించబడవలెను. కార్మికులు, వ్యవసాయదారులు, వర్తకులు, పారిశ్రామికులచేతులందు పరిపాలన యందవలయు నని నాయభిమతము. అర్హతైక్యసంఘము దొకానొకరు నై జోర్జజ్జిపడవినందు టొకగొప్పకారము గానేరదు. దేశనే వకై నిరంతరము పాటుబడు కాంగ్రెసుసభ్యులను సామి వెంక టాచలం శ్రేష్ఠిగారిని గాంచి అర్హతైక్యసంఘము న్యాయమును గర్వమును జెందవచ్చును. (వినుడు, వినుడు) సి. పి. రామస్వామిఅయ్యరు ప్రభుత్వ కార్యనిర్వాహకసభ్యు డైనందులకు గాక బ్రాహ్మణుడు కాంగ్రెసు అభ్యర్థు డైనందులకే బ్రాహ్మణసం ఘము గర్వపడవలెను. గాంధీమహాత్మునివలె నేనును ఒకప్పుడు వితివాదినైయుంటిని. గడియారములోనిముల్లలవలె ఎన్నియో మారులు తిరిగియుంటిని. తుదకు అనుభవముపై స్వరాజ్యసాధనకు కాంగ్రెసు కార్యక్రమమే యుక్తమని గ్రహించితిని. మంత్రి పదవులను స్వీకరింపకుండెన గాని స్వరాజ్యమును గడింపజాల మని తీర్మానించుకొంటిని. మంత్రి పదవులందుండి దేశమున కె ట్టి మే లా న ర్చ జా ల ము. ఏ దొ క స ం ఘ ము నం దో యొ క రు మం త్రి య గుచో, ఆసంఘము నకెట్టి ఉపయోగముండగలదు? కావున మంత్రి పద స్వీకారా భిలాష బోనాడవలెను. నేను కాంగ్రెసుసభ కభ్యర్థునిగ ఎన్ను కొనబడుట దేశమునకు గావించిన గౌరవమేగాని నాకు జెంద దు. గాంధీమహాత్ముడు జెప్పినటుల భగవంతుడు నాయందొక వీరధైర్యమును గలుగజేసినాడు. కాంగ్రెసు చూపిన మార్గము న పడచితిమేని మనయాశము మీడేరిగలదని గ ట్టి గ న ముక్కు చున్నాను.

కాంగ్రెసుపని స్వగృహధర్మము

కాంగ్రెసు కార్యనిర్వహణము ప్రతివారును తమ గృహ కృత్యముగ నెన్నుకొనవలెను. పండుగలు పర్వములు జేడుకలు సభలు జరుగవచ్చును. కాని వీనిలో మునిగి మిథ్యార్థమును మరు పరాదు. దృష్టియంతయు దేశముపై మరల్చి ఈ వారము దిన ములును స్వరాజ్యవారముగ జేయవలెను. ఇతరులపై ఆధార పడక ఎవరికినాకే యధాకై కాంగ్రెసు విజయమునకు తోడ్ప డవలెను” అని పల్కిరి. (హర్షధ్వనులు.)

పిదప జయజయధ్వనులతో సభ ముగిసెను.

పచ్చయ్య కళాశాల విద్యార్థియొకరు శ్రీమూన్ శ్రీని వాసయ్యంగారు కాంగ్రెసు సభాధ్యక్షుత వహించినందులకై వారిని కీర్తించుచు అంగములో కొన్ని పద్యములను వ్రాసి చదివిరి.

కర్నూలు మండలము ఎన్నికలు

పరీక్షా దినము 8 దినములు మాత్రమే కలుగును. మండల ఓటర్లందరూ జాగ్రత్తపడుదు. ఉత్సాహముతో నవంబరు 8 వ తేది పోలింగు స్థలముకు వెళ్లి కాంగ్రెసు అభ్యర్థియగు వారి సర్వోత్తమ రావుగారికి ఓటిచ్చి, కాంగ్రెసు ప్రతిష్ఠను భారత దేశానికి ర్పించి నిలువజేయుదు. వ్యతిరేకులు చెప్పు మోసపుమాటల నావలకు త్రోసివేయదు. సర్వోత్తమ రావుగారి త్యాగశీలము ల మరువకుదు. వారి విద్యా నిపుణతయు గాంధీర్యవాదగారణి యు ఓట మరువజాలరు. వారు దేశస్వాతంత్ర్యముకొరకై మూడు సంవత్సరములు జైలుకేసిన సంగతి జ్ఞప్తియుంచుకొను డు. భారతీయుల హక్కులకై పోరాడి, రెండువేల రూపాయ ల ధరావతును గోల్పోయిన విధము తెలియనివిషయముగాదు! గాంధీ మహాత్మునివలె చొక్కామాడ వేయక పల్లెపల్లె తిరుగు ట చూచుచునేయున్నారట. తరుణమును పోగొట్టుకొనకుడు.

మండలమంతయు జనులు తీసికొను శ్రద్ధజూచి మిగల ఉత్సాహమునుచున్నది. సర్వాధికారం కేశవుల రెడ్డిగారు, ఆల మూరు కానాల పాపన్నగారు వేసిన ప్రశ్నలకు శ్రీయుత శరభా రెడ్డిగారెవరు జవాబు చెప్పలేకపోయిరి? అప్పుడే వారుచేసిన పనియంతయు తెల్లమయినది. వారు మదరాసునుంచి గ్రామస్థుల కు వ్రాసిన జాబులన్నియు చూచినాను. ఆ జాబులలో ఎక్కడ లేని స్నేహభావము, అన్న డెన్నడులేని అణకువ వచ్చినది. ఆ అణకువ, ఒక గ్రామములో ఒక గొప్పరైతు, వారు స్వరా జ్య పార్టీలో ఎందుకు చేరలేదని అడిగినప్పుడు లేకపోయెను. 2. రాసమయమున నుడివిన ద్వేషపూరితమైన వాక్యములు వ్రాయుటకు నాకే సిగ్గుచున్నది.

నేను సెప్టెంబరు 4-వ తేది, మనశరభారెడ్డిగారు కాన్సి లులో ఎటుల ప్రవర్తించెదరో చూడవలయునని కాన్సిలుకు వెళ్లితిని. అతడు కాంగ్రెసువారు పెట్టు ప్రతిఅమెండుమెం టుకు చెంగున లేచి వ్యతిరేకముగ వోటుచేయుటదప్ప వేరులే దయ్యో! పనగలుగారు, వీరితో అప్రదానము గునగున లాడు చుండిరి.

తరతరములనుండి స్వాతంత్ర్య మనుభవించుచుండిన దేవా లయముపై పన్ను వేయుటకు మనరెడ్డిగారు తోడ్పడిరి. దేవా లయముమీద పన్ను! దేవాదాయములు వేరుకార్యములకు వ్య యపెట్టవలయునా! శ్రీయుత శరభారెడ్డిగారిని డోలుతాలా కా, చుంచు యజ్ఞగుడిలోనుండి ప్రసన్నమైన దేవాలయము పూ జాపునస్కారములేక ఎటుల అడుగంటిపోవుచున్నదో వచ్చి చూడుమని ఆహ్వానించుచున్నాను. దేవాదాయము, అటువంటి పవిత్రక్షేత్రములు బాగుచేయుటకు బదులు, వేరువిషయము లకు ఖర్చుపెట్టవలయునా! ఈవిధముగ దేశభక్తుడయ్యెనునకు వ్యతిరేకముగ ఓటుచేయువారికి వోటుయివ్వమనిన, ఎటుల యివ్వగలము? వెతికివెతికి చూచినను ఒక్కపైనను మంచికా ర్యము అగుపడలే!

ఇక దేశమునకై తమ ప్రాణములనే త్యాగము చేయు నటువంటివారిని కాన్సిలుకు రాకుండ తోడ్పడినవారికి ఓటివ్వ మనిన ఎటుల ఓటిచ్చెదరు? యాహుబహుస్సేను, పతాక సం రక్షణమునకై పోరాడిన సాంబయ్యగారిగారు శ్రీ శరభారెడ్డి ప్రక్కన కాన్సిలులో హార్సెనుటకు అర్హులుగారా?

కడపటికి, గ్రామోద్యోగిగలవని పట్టగూడ వ్యతిరేకముగ యేలమెలగవలయునో? నిమ్మజాతులు హిందువులుగారా? అటు గాకున్న వారల వ్యతిరేకముగ ఓటుజేసిరి? ఇటుల ఎన్నియేని వ్రాయవచ్చును.

మండలమంతయు కాంగ్రెసుకే పోరాడుచున్నట్లు అగుపడుచున్నది. గ్రామస్థులు వచ్చిన అభ్యర్థులకు వేయు ప్రశ్న లుజూడ మిక్కిలి కుతూహలమగుచున్నది. కర్నూలుతాలూకా లో ఒక గ్రామప్రముఖుడు “వారిసర్వోత్తమరావుగారి, మాగ్రామములోవుండే 50 ఓట్లు వారికే యిచ్చునట్లు ఒకపం డికల్పిష్టు చేవ్రాలచేయించి యొప్పించుకొన్నాను. వారికితప్ప, యెవ్వరికిన్నియివ్వరు.” అని వ్రాసినజాబుచూడ మిక్కిలి సం తోషమగుచున్నది. కుభచిహ్నములు గాన వచ్చుచున్నవి.

ఓ ఓటరు సోదరులారా! మీమీ కులద్వేషములను మూటగట్టి తుంగభద్రానదిలో పారవేయదు. జాతీయభావ ములతో మెలగుడు. పవిత్రమైన తుంగభద్ర, వింద్రావతి, కుము ద్వతీనదీతీరంబుల వసించు జనులు, పవిత్రమైన కాంగ్రెసు ప్ర తిష్ఠ నిలిపెదరని గాఢముగ నమ్ముచున్నాను. కాంగ్రెసుకు విజ యమగుగాక! అందుకు భగవానుడు తోడ్పడుగాక!

ధరణి రామచంద్రరావు.

బొంబాయి లేఖ (స్వకీయవిలేఖరి)

ఎన్నికలు

అక్టోబరు 26:— శాసనసభల యెన్నికలు చేరువకు వచ్చుచుండుటచే యిచ్చట ఎన్నికల ప్రచారము దినదినము పెరు గుచున్నది. ప్రతిదినము ఒకటి రెండుసభలు తప్పక జరుగుచు న్నువి. కాంగ్రెసు స్వరాజ్యపార్టీ వారికై పునః, స్వతంత్ర కాంగ్రెసుపార్టీ జాతీయ మితవాదపార్టీ వారికై పునః, మిటింగులను చేయుచున్నారు. ఎన్నిపార్టీలు బయలుదేరినను, ఎన్నిసంఘములు స్థాపించబడ్డను వ్యక్తిరూపణ తప్ప నేరొకటి కానరాదు. ప్రజాసేవచేయ తలంపు ఏ కొద్దిమందికో తప్ప కాన రాదు. కాంగ్రెసు పార్టీవారిని జిన్నా, నటరాజుగారి పార్టీ వారు తిట్టును, కాంగ్రెసువారు జవాబులుచెప్పుకొనుటతోను హెచ్చుకాలము గడపుట బాగులేదని అభిలభారత కాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షులగు సరోజినీ దేవిగారు మొన్నటిదినమున కాంగ్రెసు గృహమునందు నుడివీరి. నిజముగగృహిందూదేశమున నుండగినవి రెండుపార్టీలే యని శ్రీయుత సత్యమూర్తిగారు మొన్న నుడివి నట్లు ప్రజాసంఘము గవర్నమెంటుసంఘము లని రెండే. కాని యట్లు గాక వివరిత పరిస్థితులు యేర్పడుచున్నవి.

రాష్ట్రీయ శాసనసభాసభ్యులు

బొంబాయి పట్టణమునకు గల 4 స్థానములకు కాంగ్రె సువారు సభ్యులను నిలిపియుండిరి. స్వతంత్ర కాంగ్రెసు పార్టీ వారు ముగ్గురును, జాతీయపార్టీవారు మరొకరిని నిలిపిరి. కాంగ్రెసుపార్టీలో నున్నవారు కె. యస్. నారిమెన్, బి. టి. దేశాయి, శ్రీకృష్ణదాసు, యస్. జె. జిన్వాలా యున్న గలరు. అందులో మొదటియిద్దరు ప్రస్తుతపుశాసనసభా సభ్యులే. వీరిద్దరును చాలభాగము జయము గాంచవచ్చును. త్రికుం దాసుగారికి గుజరాతివారిలో మంచిపేరు గలదు. చిరకాలము నుండి వీరు కాంగ్రెసు సభ్యులు. జిన్వాలాగారు నాల్గవవారు. వీరు సమితము చిరకాలము కాంగ్రెసు నేతకులే. లేబరుపక్ష వలంబకు. నిరాడంబరము గలవారు. పార్సీనాయకులలో నొక రు. వీరికిదియే మొదటిపర్యాయము శాసనసభలోనికి పోవ ప్ర యత్నించుచున్నారు. కాంగ్రెసు ప్రచారము బాగుగజేసిరి. వీరు కూడ తప్పక విజయము నొందెదరు. అనగా ప్రస్తుతము 4 స్థా నములకు 3 తప్పక కాంగ్రెసునకు చేరుకలవు.

అసంబ్ధి స్థానములు

ఈపట్టణము పక్షముననున్న స్థానములు రెండు. క్రిందటి పర్యాయము వి. జె. పటేలుగారు యెన్నికలలో ఈ రెండిటి లోను ప్రప్రథమున వచ్చిరి. ఆ స్థానమునకు జమ్నాదాసు మె హతాగారు నిలబడియున్నారు. రెండవస్థానమునకు కాంగ్రెసు వారు మరొకరిని నిలపలేదు. దీనికి కారణము తెలియలేదు. ఈరెండిటికి గురు సభ్యులున్నారు. యి. ఆర్. జయకరుగారు దుమాసియాగారును కూడ మెహతాగారితో పోటీచేయుచు న్నారు. జయకరుగారు స్వరాజ్యపక్షమునుండి చీలినను వారి గౌరవార్థము రెండవ కాంగ్రెసు అభ్యర్థిని నిలపకపోవచ్చును. దుమాసియాగారు లేకున్నచో జయకరుగారు జమ్నాదాసు గార్లు యిద్దరును పోటీలేక ఎన్నుకొనబడవలసివచ్చే. కాని ముగ్గు రుండుటచే పోటీలేకుండా లేప్పినది కాదు. జమ్నాదాసు మెహతా గారు బొంబాయికిని భారతదేశమునకును క్రొత్తవారుగారు. కార్పరేషనులోను, అసంబ్ధియందును హోరాహోరిని గవర్న మెంటువారిని లక్ష్యపెట్టక వాదించువారు. సహజగంభీరవాగ్ధా తిగలవారు, దేశభక్తులు అగుటచే వీరు యెన్నుకొనబడుట నిశ్చ యము. మిగిలిన ఒకస్థానమునకు జయకరుగారా లేక దుమాసి యాగారాయని ఆలోచించవచ్చును. జయకరుగారు కాంగ్రెసు నుండి చీలినను బొంబాయిపట్టణములో వారికిగల పలుకుబడిని దేశభక్తిని పట్టిచూడ రెండవసభ్యులు వీరుగురువలయు సందే హముండవచ్చును. అనగా మొత్తముమీద ప్రస్తుతస్థితిని బట్టి చూడ కాంగ్రెసువారికే జయము నిశ్చయము.

సత్యమూర్తిగారిపాత్రోపదేశము

శ్రీయుత సత్యమూర్తిగారు పోటీలేక యూనివర్సిటీ నుండి యెన్నుకొనబడుటచే కాంగ్రెసువారికి చాల ఉత్సాహ ము గలుగజేసినది. అదియును గాక వీరు ఈమధ్య ఎన్నికల ప్ర చారములో యిచ్చటకు వచ్చినప్పుడు వీరి ఉపన్యాసమును విన కుతూహలములై అనేకమంది పోయిరి. కాంగ్రెసువారికే నోటు నియ్యవలయుననియు అందులో చక్షురదేశీయులు తప్పక వారి గౌరవము నిలపెట్టుకొను నిమిత్తము కాంగ్రెసు సభ్యులకే వో

టు నీయవలయునని హెచ్చరించుట చాల సమంజసముగ న్నుది. వ్రావిడులును, ఆంధ్రులును కూడ కాంగ్రెసుపక్ష వలం బకులే. బొంబాయిలో నున్న ఈరెండు సంఘములవారును కాంగ్రెసును బలపరుచుటలో వెనుకంజవేయు వారు కారని నమ్మువచ్చును.

బొంబాయిపత్రికలు

ఎన్నికల సమయములో అనేకపత్రికలు పుట్టుటయు ఎన్నికలయిన మరునాడు చచ్చుటయు సాధారణముగా జరుగు చుండునని. కాని యిచ్చట ఈమధ్యను బయలుదేరిన పత్రికా రాజములలో ప్రథమున “పేర్సొనబడవలసిన “ఇండియన్ నేషనల్ హెరాల్డు” అనునది హార్మిషన్ గారి సంపాదకత్వము క్రిందస్థాపించబడినది. బి. జి. హార్మిషన్ గారిని యెరుగనివా రుండరు. వీరు చిరకాలము క్రానికల్ పత్రిక సంపాదకులుగ నుండి తుదకు దానినుండి తప్పికోనవలసి వచ్చిననాటినుండి క్రొ త్తదినపత్రికను స్థాపించవలయునని ప్రయత్నించుచున్నారు. తుదకు క్రిందటి శనివారమునాడు మొదటిపత్రిక వెలువడినది. “హెరాల్డుపత్రిక చాల సుందరముగా నున్నది. కాంగ్రెసు పక్ష వలంబనియే బొంబాయి రాజధాని యంతలోను కాంగ్రెస్ ప్ర చారమునకు చాల తోడ్పడుననుటలో సందియములేదు. మొదటి పత్రికయందు దేశనాయకులైన శ్రీమాన్ శ్రీనివాసయ్యగారు, సత్యమూర్తి, సరోజినీ, నేను గుప్త, జమ్నాదాసు, నారిమెన్ మొదలగు నాయకులందరు సంతోషమును వెల్లుబుచ్చుచు పత్రిక చిరకాలము దేశసేవ చేయగలవని నమ్ముచున్నాము. ఈ మధ్యను “ఇండియన్ డెయిలీమేలు” పత్రిక సంపాదకులుగా నున్న హోల్ సింజరుగారు “అమాల్జేమెంట్ డ్రెస్ ఆఫ్ ఇండి యా” అనునామమున గొప్పదిన పత్రికను స్థాపించ జూచిరి గాని నిలవవని భయముచే అంతటితో కట్టిపెట్టిరి. ఇప్పుడు జా తీయ పక్షదిన పత్రికలు రెండును ఈ మహాపట్టణమున నిలబడు టకు తావుగలదు గాని క్రానికల్ నకు నష్టము తప్పకవా టిలును.

శ్రీమదభినవ జగద్గురు సత్య సందేశము

నవయుగ జగద్గుహస్థ గురువర సరస్వతి బ్రహ్మశ్రీ
ఉపద్రష్ట సుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రిగారి ప్రకటనము

“శ్రీ సూర్యనారాయణాది నిఖిలదేవదేవాది మాతృక యగు జగదీశ్వరి అనుగ్రహమున అస్తాదశ బ్రహ్మవిద్యాధ్యాయై తత్వజ్ఞానములను బడసిన నేను ఆమెచే అజ్ఞ పుడనై గౌతమ శా పాలమున గూరి మొదలు యంతవరకు అనేక ప్రచురపత్ర ములద్వారాను స్వదేశవిదేశ సభలయందుకవిత్వోపన్యాసాంధ్ర గానాదుల నొనరించుచును మధ్యకాలమునవచ్చిన నామరూప రహితములగు అవాక్యానసగోచర మాయావిపర్యసేవితభా వాది సిద్ధాంతములను నిరుత్తరములగు చేయుచుంటినిగాని నిరా శ్రయుడనగుటచే వాటి నణవలేక చింతించుచుంటిని. ౧౯౨౫ సంవత్సరములో కలకత్తాలో సభ వ్యర్థమైనదనియు హిందూ మహమ్మదీయాది మత కలహముల నడచి విశ్వసోదరభావమును తెలుపు ఆత్మపరివర్తన సద్బోధనచేయుట ఆవశ్యకమనియు అట్టి భోధచేయుటకు హిందువులలో నొకరును మహమ్మదీయులలో నొకరును కావలెననియు శ్రీ రాజప్రతినిధిగారు కోరుచున్నారని అక్షయసంవత్సర ఆషాఢశుద్ధ నవమినాడు వెలువడిన ఆంధ్రవైసందినపత్రికలో చదివెతిని. అటుపైని ఏకముఖముగాను హిందూక్రైస్తవ మహమ్మదీయాది సత్యవేదవాక్య సామరస్య ముగాను విశ్వమానవైకమత్యమును దెల్పుటకు బయలుదేరి రాజ మహేంద్రవరము తుని అన్నవరము బెజవాడ చెన్న పురిమున్న గు పట్టణములో నుపన్యాసాదుల నొనర్చుటకు జగదీశ్వరిచే నియమితుడనైతిని. ప్రపంచశాంతిని నెలకొల్పుటకును యువకు లును బాలబాలికలను జాత్యంతర్జాతీయాది ధర్మససారాలుగా నుండునటులచేయుటకును సదాత్మ్యపరివర్తనమును కలిగించి యైక మత్యమును శాంతిసౌఖ్యములను చేకూర్చుటకును ప్రజ్ఞానసూర్య ప్రభా సప్రకాశితనయంగ గ్రంథభోధ ఆంధ్రాంగ్లోభయ మాతృకా విజ్ఞప్తి, సుగంధిగీతి తతము, మున్నగు గ్రంథములను రచించితిని. బొంబాయి విద్యాశాఖాధికారి వీనిని ప్రకటింపిం దియున్నారు. ఆ విషయము ౧౯౨౬ వ సంవత్సరమున ఆంధ్ర పత్రికలోగూడ ప్రకటింపబడెను. వీనిని పఠనీయగ్రంథములను గా నేర్పరుచుటకు చెన్న పురి దొరతనమువారినిగూడ కోరదల చితినిగాన జగదీశ్వరి యాజ్ఞానుసారము మత కలహముల నడగిం చుటకు నేను చేయమన్న ప్రయత్నమునకు దేశీయులందరును సహాయులై సభాదులను జరిగించుట మున్నగు కార్యములను నెరవేర్చి జగదీశ్వరి అనుగ్రహమునకు పాతృలగుదురగాక యని సోదర సోదరీమణులందరను వేడుకొనుచున్నాను.”

వ్యవసాయదారులు అప్పులపాలు గాకుండు తెలుగు? శ్రీశ్రీశ్రీశ్రీ నేత నూలువడుకు మార్గములు కొన్ని సూచించబడుట

కెయిరా కలెక్టరు సాక్ష్యము - బొంబాయి
ల్యాండు రెవెన్యూ కోర్టు సవరణ

వ్యవసాయసంఘ విచారణ పూనాలో ముగియుట
పూనా, అక్టోబరు 29:—కెయిరా కలెక్టరు ఆర్. జుం. మాక్స్ వెలుగారు వ్యవసాయ విచారణసంఘము నెదుట నేడుదయము సాక్ష్యము నిచ్చుచు బొంబాయి లాండు రెవెన్యూ కోర్టు సవరణకలన వ్యవసాయదారులు అప్పులపాలుగాకుండునందుటకు మార్గ మేర్పడునని మొదటిసారి సలహాగావించిరి. ఏ సలహా నిచ్చినను అది లాండు రెవెన్యూ విధింపులు యెట్లైన సంబంధించినంతవరకును, ప్రస్తుత భూస్వామ్యము కైతుపనుల పద్ధతికి సంబంధించినంతవరకును కమిషనరులు నిచ్చు సాక్ష్యములో విచారింపవచ్చునని అన్వేషించు నిర్ణయించెను. వ్యవసాయదారులు అప్పులపాలుగుటకు ముఖ్యకారణములు సాంఘికాచారములు, యెవైన అవసరమును కాశ్రీయకార్యముల జరుపుటకు వసతులు లేకుండుట, భూస్వాముల యాధిక్యము బాంకింగు సౌకర్యములు లేకుండుట, భూముల పైగాక వేరని ధముగ డబ్బువినియోగింప నవకాశము లేకుండుట యని మాక్స్ వెలుగారి అభిప్రాయము. బొంబాయి లాండు రెవెన్యూ కోర్టు భూస్వాములకు అనుకూలముగనుండుటవలన కైతు యజమానుల తగ్గిపోవుటకు తోడ్పడుచుండెను. అందుచేత బొంబాయిలాండు రెవెన్యూ కోర్టు రిజిస్ట్రేషన్లు దానికి సంబంధించిన రెజిస్ట్రేషన్లను రద్దుజేయవలెననియు, సహకారసంఘము దెచ్చిన దప్ప మిగిలిన చిన్నదావాలను స్వల్ప కైతులపై దెచ్చినవానిని సివిలు కోర్టు లన్నిటి యందును ఉపసంహరించుకొన జేయవలెననియు వారు సూచించిరి. ఈమార్గములనలన ప్రజలను ధనసహాయమునకై సహకారసంఘముల వెంటబోవునటులను, డబ్బున్నవారు ఆసంఘములలో డబ్బును దాచుకొను నట్లును జేయవచ్చుననియు జెప్పిరి. ఇటుల జేసినయెడల తరవాత అమ్మకము హక్కులను నిరోధింప నవసరములేదనియు, అయితే అంతలేని తరవాతాఖిలను సాధ్యముగాకుండ జేయవలెననియు సూచించెను. కాని యీ యుగములను ముగిసిపోకుండ నవిన కృత్యములే జేయుదు నిరోధములను లక్ష్యముజేయునటులు జూడవలయును. అంతయు వ్యవసాయదారులు తమంకటదాము పనిజేసి కొనెదరని వదలివేయక ప్రభుత్వమువారు భూమికంత్తము యజమానులగుటవలన ఆధునికములను రక్షించి యభివృద్ధిజేయుటకు సిద్ధముగ నుండువలెనని సూచి సూచించెను. ప్రస్తుతము ఇరిగేషన్ల పనులందు దప్ప మరల ఫలముగల్గవలనకై వ్యయచేయియు జరుపుటలేదు. యుగములకు హామీసీయ లేదని వ్యవసాయదారులును జాయింటుస్పీములలో జేరజాలనివారును యిట్టి ప్రత్యామ్నాయము సంగీరింపగలరు.

సాక్షి కామేశ్వరగారికి ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు ల్యాండు రెవెన్యూ కోర్టు రిజిస్ట్రేషన్లను రద్దు జేయుటవలన వ్యవసాయదారులు డబ్బు అప్పుజేయుటకు వస్తుముగల్గనని చెప్పిరి. ఈసలహాలన సహకార సంఘమును ప్రజలు కోరునెడల అవిలేనిచోట్ల డబ్బు యెటులనని యడుగగా, సాక్షి, అట్టిచోట్ల సంఘములేర్పడునని చెప్పిరి. అడివిజంతువులు పంటలను పాడుచేయుకుండ కంచెజేసి బాగుజేయవచ్చుననియు, యీ యనుపతీగను ప్రభుత్వమువారే తక్కువరేట్లకు కొని జేయించవచ్చునని చెప్పిరి.

సి. ఓ. లాడ్జ్ గారు

అంతట నూపరింపెడింగు ఇంజనీరు సి. ఓ. లాడ్జ్ గారు సాక్ష్యమునిచ్చుచు కలెక్టరు ప్రదేశములలో పనిజేయుచున్న స్పెషలు ఏజెన్సీగాక ఆవలగూడ వ్యవసాయదారులు నిపుణుల సహాయమును బడయునటులు స్పెషలు ఏజెన్సీని లేటవలెనని సూచించిరి. భూమి సభివృద్ధిజేసికొనుటకును మైనరు ఇరిగేషన్ల పనులకును తక్కువపద్ధతిని యుగములిచ్చునెడల బాగా నుపయోగించునని చెప్పిరి. గ్రామములందు వీటిపై బాగా యుండు

టుల జేయుట అవసరము. చాలజిల్లాలలో యీ అవసరము దీరి నను యింకను చాల గ్రామములందు సంవత్సరముంతయు నీరుండుటలేదనియు, కొన్ని మాసములు విడుమొట్టమొదలుగూడ పోయి నీళ్లు దెచ్చుకొని మనుష్యులు గొడ్డుగూడ జీవించవలసియుండుననియు వారు జెప్పిరి.

యస్. యస్. శారినాథ్

అంతట వ్యవసాయపు డిప్యూటీ కలెక్టరు యస్. యస్. శారినాథ్ గారిని విచారింపగా ప్రస్తుతము పాతకాలంబోవంగు విద్య భారతదేశ ప్రధాన పరిశ్రమ యగు వ్యవసాయమునకు తోడ్పడుటలేదని చెప్పిరి. వ్యవసాయదారులు అప్పులపాలు గాకుండుటకు విపరీతపు వడ్డీయుగముల చట్టము నాచరణలో లెక్కలేనని సాక్షి సలహానిచ్చెను. కాని ముఖ్యముగా వ్యవసాయములన ఆదాయము యెక్కువమైనటుల జూడవలెను. ఇందులకు భూమి కిక్కు విలువను తగ్గింపవలెనని వారు సూచించిరి. ఈరాజధానికి తగిన ఉపపరిశ్రమలు నూలు వడుకుట నేత పండ్లు పెండుట తాళ్లు వేయుట మున్నగునవి సాక్షి యింకను సూచించెను. సాగుచేయదగినభూమి సాగుగాకుండ నున్నచోట్ల కొన్ని మరతులను లేటి ఆధునికములను కార్మికుల కిచ్చినయెడల వారచటనుండి వ్యవసాయముచేసుకొనుటకువలెను. సాగుముట్టును వేనుకొని తిగమిడ నూటికి 15 వంతున టారిపు పన్నుతోలిగించి చాకచేయవలెనని సాక్షి కోరెను. సాక్షి కామేశ్వరగారికి ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు అందరిమాల యెట్లున్నను వ్యవసాయపు డిప్యూటీ కలెక్టరుమాత్రము గ్రామపుసర్కిర్యాణమునందు పనిచేయవలెనని సాక్షి అంగీకరించెను.

లెఫ్టెనెంట్ కలెక్టర్ మల్టోరా

తరువాత బొంబాయి ప్రభుత్వ ఆరోగ్యశాఖాధికారిగా పనిజేయుచున్న లెఫ్టెనెంట్ కలెక్టర్ మల్టోరాగారు సాక్ష్యము నిచ్చుచు, అన్ని పట్టణములందును ఆరోగ్యప్రచారక సంఘములను స్థాపింపవలెననియు ప్రభుత్వమువారు వాటికి సహాయము చేయవలెననియు, గ్రామోద్యోగులు గ్రామమునందలి ఆరోగ్యవిషయములు లెక్కలను సరిగా తయారుజేసి అంటువ్యాధులేమైనను న్నయెడల నివేదికలు ప్రభుత్వమువారికి పంపునటుల ఏర్పాటు జేసి గ్రామపారిశుధ్యములను గూర్చిన ఉపనిబంధనలను ఆచరణలో లేటవలెనని వారు సూచించిరి. తరువాత ప్రజాకోగ్యపట్టములతయారేయవచ్చును. ఈపట్టనిబంధనలను స్థానికసంఘములను గ్రామపంచాయతీలును ఆచరణలో లేటవలెనటుల చూడవలెను. ఇంతవరకును పంచాయతీలు ప్రజాకోగ్య విషయములందు తగినక్రమ వహింపకపోవుటకు కారణము అందు అభిరుచి లేకుండుటయు డబ్బులేకుండుటయు నని సాక్షి చెప్పెను.

పశుపోషణము

అంతట జీవజంతుకాస్త్రనిపుణులగు ఈ. జె. బ్రూయెక్ గారు సాక్ష్యమిచ్చుచు పశుపోషణమునుగూర్చి తెలిసి పశుప్రవర్తనమునకును పశురోగనివారణ కార్యములకును దగ్గర సంబంధముండునట్లు చేయవలెనని తెలిపిరి. ఈరెండుశాఖల మీదనుఅధికారము వ్యవసాయశాఖారికారి కుండవలెననివారు సూచించిరి. ఈసహకారములేకపోవుటవలన లోప మిప్పుడు బాగుగా కనబడుచున్నది. పశుసంకరమువలన రోగములు ఏర్పడుచున్నవని తమ యనుభవమువలన చెలిపిరి. దుగ్ధకాల సేర్పాటుచేయుటకు ప్రభుత్వమువారు సాయముచేయవలెనని బ్రూయెక్ గారు గట్టిగా చెప్పిరి. ప్రభుత్వమువారు ఉప్పునకు ప్రతికి సహాయముచేసి నట్లుగానే యీదుగ్ధ పరిశ్రమకుగూడ తోడ్పడినయెడల మంచి చెన్న తయారుచేసి యిదివరలో సింహళము, జావా, మల్దీవీపములకు చేయుచున్న రవాణాను మరల సాగింపవచ్చును. ఆవులను గ్రామములనుండి పట్టణములకు తీసికొనిరాకుండ ఆవులకును, అచ్చట ఆవులకును లేకుండ గేదెపాలు ఉపయోగింపకుండచేయుటకును ప్రయత్నములు చేయవలెను. భారతదేశమునం దెక్కడగని సంసారులయిండ్లలో గృహలక్ష్మి గోవుగాని గేదెకాదు. గేదెలవలన పాలు నెయ్యి వ్యాపారము చేయుటకు మాత్రము పీలగును.

సాక్షి కామేశ్వరగారికి ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు సంసారులు ఆవులవిషయమున నిర్లక్ష్యముతో నుండుటకు కారణము వాటికి దూడలు పుట్టువరకును లాభముండవని చెప్పిరి. సంసారుల కష్టము ఆరిక మైనదిగావుననే ఆవులు త్వరగా దూడలను ఈని యెక్కువ పాలిచ్చునటుల ప్రయత్నము జరుగుచున్నవని చెప్పెను. బ్రూయెక్ గారు అభ్యుత్థానికి ప్రత్యుత్తర మిచ్చుచు విదేశములందు భారతదేశపు పశువులు యెక్కువగా అమ్ముడుపోవుననియు ఎగుమతివ్యాపారము అభివృద్ధిజేయవచ్చుననియు అందువలన నీదేశమున పశుప్రవర్తన బాగుపడుననియు చెప్పిరి.

బ్రూయెక్ గారిసాక్ష్యముతో పూనాలో విచారణ ముగిసెను. విచారణసంఘసభ్యులు నవంబరు 1వ తేది బొంబాయి చేరెదరు.

(అ. (వె.))

కార్మికులకు స్వరాజ్యము

మహాత్మాగాంధీ హితము

అహమదాబాదు కార్మికసంఘపు సాంవత్సరికోత్సవము ఈనెల 24 వ తేది జరిగెను. ఈఉత్సవమునకు అధ్యక్షతవహించిన గాంధీమహాత్ముడు ఈక్రిందివిధమున ఉపన్యసించెను:—

నేను ఒక సంవత్సరముకాలము ఆశ్రమమును వదలకూడదనియు, ఎట్టిఅందోళనములందును జోక్యము పుచ్చుకొనకూడదనియు సంకల్పించుకొంటిని. ఈకారణముచే కార్మికులందరిని కలుసుకొనుటకు పిలువలేకపోయినది. కార్మికుల ప్రతినిధులగు మిమ్ములను మాత్రము సంవర్ధింపవలెనని. ప్రజాప్రతిష్టాపనల నిర్వహణవిషయమున నాకు రిగి సంవత్సరముల అనుభవమున్నది. వసులగు మొత్తముంతయు ఖర్చుచేయుట ఉచితమని నా అభిప్రాయము. తమకు ఇష్టమున్నవిధమున ఖర్చులను నిర్ణయించుకొనుటకు సంఘములకు అధికారమున్నది. కాని యూరక ధనముదాముల క్రేస్తమగు పద్ధతి కాదని నాఅభిప్రాయము. ఏప్రతిష్టాపన మున న కైన ను ఎక్కువ ధనము నిలువయున్న ఆప్రతిష్టాపన క్షీణించుచున్నదని చెప్పవచ్చును. క్లుప్తకాక వసులగుధనమును సంఘపు అభివృద్ధికై వ్యయమొనర్చి ఇంకను ఎక్కువధనము తప్పక దొరకగలదు.

మీరు బోసనుకోరుచున్నారు. ధనములేదని మీయజమానులు చెప్పుచున్నారు. మీరు త్రాగుదుమున్నగు వ్యవసాయములను విడనాడనంతకాలము మీకోరికలను కొనసాగించుటకు తగినశక్తిమీకు కలుగదు. మీనీతిని మీరే చక్కపెట్టుకొనవలెను. స్వరాజ్యముపొందుటకు మనలోపములను మనముదిద్దుకొనవలసి నవిధముననే కార్మికులకు యంత్రాలయములలో స్వరాజ్యము కావలయునని కార్మికులే తమలోపములను సవరించుకొనవలెను. యంత్రాలయములు మీవేయని తలచి మీరు పనిచేయుచుండవలెను. కార్మికసంఘమునందు చేరిని కార్మికు లుండకూడదు. మికార్మికసంఘము భారతదేశమునందలి ఇతరసంఘములన్నిటి కన్న క్రేస్తమైనదని మీరు గర్వపడుచున్నారు. కాని క్రేస్తత్వమునకు హద్దు లేదు. మీలోనున్న లోపములన్నియు మీరు అంతమొందించుకొనవలెను.

నాభా మహారాజుగారు అభ్యర్థిగ నుండరాదనుట

నాభా మహారాజుగారు సంయుక్త రాష్ట్రములందలి డేరాదూను నియోజకవర్గమునుండి భారత శాసనసభ అభ్యర్థిగ నిలచిరి. జిల్లా మాజిస్ట్రేటు అను ప్లవర్నుగారు అభ్యర్థిత్వపు పత్రములను పరిశీలించునప్పుడు లాలాఉగ్రనేనుగారు మహారాజుగారి అభ్యర్థిత్వమును ఆక్షేపించిరి. మహారాజుగారు బ్రిటిషు పౌరుడుకాదనియు సంస్థానాధీశుడై యుండుటచే ప్రభుత్వము వారి అనుమతిలేక అభ్యర్థిగ యుండకూడదనియు సంస్థానాధీశుడై యుండుటచే అతని పేరును వోటర్ల పట్టికయందు చేర్చుట తప్పనియు లాలా ఉగ్రనేనుగారు ఆక్షేపించిరి. నాభా మహారాజుగారి ఏజంటు ఆరు ధామారు చందనసింగుగారు ఈ ఆక్షేపణలకు ఈక్రింది విధమున సమాధానము చెప్పిరి:— “బ్రిటిషు పౌరులే వోటర్లుగ నుండగలరు. నాభామహారాజుగారి పేరు వోటర్లపట్టికయందున్నది. కావున వారు బ్రిటిషు పౌరులనియే అంగీకరింపవలయును. వారు అభ్యర్థిగ నుండవచ్చును”. జిల్లా మాజిస్ట్రేటుగారు లాలా ఉగ్రనేనుగారి ఆక్షేపణల సంగీకరించి నాభా మహారాజుగారు అభ్యర్థిగ నుండరాదని తీర్పుచెప్పిరి.

(హిందుస్థాన్ టైముస్)

మానభంగనేరము

రంగూను, అక్టోబరు 30:—వలసబోవురు తిగివచ్చు వారి రక్షణకర్తగనున్న ఏ. రామదాసు నాయుడుగారు ఇం. ఫి. కో 500 సెక్సు మానభంగ నేరముక్రింద ఫిర్యాదుచేయగా యిదివరకు కార్మికవిచారణ కర్తగనున్న గోపాలస్వామి అయ్యరుగారిపై తూర్పు పోడివిజనలు హేజస్ట్రేటు బెయిలుయిచ్చు వారంటు జారీజేసిరి. ముద్దయ రిఫైల్ మానభంగకరములగు మాటలను దేశోపరికారియగు తమిళ ప్రతికాసంపాదకులతో జెప్పరని ఫిర్యాదిచెల్పిరి. ఇంతేగాక ముద్దయ అసెంబ్లీలో ప్రశ్నలడుగుటకై ఎ. రంగస్వామిఅయ్యగారికి పంపుటకుగాను చాల ప్రశ్నల నాసంపాదకున కిచ్చినటులగూడ చెల్పిరి. ఈప్రశ్నలు తవలమునకు సంబంధించినవి ఫిర్యాది ఆక్షేపణచెల్పెను.

(అ. (వె.))

జస్తిసుపక్షపు ఎన్నికల తంత్రములు

కాంగ్రెసువాదులవై అపవాదములు

(గద్దే రంగయ్యనాయుడుగారు)

నేను 1918 సంవత్సరమున దేశపురోభివృద్ధికి నెలకొల్పి బడిన ఆంగ్లోద్యమము మొదలు జాతీయోద్యమములఁ బ్రవేశించి దేశభక్తులతోఁగలసి యోపినంతవరకు దేశసేవఁజేయుచున్నాడనను విషయము నాదేశీయులెల్ల యెరిగినదియే.

1918 సంవత్సరమున దేశీయమహాసభా (కాంగ్రెసు) సభ్యుడనై 1919 వ సం॥ రము అమృతసరమున జరిగిన మహాసభ మొదలు ఇప్పటివరకు బ్రతిసభకును బ్రతినిధిగ బోవుచు స్వలాభాపేక్షగల అన్యపక్షములవారి తలఁపములకు లోనుగాక తడకడికతో దేశపాక్షికసాధన మగు కాంగ్రెసు మహాసభనే ఆశ్రయించియున్నాడననుటయొకదేశీయులకుఁ దెలిసినవిషయమే.

దేశీయమహాసభ శాసనసభాప్రవేశము నొప్పుకొనక బహిష్కారమునే అమలులో నుంచినంతకాలము ఆవరివరస పక్షమునందేయుండి నిగ్రాహకార్యక్రమమునకుఁ జేచుచు వాదోడుగనున్నాడననుచుయు నాయాంగ్రహసాధనలకుఁ దెలియనిదికాదు.

1925 వ సం॥ రమునందు అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘమువారు శాసనసభాప్రవేశము నామోదించినపిమ్మటనే చెన్న పురపాలకసంఘ సభ్యత్వమునకుఁ గాంగ్రెసు అభ్యర్థిగఁ బోటీచేసి జయముఁ గాంచినది యనియును నామిత్రులెల్ల యెరుంగుదురు.

గతసంవత్సరము కాళిఘాటలో జరిగిన అఖిలభారత మహాసభయందు శాసనసభా బహిష్కారమును దోలించి దేశమున కాంగ్రెసుపక్షమందు ఎన్నికలప్రచారము నడిపింపవచ్చునని తీర్మానింపఁబడినపిమ్మటనే ఈసంవత్సర మతి తీవ్రముగ జరుగుచున్న ఎన్నికలప్రచారమునందు బాల్గానుచున్నాడననియు నావార యెరుంగుదురు.

నేను జాతీయోద్యమమున ప్రవేశించినదిమొదలు ఇప్పటివరకును నేనల స్వాస్థ్యాపేక్షతో నెలకొల్పఁబడి 4 కోట్ల జన సంఖ్యగల బ్రాహ్మణేతర సంఘము నుదుద్ధరింపఁ గఁగఁగముఁ గట్టితిమని ప్రగల్భములు చాటుచుఁ దెల్ల వారలనిరంకుశపాలనమునకుఁ సర్వవిధములఁ జేయఁజూపఁగలమని అందినంతవరకు ఉద్యోగగౌరవవిరుదముల సంగ్రహించుకొనుచు దేశభక్తులయొద్దొప్పుతలఁపమన దేశీయోద్యమము నెదిరించుచు సత్వరస్వరాజ్యసిద్ధికి భారతీయులర్హులకారని నీచోక్తులకాదుచు దేశపాక్షమునకు అడ్డుపడుచు దేశమును సంక్షోభింపఁజేయుచున్న బ్రాహ్మణేతరసంఘము అపార్థనామయకల జస్తిసుపక్షమందుఁ జేరక అన్యపక్షంతో సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యమునే కోరుచున్నాడననియుఁగూడ అంశయెరుంగుదురు.

బ్రాహ్మణులపై పక్షాత్రియము మొదలు పంచముల వరకుగల హిందూమతానలంబులతోఁగూడినదియే బ్రాహ్మణేతరసంఘమునందుఁ జేయుచున్న ప్రయోజనములకై తాముహావ తాళమువేయ సమ్యక్తము బ్రాహ్మణ, కైర్లదన, మహమ్మదీయ సోదరులపైతము బ్రాహ్మణేతరులగుఁ బరిగణించి లభ్యపక్షమున చేర్చుకొని బ్రాహ్మణేతరులగౌరవమును గంగగలుపుచున్న జస్తిసుపక్షము నిజమగు బ్రాహ్మణేతరపక్షము గావని బ్రాహ్మణేతరసంఘాభ్యుదయఁజింతాపరతలఁప లగు నిక్కమున దేశభక్తులగు బ్రాహ్మణేతర మహాశయు యెరుంగుదురు.

విద్యా సాంఘిక రాజకీయవిషయములయందు వెమకల బడియున్న బ్రాహ్మణేతరుల ప్రత్యేకాభివృద్ధికి కాంగ్రెసు మహాసభా సిద్ధాంతములకు భిన్నముకాని యొకప్రత్యేక బ్రాహ్మణేతరసంఘ ముండవలయునని కోరు బ్రాహ్మణేతరులలో స్థిరపంజరవేయువాడననియు నాబ్రాహ్మణేతరసోదరులందఱు నాయానిచ్చితాభిప్రాయమును ముఖ్యముగ నెరుంగుదురు. కాంగ్రెసు నిధానములకు భిన్నముగాని అనుపవమే నెన్నునానిపక్షమున జేరుట కష్టమగుచున్నదనియు నా యెరుంగుదురు.

నూతన సంస్కరణములు మనదేశమునకుఁ బ్రసాదించఁ బడినదిమొదలు జస్తిసుపక్షమువారు శాసనసభలో నాక్రమించుకొని మంత్రులగు మేనల్లరుల పట్టును ననువరించి ప్రజలకు మేలుచేయు నిధికారము లనునొనరించునను పర్యాధికారముగల స్వరాజ్యలక్ష్య దేశమునకు లభించినట్లు మేకతోలు కప్పకొనిన పులులవలె గి సందర్శనములు కలుపుట దుష్కారమునాకుకము

నాడి ప్రజల మోసపుచ్చి కపటేతిమనుకొని తిరిగి మాడు సందర్శనములను పనుయధికారమునే స్థాపించుటచే చేయుచున్న మోసపు బయల్పాటులు ప్రజలయెదుట నిష్ఫలములగుచుండుటయు స్వాధ్యత్వగలర కాంగ్రెసువాదుల ప్రయత్నములే సఫలీకృతము లగుచుండుటయుఁజూచి భీతిఁజెంది కాంగ్రెసువాదులందు సాంఘికవిభేదములు గల్గించి దుర్బుధులుగావించి కాంగ్రెసుపక్షమునుండి విడదీసి తమకార్యమునకుఁచేర్చుకొన బయల్పాటులు సల్పుచుండుటయు దేశవిధియే.

జస్తిసుపక్ష నాయకుల స్వాధ్యవంతాన్వితమృదుభావము మృదుకరస్వరూపములచే పులకాంకితమౌటై దీర్ఘకాలము నెమ్మశంకలుతో కాంగ్రెసునందుండి దేశమునకుఁ దాము చేసిన సేవ స్వర్థమునట్లు స్వాధ్యవంత తమనుగూడ ప్రేరేపించునోయని దేశీయులెల్లరుల జింతింప, అసమానదేశభక్తులు నామిత్రులు చెక్కిరయ్యచెట్టి, ఇ. వి. రావుస్వామి నాయకగు గార్లు దేశమంత దుఃఖించు జస్తిసుపక్షమునకే విరుద్ధప్రచారము చేయుచున్న విషయము సర్వత్ర విదితము.

అనుపమాన దేశభక్తులైనవరు లగు మహాత్మాగాంధీవంటి స్వాధ్యత్వగల పాదధూళి సోకుటచే దేశాభిమాన దేశభక్తుల గలిగ ఉడుతమబోలి అన్యపక్షంతో దేశసేవఁజేయుచు స్వరాజ్యమంత్రజపము గావించుచున్న నన్నును జెటుపఁ బయల్పాటులు పెక్కులు కావించఁబడెనుగాని దేశమాతాకీర్వాదము చే నాకట్టిచలనము కలుగకుండుటయు అందుపై “ద్రాక్షాఫలముల నందలేనినక్క పండ్లు పుల్లగ నుండు”ననినట్లు బ్రాహ్మణదాసుడై బ్రాహ్మణేతరులకు ద్రోహముఁ జేయుచున్నాడను గొప్పవిరుదమును నాకు జస్తిసుపాక్షీవా రొసంగి చెన్ననగర మంతటఁ జాటుచున్న విషయము ప్రజలు గ్రహించియేయున్నారు.

అంతటితోఁ దృప్తివొందక కాంగ్రెసులోనున్న స్వాధ్యపరులగు మోసపు బ్రాహ్మణులపై విరక్తికలుగుటచే కాంగ్రెసు పక్షమును విడిచి చక్రయ్యచెట్టిగావించి గద్దే రంగయ్యనాయుడుగారును జస్తిసుపక్షమున కేరినారని కొన్నిచోట్లను కేరఁబోవుచున్నారని మఱికొన్ని చోట్లను జెప్పుచుండుటయేకాక, అంతర్యముగఁ జెన్ననగరమున దమపక్షపు అభ్యర్థులకు ఓట్ల నిమ్మని ప్రచారముఁ జేయుచున్నారనియు అన్యపక్షముల బలుకుచు జెన్ననగరమున నాకు అపఖ్యాతిని గలిగించుచున్నారనుట సత్యము, శోచనీయము.

కాంగ్రెసు మహాసభా మాలముననే భారతదేశమునకు మోక్షము సిద్ధించునను దృఢనిశ్చయము కలిగి స్వాస్థ్యాపేక్ష లేక దేశమాతృ పాదసేవఁ జేయుచున్న నేనిట్టిస్వప్రయోజనాపేక్షగల చిల్లరపక్షములలోఁ జేరునంతటిద్రోహమునకుఁ బాల్పాడువాడను గానని నాదేశీయులకు నేను ఈశ్వరసాక్షిగఁ బ్రమాణముచేసి తెలుపుచున్నాను. కాంగ్రెసునందుండి ధర్మభక్తితో దేశపురోభివృద్ధికి పాటుఁబడు బ్రాహ్మణులయందును నేనెట్టి ద్వేష భావమును జూపననియుఁ బ్రమాణముఁజేయుచున్నాను. బ్రాహ్మణులుగాని బ్రాహ్మణేతరులుకాని సార్థపర్యముచే నేశసాక్షుమును జెటువలూను మేకనన్నపులు లై నవారికి సమాప్రపంచము లర్పించి నారికి మారముగనందెను.

జస్తిసుపక్షమువారు నాపై పూర్ణపరామర్శముల గల్గించి చెన్ననగరమున నా కేరు చెటుచుంటోఁ దృప్తివొందక ఆంధ్ర మండలములయందును, జస్తిసుపక్షపు కన్య అభ్యర్థిలని కన్య నారందగు ఓట్లనిమ్మల నాయాభిమతిగాని చాటాను సాంఘిక విభేదముల దారుణముగఁ బరిగొల్పుచు నాప్రచారముఁ గావించుచున్నారని విశ్వాససాక్షులగు నామిత్రులు కొందరి మాలమున వినుట మిక్కిలి సంతాపకరమగుచున్నది. అందుముఖ్యముగ నాజ్యుభూమియగు కృష్ణామండలములోఁ జీరచ తిరువూగు తాలూకాలో వెన్నుగ్రామములలోనున్న నాబంధు మిస్త్రులతో కృష్ణామండలమునకు జస్తిసుపక్షపు అభ్యర్థిని నిలిపిన నాబంధువులు అమరునాల్గి గోపాలకృష్ణయ్య దాదరిగారి ప్రచారముల నేను గోపాలకృష్ణయ్యగారికే ఓట్లనిమ్మని చెప్పి పంపినట్లుగఁ జెప్పుచుఁ బ్రచారముఁ గావించుచున్నట్లు నామిత్రులు కొందఱు నాకు లేఖలు ప్రాసించున్నారు. ఇదియు నొక అపవాదమే. తిరువూగు తాలూకాలోని నాబంధు మిత్రులు ఇది గొప్పయనర్థముని నమ్ముదురుగాక. జాత్యభిమా

నముచే నేనట్లుచెప్పితి ననుకొనినను కాంగ్రెసుపక్షమున అభ్యర్థిగ నిలిచియున్న కన్యకులనాటు దేశాభిమాని కొట్టిపరమారయ్య చాదరిగారికిగదా ఓట్లనిమ్మని నెప్పులయును. నేను నిక్కమున స్వరాజ్యవాదని దృఢముగఁ దెలిసియున్న నా గోపాలకృష్ణయ్యదాదరి దానగారు నాపై నిట్టి అపవాదమును తాము తమప్రచారకులకు బోధించి బుద్ధిలూర్చకముగ మోపుచున్నారని నేనమ్ముటయు. ఇది వాగ్విప్రచారముల అపరాధమైయుండును. యెన్నుగూర్చి నేనిది విద్వింపించుట నాదానగారు నన్ను మన్నింపుదుగావుల.

కృష్ణామండలమునకు కంపనాచుగ నిలిచియున్న జస్తిసుపక్షపు నెలకు ఆభ్యర్థియు బంధునిధియగుల గారికొల్పుచు కాంగ్రెసువాదులకు కొందఱు బంధుకొడులు దిచ్చిన వోట్లనిమ్మని చెప్పి పంపినట్లుగఁ బంపించి కాంగ్రెసును నలకేర్చుకొన బ్రయత్నించుచున్నట్లును బ్రవచించుచున్నది. అం ఎందుచేత సర్వమాదైవమే నీకుండను. నీకులను ఆభ్యర్థి జరిగివారులు-కాననసభను నాప్రతిమను - అనిచి జరిగివాదలకు గ ప్రత్యేకస్థానములుండునానాన్యప్రజలకై ప్రత్యేకపంజరస్థానములను జరిగివాదన నాదేయబడ వారి స్వాధ్య పర్యమును నెల్ల దేశీయులకును ది. కానబంధించుచు జరిగివాదల ప్రాతినిధ్య మధికమైనవారినిమ్మలచే కాపాడుకొందురగాని జరిగివాదములలోని కైతులనుమ్మల గానాన నా కంపనాప్రమును ప్రయత్నించుట. దీని ప్రజలు మిక్కిల గ్రహించఁ గోరెను.

పి. భక్తవత్సలు నాయుడుగారు
మదరాసు శాసనసభకు
చెన్న పురి కాంగ్రెసు అభ్యర్థి.

నానిచ్చితాభిప్రాయము
1929 వ సంవత్సరము గానున్న రాయలొకమునకా వారియెదుట పంచములు అపవృత్తి కుగము లనియు, సంపూర్ణస్వరాజ్యప్రాప్తి లేక దేశీయులు స్థితివౌచ ననియు నాకృష్ణమిచ్చి నిర్దాక్షిణ్యము నాదంబుగల దేశదేశీయులను గోరు దేశభక్తులు కాంగ్రెసువాదులు అధికసంఖ్యాకులుగ శాసనసభలయందుండినచే భారతదేశమునకు సత్వరస్వాతంత్ర్యము లభించుగలమని నేర్యోధులను గ్రహించి దేశమునందుట కానబంధించి కాంగ్రెసుకు నున అభ్యర్థులకు నిలిపిన దేశభక్తులకే నా ఓట్ల నిమ్మల దేశాభ్యుదయమునకుఁ కొప్పె ముటయే నాయాభిమతియ.

మితయు కృష్ణామండలమునకు కాంగ్రెసుపక్షమున నిలిచిన శ్రీ అయ్యరెవడ కాశ్వరరావు కొట్టి పరమారయ్య చాదరిగారితో నను వోట్లనిమ్మ దేశాభిమానము నాపుటయే నానిచ్చితాభిప్రాయమని తిరువూగు తాలూకాలోని నాబంధు మిత్రులకుఁ చెటుచుటకు పంపించుచున్నాను.

దేశమునందు నిష్కలప్రచారము ప్రాచీన మైవచ్చుట ప్రచారమునందు కన్నె ఆంధ్రమండలములందు నాను అన్యపక్షముల పచ్చియందెనను, నామనాగగొట్టితిలకము పురపాలకసంఘసభ్యులై బ్రాహ్మణ్యసాంధ్యము అధికముగ నన్నందరులనునగుచున్న జస్తి పక్షమున నిలిచి ప్రయత్నముగ నెట్టి ఎన్నికలప్రచారము చేయవలె కాంగ్రహమున కనిలియున్నందులను, జెన్ననగరమున విడివిడిగా సాధ్యపనమిచే నామిత్రులతో ఓట్లనిమ్మలను బంధించి ప్రార్థించుచున్నాను.

కాంగ్రెసువత్రిక: శాసనసభలు

XXXVI

శాసనసభలు

భారతశాసనసభ : 1925

ప్రత్యేక నిర్బంధచట్టములను తొలగింపవలసని పట్టుగారు తెచ్చిన తీర్మానమును స్వరాజ్యపక్షసభ్యుల మోడించియుండ, స్వతంత్రపక్షసభ్యులగు రంగాచార్యులుగారు లేనిపోని సందియముల జూపసాగిరి. లాఆర్డరుల రక్షణబాధ్యతయంతయు తమపై బడినటుల భావించసాగిరి. కొన్ని చట్టములను తొలగింపగూడదని వీరివాదము. “హోంమెంబరుగారు బాధ్యత లేకుండ ప్రవర్తించినంతమాత్రాన, మనముగూడ బాధ్యతలేని చర్యలకు దిగగూడ” దని ఆచార్యులుగారు సోదరసభ్యులను మందలించిరి. మడ్డిమెనుగారి కన్నను లాఆర్డరుల విషయమై వీరెక్కుడు బాధ్యత వహింపదలచిరి గాబోలు! ప్రజాభిప్రాయమనిన వీరి కెంత చురుకైనయో యీ క్రింది వాక్యములలో గనుపించును.

“నేను ప్రజాభిప్రాయమును గౌరవించుటలో నెవరికిని వెనుదీయను గాని, శాసనములవిషయమున మాత్రము నాయభిప్రాయమునే ప్రజాభిప్రాయమునకన్న మిన్నయని భావించెదను. ప్రభుత్వమువారికి పైవిషయములను సాధించుటకు కొన్ని అస్త్రములు గావలయును.”

రంగాచార్యులుగారి సవరణలు తుదకు నిరాకరింపబడెను. పట్టుగారి తీర్మాన ముమోడింపబడెను. మడ్డిమెనుగారి బెంగాలు క్రిమినలు లా సవరణచట్టము క్రింద, స్థానికప్రభుత్వమువారు చేయజాలని ఏర్పాటులను, భారతశాసనసభలో హోంమెంబరుగారు చేయదలచి, చట్టము నొకదానిని ప్రతిపాదించిరి. వీరు ప్రజలకు మేలుజేయదలచినటులనే పలికిరి. నైహూగా రిట్టి సాకునంగీకరింపక, యీ చట్టము పాపభూయిష్టమగు చట్టమనియు, బెంగాలు ఆర్డినెన్సు చట్టమును తమతో యోచింపకుండ జేసిరనియు, పిమ్మట దానివిషయమై చర్చించుట కవకాశ మియకబోయిరనియు, తెలియజెప్పిరి. చట్టమునందలి కొన్ని భాగములను భారతశాసనసభవారంగీకరింపక బోవుటచే, మడ్డిమెనుగా రంతటితో నిరాశజెందిరి. కాని, స్టేటుకాన్సిలు సభవారు ప్రభుత్వమువారు గోరినరీతిన చట్టము నంగీకరించుటతో, మడ్డిమెనుగారియిబ్బంది తీరెను. స్టేటుకాన్సిలుసభవారు క్రిమినలు లా సవరణ చట్టము నామోదించుటయగాక, భారతశాసనసభవారంగీకరించిన పట్టుగారి ప్రత్యేక శాసనముల రద్దు చట్టమును విచారించుటకయినను వీలులేదని త్రోసివైచి, తమ స్వ

భావమును బయల్పరచిరి. రాజప్రతినిధిగారు, ఆగస్టునెలలో భారత శాసనసభను ప్రారంభించుచు, సంస్కరణములవిచారణ కింకను సమయము రాలేదనియు, బెదరింపులచే బ్రటిషువారులాంగ్ల స్వపరిపాలనము నొసగరనియు, సంస్కరణములకు తోడ్పడి వానిని జయప్రదముగ నిర్వహింపవలయుననియు, స్వపరిపాలనమునకు మెటల్ రోడ్డు లేదనియు, త్వరితముగ పరుగెత్తుటకు వీలులేదనియు, త్రోవలో గోతులెన్ని యోగలవనియు తొందరగ నడుగు వైచిన అగాధమున బడవచ్చుననియు, శాసనసభ్యులను భయపెట్టిరి. ఇండియామంత్రి యగు బర్క్లెన్ హెడ్డు ప్రభువుగారు చెప్పిన వాక్యములకే, రాజప్రతినిధిగారు ప్రతిఘటించిరి. ఇప్పటికిని ఇండియామంత్రిగా రొక్కటేపాటబాడుచున్నారు. తమకు సంకటముగ నున్న స్వరాజ్యపక్షమువారిని శాసనసభల కెన్నుకొనవలదని వోటులను హెచ్చరించుచున్నారు. వీరివాక్యములను భారతీయులు కొనసాగించుచో, స్వపరిపాలనము లభించుట దుర్లభమగును.

మడ్డిమెను కమిటీసూచనలు: నేషనల్ డిమాండు

రాజప్రతినిధిగారు కనుబడిచిన తృణీకారభావమునకు భారతశాసనసభవారు సెప్టెంబరునెలలో తగినరీతిని జవాబిచ్చిరి. మడ్డిమెను కమిటీ సూచనల నామోదించవలయునని హోంమెంబరుగారు ప్రతిపాదించినపుడు, స్వరాజ్యపక్షనాయకు లగు పండిత మోతీలాల్ నైహూగారు తమసహజధైర్యముతో నొకసవనము ప్రతిపాదించిరి. 1924 సంవత్సరపు నేషనల్ డిమాండును బలపరచుచు, మరి కొన్ని వివరములను సూచించిరి. రాష్ట్రప్రభుత్వమును కేంద్రప్రభుత్వమును శాసనసభలకు బాధ్యత వహింపవలయు నని, సవరణ ప్రతిపాదించెను. కేంద్రశాసనసభయు, రాష్ట్రీయ శాసనసభయు ప్రజానియు క్రమభ్యుత్థితో నిండవలెనని, కోరెను. కేంద్రప్రభుత్వమునందు నిర్ణీతకాలమువరకు మాత్రము, మిలిటరీ, విశేష, రాజకీయ వ్యవహారములందు గవర్నరుజనరలుగారికి ప్రత్యేకాధికార మొసగబడెను. మిలిటరీ ఖర్చు శాసనసభవారి వోటుకు లోబడియుండవలయును. రాష్ట్రములలో ద్వంద్వప్రభుత్వమును పూర్తిగ తొలగించి, సంపూర్ణ స్వపరిపాలనమును వెంటనే నెలకొల్పవలయును. నిర్ణీతకాలముముగిసినపిమ్మట, భారత శాసనసభవారికి రాజ్యాంగవిధానమునందు మార్పుల గావించుటకు సంపూర్ణాధికార ముండును. నైహూగారిసవరణలో స్వతంత్రపక్షసభ్యుల యామోదముగూడ బడయుటకు, ప్రజల కోర్కెలను కొంతవరకు తగ్గింపవలసివచ్చెను. నైహూగారు నేషనల్ డిమాండునవరణను ప్రతిపాదించుచు, సంస్కరణముల లోపములను చక్కగ బయల్పరచి, మడ్డిమెను రిపోర్టు సూచనలను తీవ్రముగ ఖండించిరి. దేశబంధుదాసుగారు ప్రభుత్వమువైపు జూపినకరమును వారు గ్రహింపనందులకు నైహూగారెంతయు జింతించిరి. ఫలసంగీచముచే నైహూగారివాక్యరత్నములను దాహరించుట కిటు వీలులేకబోయినను పాఠకులు భారత శాసనసభవారి రిపోర్టులందు, వారి యువన్యాసమును పరిశీంచుట లాభకరము. నైహూగారి నేషనల్ డిమాండు తీర్మానము భారత శాసనసభవారిచే ఆమోదింపబడుట శుభచిహ్నము. కాని

పెద్దన్న లగు స్టేటు కాన్సిలుసభవారు, మడ్డిమెను మోజారిటీ రిపోర్టుసూచనల నామోదించి, భారతశాసనసభవారినిర్ణయమును తృణీకరించిరి. 1925 సంవత్సరపు భారతశాసనసభ ముగియులోపల, కారాగృహశిక్ష ననుభవించిన పిమ్మట శాసనసభల కభ్యర్థిగ నిలుచుట కవకాయినను స్వేచ్ఛాధికార ముండవలయుననియు, అనర్హతల నన్నిటిని తొలగింపవలయు ననియు, పండిత శ్యామలాల్ నైహూగారు ప్రతిపాదించిన తీర్మానము సభవారిచే నంగీకరింపబడెను. రాష్ట్రప్రభుత్వములకే నిర్ణయాధికార మొసగితిమని, మడ్డిమెనుగారు పలికిరి. శాసనసభవారి తీర్మానమును ప్రభుత్వమువారు ఆచరణలోనికి దేలేదని చదువరు లెరుంగుదురు. 1925 సంవత్సరమునందు స్వతంత్రపక్షమువారు ముఖ్యవిషయములలో స్వరాజ్యపక్షము వారి కెదురు దిరిగి జాతీయ పక్షమును నీటగలిపినను, స్వరాజ్యపక్షమువారు మాత్రము పన్నులచట్టము నంగీకరింపక, నిర్బంధముల నెదిరించి, బీదలపక్షము వహించి ఉప్పవన్ను, పోస్టు శేట్లు, ఎక్సైజు డ్యూటీ, మున్నగువానిని తగ్గింపకోరి, ప్రజలహక్కులకొరకై ధైర్యముతో పోరాడి, స్వగౌరవమును దేశగౌరవమునుగూడ కాపాడిరి.

భారతశాసనసభ : 1926 సంవత్సరము

1926 సంవత్సరపుసందర్భము లిటీవలివి యగుటచే వానిని సంక్షిప్తముగ సూచించెదము. 1925 సంవత్సరము డిసెంబరునెలలో జరిగిన కాన్ఫరెసు కాంగ్రెసు సభవారు, 1924 సంవత్సరమునందు భారతశాసనసభవారంగీకరించిన నేషనల్ డిమాండు నామోదించిరి. నిశ్చయముగ జవాబు నీయవలయు నని ప్రభుత్వమువారిని కోరి, తృప్తికరమగు జవాబు రానియెడల, స్వరాజ్యపక్షసభ్యులు శాసనసభలనుండి లేచిరావలయునని కాంగ్రెసుసభ కోరెను. పిమ్మట అత్యవసరమగు పనులకు మాత్రము, శాసనసభలకు హాజరగుటకు స్పెషల్ కమిటీవా రంగీకరింపవచ్చు నని తీర్మానించెను. రాబోవు ఎన్నికలకు అభ్యర్థుల నెన్నికొనుటకు కాంగ్రెసు సంఘములకు, కాన్ఫరెసు మహాసభ అధికార మొసగి, శాసనసభలవ్యవహారమును స్వయముగ చేపెట్టెను. కాన్ఫరెసు తీర్మానము నందియముల నెల్ల తీర్చెను. స్వరాజ్యపక్షసభ్యులికమిడ కాంగ్రెసుకు లోబడి పనిజేయవలయుననుటచే, ఎక్కుడు కట్టుదిట్టముల క్రింద కృషి నలుపుటకు వీలయ్యెను. ఇట్టి అనుకూలస్థితిలో, రిస్పాన్సివు సహకారవాదులు, స్వతంత్రులు. మున్నగు పేర్లుపెట్టుకొని, కాంగ్రెసునుండి చీలిపోయి. కాంగ్రెసు బలమును విచ్ఛిన్నము జేయ నెంచుట దేశదురదృష్టము తప్పవేరుగాదు. అయినను కాంగ్రెసుకు జయము గలుగుటకై పాటుబడవలసినధర్మము ప్రజలపై గలదు. 1926 వ సంవత్సరమున రాజప్రతినిధిగారి ప్రారంభోపన్యాసమునందు వస్తుముల ఎక్సైజుడ్యూటీని రద్దుజేయుటకు తాము నిశ్చయించినటుల బలికిరి. అంతకు పూర్వము ప్రబలాక్షేపణల దెలిపిన ప్రభుత్వమువారు అతిత్వరితముగ లోబడుటకు, బొంబాయిలో గలిగిన అశాంతియే ముఖ్యకారణమని ఎంచవచ్చును. సంస్కరణములగూర్చి ముచ్చటిం

చును, ప్రజలసహకారము సరిపోవలేదని, రాజప్రతినిధిగారు పలికిరి. ప్రతిష్ఠాంశమును విఘ్నాడవలయునని గోరిరి. రీడింగు ప్రభువుగారి హెచ్చరిక స్వరాజ్యస్వతంత్రపక్షములను మరింతగ విడదీయుటకు తోడ్పడెను. రాజకీయనిర్బంధితులవిషయమై స్వరాజ్యపక్షసభ్యులగు మహమ్మద్ షాఫీగారు ప్రతిపాదించిన విశాలతీర్మానము భారతశాసనసభవారిచే నిరాకరింపబడినను, గోస్వామిగారి సవరణయంగీకరింపబడెను. ఫిబ్రవరినెలలో రాయల్ కమిషను విషయమై తీర్మానము నొకదానిని స్టేటు కాన్సిలులో ప్రతిపాదించగ, అయ్యది నిరాకరింపబడెను. భారతశాసనసభవారు బెంగాలు స్టేటుఖయీదీల రద్దుచట్టమును విచారించుటకే నిరాకరించిరి. రైల్వే బడ్జెటును, మామూలు బడ్జెటునుండి వేరుజేయుటచే, మొదటి బడ్జెటు ముందుగ విచారించబడెను. దీనిని నిరాకరించుటకు, స్వరాజ్యపక్షసభ్యులగు జమ్నాదాసు మెహతాగారు తీర్మానముదెచ్చి, ప్రభుత్వవిధానమును సహేతుకముగ విమర్శించిరి. రంగాచార్యులుగా రీతీర్మానము నెదిర్చినను, భారతశాసనసభవారు రంగీకరించిరి. కాని మామూలుబడ్జెటువిషయమున నిట్టి ధైర్యమును జూపలేక బోయిరి. బ్లాక్టుగాను బడ్జెటును ప్రవేశజెట్టుచు, 1925-26 సంవత్సరమునందు కోటి ముప్పది లక్షల రూపాయలు మిగిలెననియు, 1926-27 సంవత్సరమున మూడుకోట్లకుబైగా మిగులుననియు జెప్పిరిగాని, పోస్టు రేట్లుగూని, ఉప్పుపన్నునుగాని తగ్గింప వీలులేదనిరి.

స్వరాజ్యపక్షనిర్గమనము

భారతీయుల స్వపరిపాలనపు కోర్కెను నిరాకరించి, పన్నులను తగ్గింపనపుడు, కాంగ్రెసు తీర్మానము ననుసరించి, స్వరాజ్యపక్షమువారు భారతశాసనసభనుండియు, ఇతర రాష్ట్రీయశాసనసభలనుండియు లేచిపోవుట సహజమే. తమ యసమ్మతిని బలముగ్గ దెలుపుట కింతకన్నను అనుకూలమార్గము గనుపింపదు. కాంగ్రెసుఆజ్ఞ ననుసరించి, ఆసేతుహిమాచలపర్యంతము స్వరాజ్యపక్ష సభ్యులు శాసనసభలను వీడుట, యద్భుత సందర్భమనుటకు సందియము లేదు. కాంగ్రెసు ఆజ్ఞను నిర్వహించుటలో స్వరాజ్యపక్షమువారు అద్భుత శిక్షణను దేశభక్తిని నాయకునిపట్ల గౌరవమును కనుపఱచిరి. వీరిచర్య ప్రపంచదృష్టి నాకర్షించెను. భారత శాసనసభనుండి నిర్మించుచు, నెహ్రూగారు గావించిన గంభీరోపన్యాసము, ఎట్టివారికయినను విశ్వాసము గలిగింపజాలియుండును. కాని, అధికారులహృదయము నూత్రము చలించలేదు. స్వతంత్రసభ్యులు తమ పీఠములను నదలక, స్వరాజ్యపక్షసభ్యులకన్నను తాము వివేకవంతులమని ప్రపంచమునకు జూపదలచిరి గాబోలు! కాని, వారికి తగిన పరిభవము వెంటనే జరిగెను. సహకారపు నిష్ప్రయోజనమును జూపుటకు నెహ్రూగారు తమ అంత్యోపన్యాసమునందు పెక్కు నిదర్శనముల గనుపఱచిరి. నేషనల్ డిమాండును ప్రభుత్వమువారు రెటుల నిరాకరించిరో దాసుగారి సహకారమును నెటుల నిరాకరించిరో సర్దిఫిక్టులమూలమున నెటుల పరిపాలించుచున్నారో నెహ్రూగారు స్పష్టపరచి వోటరులకే యీ సంగతులను విన్నవించెద

శాసనసభల ఎన్నికలు

8వ తేదిన జరుగనున్నవి.

ఇక వారము దినములుమాత్ర మే వ్యవధిగలదు.

కాంగ్రెసు అభ్యర్థులకే వోటుజేసి కృతకృత్యులుగండు.

మని, చెప్పి, మార్చి 8వ తేదిన స్వరాజ్యపక్షసభ్యులతో గలిసి శాసనసభనుండి వెడలిపోయిరి. అటుల వెడలిపోయినవారిలో లజపతిరాయిగారుగూడ కలరు. కాని, లజపతిరాయిగారు నేడు స్వరాజ్యపక్షమును తిట్టిపోయుట కడువంతగ దోషకమానదు. స్వరాజ్యపక్షనిర్గమనకు పిమ్మట శాసనసభ పాడుపడినయింటివలె నుండెను. స్వతంత్రసభ్యులమితవాదతత్వము బయల్పడి, మామూలు చర్చలతో సరిపోయెను. గ్రాంటులలో నూరురూపాయలను తగ్గింపుడని చెప్పి, మరల వెంటనే తీర్మానము నుపసంహరించుకొనుట యధేచ్ఛగ జరిగెను. రంగాచార్యులుగారు తెలివిదెచ్చుకొని, పన్నులను తగ్గింపనియెడల తాము ప్రజలలో తలయెత్తుకొనుటకు వీలుండదని మొరలిడిరి. స్వరాజ్యపక్షసభ్యులు లేనిసమయమున, తాము కొంత ఘనకార్యమును గావించదలచి, స్వతంత్రసభ్యులు రాయల్ కమిషను తీర్మానమును ప్రతిపాదించిరి. రంగాచార్యులుగారి విలాపమున కంతు గనుపింపలేదు. కాని, అధికారు లేమాత్రము కనికరము జూపరయిరి. తీర్మానము నిరాకరింపబడెను. మాళవ్యాగా రీతీర్మానముగూర్చి ముచ్చటించుచు, 1904 సంవత్సరమునందు పన్నులచట్టము నిరాకరించి నందులకు తాము చింతింపమని పలికిరి. అప్పటి పరిస్థితులలో తా మటుల గావించినను, ప్రభుత్వమువారు పిమ్మట కొంతమేలు జేసిరిని యొప్పుకొనిరి. అందుచే పిమ్మట వీరు ఆర్థికచట్టమును నిరాకరింపలేదుగాబోలు! నిజ మాలోచించిన, పిమ్మట పరిస్థితులు మరింత దుస్సహమయ్యెనుగాని, చక్కబడలేదు. మాళవ్యాగారి వాదదౌర్బల్యము, బాగుగ వెల్లడియయ్యెను. పన్నుల చట్టమునందు కొంతమార్పుల గావించుటకు స్వతంత్రపక్షపక్షభ్యులు ప్రయత్నించి విఫలమనోరథులయిరి. ఉప్పుపన్నును తగ్గింపగోరిరి. బ్లాక్టుగాను మామూలువాదమునే దెలుపసాగిరి. రాష్ట్రకష్టములను తగ్గింప వీలుండదనుటను మరల బాడిరి. స్వతంత్రసభ్యు లీమారు మేల్కొని, బ్లాక్టుగాని మోసమును కనిపెట్టిరి. కాని, ఉప్పుపన్ను తగ్గుదలసవరణ నిరాకరింపబడెను. పోస్టు రేట్ల తగ్గుదల విషయమునగూడ నిట్టిపరిభవమే జరిగెను. ఎన్నికలకే తమ కొకటి కావలయుననియు, పోస్టు రేట్లనయినను తగ్గించుచో ప్రజలతో మాట్లాడగల్గుదుమనియు, ఇదివరకు ప్రభుత్వమువారికి జేసిన సహాయమునకు తమ కీమాత్రము ఉపకారము జేయవలయుననియు రంగాచార్యులుగా రెంత మొరలిడినను, ప్రయోజనము లేకబోయెను. స్వతంత్రసభ్యులనిన బ్లాక్టుగారికి మరింత చులకనయ్యెను. ఇంతకుపూర్వము శాసనసభ్యులపట్ల వీరు గను

పఱచెడి భీతి ఏమూలకో బోయెను. పోస్టు రేట్ల తగ్గుదల ప్రయత్నముకూడ నిష్ఫలమయ్యెను. రాజప్రతినిధిగారు శాసనసభాంతమున ప్రసంగించుచు, తమ గొప్పను జెప్పకొనిరి. లా ఆర్డరులు రక్షింపబడినందులకు సంతసము జూపిరి. స్వరాజ్యపక్షమువారు కాంగ్రెసుఅనుజ్ఞ నైకొని, తిరిగి యొకమారు శాసనసభలోనికివచ్చి, కరెన్సీకమిటీబిల్లు నాపుడల చేయించిన సంగతిని చదువరు లెరుంగుదురు. అండ్ మానులదీవులను విడనాడవలయునని స్వతంత్ర సభ్యులుతీర్మానము దెచ్చిరిగాని, అయ్యది నిరాకరింపబడెను. అన్నిటికన్నను విచిత్రమింకొకటి గలదు. పీనల్కోడు 15కి (ఎ) కెక్షను క్రిందకు వచ్చెడి వాజ్ఞయమును స్వాధీనపరచుకొనునిమిత్తము, మడ్డిమెనుగా రొక నూతన నిర్బంధచట్టమును ప్రతిపాదించిరి. లజపతిరాయిగారు, స్వరాజ్యపక్షమును వీడివచ్చి, యీచట్టము నెదిరించిరి. కాని, వీరి సహకారులగు పండిత మాళవ్యాగారు చట్టపు సూత్రము నామోదించుట ఆశ్చర్యకరముగ నుండెను. చట్టమును వెన్వెంటనే నిర్మింపవలయునని, మాళవ్యాగారు కోరి, సంపూర్ణమగు మార్పు గనుబఱచిరి. రంగాచార్యులుగారు మరింత పట్టుదలగ వాదించి, మడ్డిమెనుగారి హస్తములను బలపరచిరి. దీనిని సెలెక్టకమిటీకి బంపుట కయినను ప్రభుత్వమువారు రంగీకరింపలేదు. స్వతంత్రపక్షసభ్యులలోముఖ్యు లిటుల బలికియుండుటచే, స్వరాజ్యపక్షసభ్యులు శాసనసభలో నిలిచియున్నను, ప్రభుత్వమువారి పంతమే నెగ్గెడిదనుటకు సందియములేదు. ఆ సంగతిని మడ్డిమెనుగారు తెలియజెప్పిరి. ఇట్టిస్థితిలో స్వరాజ్యపక్షసభ్యులు వెడలిపోయినందువలన, నూతన నిర్బంధచట్టము నిర్మింపబడెనని లజపతిరాయిగారు నిందించుట అర్థరహిత మనుటకు సందియములేదు. స్వరాజ్యపక్షము వారిని ఏదోవిధముగ నిరసించుట కిది సాకుదప్ప వేరుగాదు.

ఉపసంహరణము

భారత శాసనసభా చారిత్రమును సంగ్రహముగ వ్రాయుటతో మాయద్దేశ్యము, స్వరాజ్యపక్షమువారు శాసనసభలలో నెటుల ప్రశంసార్హగ పనిజేసిరో జూపుటకే. స్వతంత్రపక్షమువారి నిలుకడలేమినిగూడ యీ సందర్భమున జూపవలసివచ్చెను. మద్రాసు శాసనసభలో జప్తిసుపక్షమువారు రెటుల దేశక్షేమమును విడనాడి అధికారవర్గమునకు చేమూత నొసగిరో కూడ వివరించియుంటిమి. ఇంకను తెలుపదగినవిషయములు పెక్కులు గలవు. కాని అన్నిటిని పూర్తిగ బొందుపరచుటకు తగిన సావకాశము లేకబోవుటచేతను, ఎన్నికలు సమీపించుచుండుటచేతను, ఇంతటతో

బీహారు, ఒరిస్సా నామినేషనులు

అసెంబ్లీ, శాసనసభల కభ్యర్థులు

పాట్నా, అక్టోబరు 30:—నామినేషనుల తేదీ నవంబరు 1 వ తేదీలో ముగిసిన యింకను చాల నామినేషనులు అప్రెంటిస్ బీహారు ఒరిస్సా శాసనసభలకు దాఖలుజేయబడెను.

నామినేషనుల పరిశీలనను నవంబరు 2, 3 తేదీలందు జరుగును. పోలింగు చనంబరు 29, 30 తేదీలందు జరుగును.

అసెంబ్లీకి నామినేషనులు: పాట్నా— సహాబాదు: డాక్టరు అంబేద్కర్ ప్రసాదసింగు (స్వ). గయ— మాంగీరు: (1) డాక్టరు హరిప్రసాదలాల్ (ఇం. కాం.) (2) బాబు సిద్ధ రాత్ త్వరింగు.

బీహారు ఒరిస్సా శాసనసభకు

ఈ క్రిందివారు నామినేషనుజేయబడిరి:—పాట్నా డివిజను, నూనామ్యుడను అర్బన్: (1) యం. యూనూసుగాగు (ఇస్లామీ) (2) సయ్యదు అబ్దుల్ అజీజుగారు బార్టా. పాట్నా డివిజను మహమ్మదీయేతర అర్బన్: (1) సురాజికుమార్ ప్రసాదసింగు (2) బాబు జగత్ నారాయణలాల్ (ఇం. కాం.) భూపాస్వామిలు, పాట్నా డివిజను: రాజాబహదూరు హరిహర ప్రసాద నారాయణసింగు (అమరాత్) పశ్చిమపాట్నా మహమ్మదీయేతర రూరల్ (1) బాబు రాజంధరిసింగు (ఇం. కాం.) (2) బాబు దాసుసింగు (3) పండిత కున్యదేవశర్మ (స్వ) పశ్చిమపాట్నా మహమ్మదీయ రూరల్ (1) సర్ సయ్యదు మహమ్మదు ఫకీరుద్దీను, విద్యాకాఖాంగ్ మంత్రి, (2) మాల్వీ ఫజుల్ రహిమాన్, (స్వ) తూర్పు పాట్నా మహమ్మదీయ రూరల్ (1) మాల్వీ మహమ్మదు హుసేను (ఇస్లామీ) (2) మాల్వీ షేఖ్ అబ్దుల్ అజీజు (స్వ) పాట్నా మహమ్మదీయేతర స్థానము. అర్బు రాయి బ్రజరాజ్ కృష్ణ (స్వ) తూర్పుపాట్నా మహమ్మదీయేతర రూరల్ (1) బాబు గురుపా షీలాల్ (2) బాబు రాజేశ్వరి ప్రసాదశర్మ.

తూర్పు పాట్నా మహమ్మదీయేతర రూరల్—గా. గజేంద్రప్రసాదు (స్థా. స్వ. మంత్రి.)

పశ్చిమ పాట్నా మహమ్మదీయ రూరల్—నవాబుఅసీఫ్ షా. పాట్నా మహమ్మదీయేతర అర్బన్—మహారాజ బహదూరు హత్వా.

పాట్నా విశ్వ విద్యాలయస్థానము— దేవప్రసాదసింగు గారి (ఇం.కాం.) బాబు బలదేవ సహ్యా (స్వ) శ్రీ నారాయణ సహ్యా.

ఇంకను రాష్ట్రమున వితర భాగములనుండి నామినేషనుల నివేదికలు రాలేదు. పాట్నాలో నింకను చాలనామినేషనులు లభించినవి.

పాట్నా డివిజను మహమ్మదీయ అర్బన్ స్థా. నమనందు షాహీ బాగాయించును. (అ. ప్రె.)

పంజాబు శాసనసభ-స్త్రీలకు

నియోజకాధికారము

ప్రభుత్వ ప్రకటనము

లాహోరు, అక్టో. 29:—నేడు ప్రచురించిన ఎక్స్ ప్లానెటరీ గెజిటునం దీక్రిందివిషయములు ప్రచురింపబడినవి:— (1) పంజాబు శాసనసభకు స్త్రీయైన కారణముచే యెన్నుకొనబడుట కాక్షేపణయ్యుండదు. (2) పంజాబు శాసనసభకు సభ్యురాలైన స్త్రీలను నియమించుటకు స్త్రీయైన కారణమున నెట్టి యాక్షేపణ యుండదు. (అ. ప్రె.)

అదనపు పోలీసు దళము

లయాల్పూరుజిల్లాలో నియోగించుట

లాహోరు, అక్టోబరు 29:—లయాల్పూరు జిల్లాలో మాడు గ్రామములందు నెం 2832, 264 చౌనులందలి వాస్తవ్యులచర్య బాగుండకపోవుటవలన యీ గ్రామములందలి పోలీసుదళము పెక్కువ జేయుటలు గవర్నరు సహాలోచకయుతులు ప్రకటించిరి. ఈ ప్రకటనము యీ తేదీనుండి మాడు సంవత్సరము లాచరణలో నుండును. అదనపు పోలీసులను అప్పజేరెట్టిరి. (అ. ప్రె.)

ఆంధ్రజాతీయకళాశాల, బందరు

దీ పా వ లి భి త్త

పదునారుసంవత్సరములనుండి అపారమైన సేవ జేయుచున్న ఈకళాశాలకు శక్తివంతమైన కళాసాహాయ్య మొనర్చ బ్రార్థించుచున్నాము.

పాలకసంఘ సభ్యులు

ఆంధ్రజాతీయ కళాశాల

మచిలీపట్టణము

శ్రీ ఆంధ్రమహాజనులకు

అక్షయనామ సంవత్సర దీపావళిపర్వ సందర్భమున బందరు శ్రీఆంధ్రజాతీయకళాశాల పాలకసంఘమువారు చేయు వందన పూర్వక

విజ్ఞప్తి

ఈదిపావళి యుత్సవ సందర్భమున వైభావీయవిద్యాలయము కొరకు ధన సహాయము గోరుచున్నాము. ఈ రాష్ట్రమునందు యియ్యది ప్రధాన జాతీయవిద్యాలయ మని యెల్ల చెరిగినదే. ఇది 1907 వ సంవత్సరమున ప్రతిష్ఠితమై క్రమభివృద్ధి నొందుచున్నది. ఎన్ని అవరోధములు వచ్చినను దేశీయులయొక్క అభిమానముచే నది విరాజిల్లుచున్నది. దీని సంస్థాపనాచార్యుడగు స్వర్ణీయ శ్రీకోపల్లె హనుమంతరావుపంతులుగారు ఆకాలమరణము నొందుటవలన తీదీనికి రని నష్టము వాటిల్లినది. అట్టి నష్టమునకు దేశ మంతయు చింతిల్లుచున్నను వారియొక్క ఆత్మ చేతనే యుత్సాహవంతై భారీవిరాళముల నొసంగుచు వారి యుద్దేశ్యములను నెరవేర్చుటకు దీక్షవహించుచున్నట్లు సాహసించి చెప్పవచ్చును. వారిచేరున స్థాపించిన శాస్త్రతనిధికి దేశీయుల హృదయ పూర్వక సమర్పణలు నేయుచున్నారు. ఆ నిధికి రు. 87,000-0-0 లకు పైగా చందాలు పడినవి. రు. 87,000 ల పైగా వసూలైనవి. ఈసంస్థయొక్క నిరంతరధర్మబోధచేతనే సర్కారు విద్యా విభాగము క్రమముగ మారుచున్నదని చెప్పవచ్చును. ఇంకనుతగినంతమంది విద్యార్థులు దీని లాభము ననుభవించు ధైర్యమునను లంబింప లేకపోవుట విచారకరము. కాని దీనియొక్క లాభము సందరును గుర్తించి యున్నారనుటలో సందేహములేదు. ఇట్టి స్వతంత్ర సంస్థ ప్రత్యేకముగ కొలది ఫలితములను జూపించక లిగినను పరోక్షముగ విశేషఫలసిద్ధి యొసంగ గలదని యెల్లరు తెలుసుకొని యున్నారు. ఈ సంస్థకు క్రిందటి సంవత్సరము వేసవికాలములో ముప్పై గాలివాన వలన మేమన్నదను ఎదురు చూడని నష్టము రు. 6,000-0-0 వరకును వచ్చియున్నది. ఇట్టి నష్టము యింకముందు రాకుండుటకు పక్కా భవనములు గట్టుట అవసరమైనది. ఇందునిమిత్తమున్న సంవత్సరపు ఖర్చు యొక్క లోటును భర్తీచేయుటకును వెనుకటికంటె యెక్కువ ఔదార్యముతో విరాళములనొసంగుటకు దేశీయులను ప్రార్థించుచున్నాము.

కళాశాలకు సంబంధించిన కొన్ని ఆంశములు

భూవసతి సాలుకు రు. 8,000-0-0

వడ్డీలు వగైరా ఆదాయము రు. 2,000-0-0

సాహిత్యవిద్యాకాశకు భవనములు, పనిముట్లు యితర పుష్కరకణములు వగైరా ఆస్తుల ఖరీదు రు. 80,000-0-0

మెకానికల్ యింజనీరింగు, బట్టలు, తీవాళీలు, పేము నేతవగైరా చేతివనరుల భవనములు, పనిముట్లు యితర పుష్కరకణములవగైరా రు. 69,000-0-0

నివాసగృహములు రు. 15,000-0-0

కళాశాలలోని విద్యార్థులసంఖ్య 158

రాత్రిపాఠశాలలోని విద్యార్థులు 37

పంచమ విద్యార్థులు 38

యితరజిల్లాలనుండి వచ్చి చదువుకొను విద్యార్థులు 82

కృష్ణ 108, నంటూరు 30, పశ్చిమ గోదావరి 11, తూర్పుగోదావరి 9, కర్నూలు 10, నెల్లూరు 5, బళ్లారి 3, అంతపురం 2, మధుర 1, వంగచేతము 1, బర్హాచేతము—

కళాశాలలో చెప్ప విద్యలు:—అయిన తరగతి లగా యతు మాడు సంవత్సరముల కళాశాల తరగతులు ఆఖరు వరకును పండిత భాగమున సంస్కృతము, తెలుగు, హిందీ, యింగ్లీషు భాషలును, చిత్రకళ, సంగీతము, రాజనీతి చరిత్రలు, బట్టలు, తీవాళీలు, పేము, నేతలున్ను, వడ్రంగం, కమ్యరము,

పోతపోయట, యింజనులు నడుపుట, బర్నింగు, ఫిటింగు వగైరా మెకానికల్ యింజనీరింగు చేతివనరులన్ను అయి యున్నవి.

కళాశాలకును కర్మాగారముకును (యిండ్ల కట్టడములకు గాక) ప్రతి సంవత్సరము ఆగు నికరఖర్చు షు మా. రు. రు. 20,000లు

భూములు డిపాజిటు మొత్తములవలన వచ్చు ఆదాయము షుమారు రు. 10,000 లు

శ్రీ. హనుమంతరావు,

కార్యదర్శి, పాలక సంఘము అందు కొన్నిలు

భా. పట్టాభినీతారామయ్య,

కార్యదర్శి, హనుమంతరావు.

చి. శ్రీనివాసరావు,

ప్ర. అధ్యక్షుడు అందు కార్యదర్శి

ఆంధ్రజాతీయ విద్యా పరిషత్తు

యం. సి. సి. టీ. విజయము

రావల్పిండికి బోవుట

కరాచీ, అక్టో 31:—యం. సి. సి. టీ. టీ. వారు కరాచీ వారి నోడించిరి. 148 రన్నులను ఇన్నింగులను బోందిరి. ఆట మొదలుపెట్టిన 45 నిమిషములకు 5 వ వికెటుపడిపోయెను. తరువాత 80 నిమిషములలో 5 వికెట్లును పడిపోయెను. 6 వ వికెటు 2½ నిమిషములలో పడిపోయెను.

నానలు 88 ఇన్నింగులను డబ్బరు 61 ని ఆడెను. 5 వ వికెటులో 105 రన్నులకేసిరి. 35 రన్నులకు టూట్ 5 వికెట్లును బడవేసెను. టీం లాహోరుమెయిలులో రాత్రి 7-55 కు బయలుదేరి రావల్పిండికిపోయెను. (అ. ప్రె.)

సిండియా స్ట్రీం నావిగేషను కంపెనీ

వార్షికోత్సవము

సరోత్తమమురాష్ట్రీ సర్ ఛారల్సు ఇన్సు

వైఖరిని ఖండించుట

బొంబాయి, అక్టోబరు 30:—సిండియా స్ట్రీం నావిగేషను కంపెనీ వార్షికోత్సవసందర్భమున సరోత్తమమురాష్ట్రీ గారధ్యక్షత వహించి అసెంబ్లీలో క్రిందటి మార్చిలో కోస్తావ్యాపారమును రిజిస్ట్రేషన్ చేయవలెనని దేశము కోరినపుడు సర్ ఛారల్సు ఇన్సు వహించిన వైఖరిని బాగా ఖండించిరి. ఈ సారి అసెంబ్లీ సభ్యులగువారు వచ్చే సంవత్సరము ప్రెయినింగు ఓడకు గ్రాంటు నిచ్చనపుడు, సముద్ర వ్యాపార విచారణ సంఘము చనలను, యీ తీరమున వ్యాపారము జేయు ఓడలలో, ప్రెయినింగు ఓడయందు కృతార్థులై నిపుణులైనవారిలో సగము మదిన్దైన ఆఫీసర్లగు నియమించుట నిర్బంధము జేయుటలు కాసింప నవసరమున్నదని ప్రభుత్వమునకు దెలుప వారు విజ్ఞప్తిజేసిరి లేకున్నయెడల ప్రెయినింగు ఓడస్కీను నిష్ప్రయోజకమునను అసెంబ్లీలో సర్ ఛారల్సు ఇన్సుగారు మాట్లాడినమాటలు విచిత్రపువ్యాపారస్థుల లాభములను రక్షించుటవచ్చు మరేమియుగాదని సరోత్తంగారుజెప్పుదు వారు మాట్లాడినదానిలో ఊడ భారతీయకావ్యాపారమును నిర్మించుటలో నేమాత్ర మభిలాషయైనను గాన్పించదని చెప్పిరి. సర్ ఛారల్సుగారి ప్రతికూలవాదమును కొంతదూరము విమర్శించి ఆమాటలనుబట్టిచూడ భారత నాకా నిర్మాణము విషయమై ప్రభుత్వమువారి మనస్సు కొంతవరకు ప్రతికూలముగ మారినదని సరోత్తంగారు నూచించిరి. ఇదివరకెప్పుడునుపరాధూతితో నుండియున్నను బాగాప్రతికూల్యమును వహించినటుల గాన్పించుననియు, దేశమునందు భారతీయసంస్థలలోనుగూడ యాజాతీయపరిశ్రమను నిర్మించి, స్వరాజ్యమునుబడయ నిర్మించిన దేశమునకు దగిన సౌకాద్యము నభివృద్ధిజేయుటలు సాంధ్యోనముగాబడవలెనని వారు గోరిరి. (అ. ప్రె.)

స్థానిక స్వపరిపాలనము కాకినాడ తాలూకాబోర్డు

జస్టిసుపక్షమువారి నిరంకుశచర్యలు

బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు మనకు, స్వరాజ్యప్రాప్తికి ప్రథమ సోపానముగా స్థానిక స్వపరిపాలన మొందనట్లు చాటుచు దేశములోని ప్రజలను నాయకులను తమలో చేతులుకలపి సహకారము నొసంగుటని కోరుచున్నారు. వీరు తమయధికారమునకు లోబడి తమకు చేతులుగలుపువారి నే మంత్రులుగా నంగీకరించుచున్నారు. ప్రజలతమను స్థానిక స్వపరిపాలనా శాఖను ప్రధానమంత్రిగారి యధీనముచేసి వారిచేతను నడిపించుచున్నారు. ఈ ప్రధానమంత్రిగారియందు ప్రభుత్వమువారుంచి నది, యధికారాభాసమేగాని, న్యాయమైన యధికారము వీరి కొసంగింపబట్టివున్నది. ఇందుకునోడు స్వల్పవిషయములలో గూడ సీ ప్రధానమంత్రిగారు మరాఠీనీవారి నిరంకుశచర్యలను గురించి తమస్వతంత్రప్రాంతముల నమలులో బెట్టుటకు సామర్థ్యము కలిగియుండగా, దేశపితైక ప్రతిపాదికములకు స్వల్పవిషయములందుకూడ రెండు ప్రధానమంత్రిపదవి కుండవలసిన ఘనతయు దౌదార్యముగూడ వీరు ప్రతిష్ఠింపగలుగుట లేదు. ఇందుకు దారావాయిగా నీమధ్యను కాకినాడ తాలూకాబోర్డునకొక యార్జరు పంపించిరి. ఈతాలూకాబోర్డులో తాళ్లరేవను నొకగ్రామముకలదు. అచ్చట తాలూకాబోర్డువారికి చెందియున్న నొకచిన్న ఆస్పత్రికలదు. ఆయా స్పత్రియందొక పలు అసిస్టెంటు సర్జనుగారు పనిచేయుచుందురు. ఈ యాస్పత్రికి గవర్న మెంటువారి కొలువులో ప్రాయముగా నెవరు తక్కువ అనుభవముగాని, తెలివితేటల యందు తక్కువగలవారుగానియుందులొ అట్టివారు నియోజింపబడుచుందురు. ఇయ్యది తాలూకాలో నొకమూలనున్న యాస్పత్రియగుటచే నట్లు చేయుదురని నేను తలంచెదను. సుమారు మూడుసంవత్సరములకుపైగా నీ యాస్పత్రికొక యోద్రదేశస్థుడగు రామనాథమిత్ర యను నాయనను డాక్టరుగానేసిరి. ఆయనకు భాషాజ్ఞానము లేకమైననులేదు. వైద్యవిద్యయందు నైపుణ్యము కున్నది. ఇట్టివారి నిచ్చటనుండి మార్పుచేయుదనియు నిచ్చట భాషాజ్ఞానమైనవగుల మరియొక డాక్టరుగారిని పేయింపుడనియు కోరంగిడివిజను ప్రజల సేకమహాజరులనిచ్చుకొనిరి. తాలూకాబోర్డు ప్రసిడెంట్జిద్దరు తీవ్రముగావ్రాసిరి. ఇట్లాక సంవత్సరములకు పైగా వ్రాయగ వ్రాయగ యట్టకేటకు వారిని మార్చిరిగాని యీ యాస్పత్రివిషయములో నొకచిత్రము జరుగుచున్నది. దీనికి నేనుబడు డాక్టరు జీతముక్రింద తాలూకాబోర్డువారు నెలకు రు 122-10-0 చొప్పున గవర్న మెంటువారికి జమకట్టవలెను. సాధారణముగా నీ యాస్పత్రికి నూరు రూపాయలు మించని జీతముగలవారి నే నియోగించుచుందురు. అట్లయినను, తాలూకాబోర్డువారుమాత్రము నెలకు రు 122-10-0 గవర్న మెంటువారికి జమకట్టకత్పరు. ఇది న్యాయముకాదనియు నీమొత్తమున కిద్దరుడాక్టర్లు చెరియొక 60 రూపాయలు తేవనముమీదను చక్కని అనుభవముకలిగి గవర్న మెంటువారి కళాశాలలో నారి తేరి, యనేకచోట్ల మెప్పువడసినవారే లభింపగలరు. కావున గవర్న మెంటువారికి తాలూకాబోర్డు చెల్లించుచున్న మొత్తముతోనే, తాళ్లరేవులో నొకడాక్టరు గారిని, అంతకంటె పెద్దగ్రామమై, యూనియనుగూడ కలిగి, వేలకొలది జనసంఖ్యచేతను విశేష ద్రవ్యవంతులుచేతను యలరారుచు, చుట్టుప్రక్కలనుండి బీదజనులకు బీదసానమున నట్టియూ, రైళ్లు రాకపోకలు కలిగియున్నట్టియు చామర్ల కోటలో నొక యాస్పత్రియొంచి దానికొక డాక్టరుగారిని నియమించెదమనియు, ఇందుకుగాను మందులనిమిత్తము చామర్ల కోట యూనియన్ బోర్డువారు సుమారు 600 లు ప్రతి సాలు నాయెచ్చెడమని వాదనము చేసియున్నారనియు మొదలగు సంకతులతో కాకినాడ తాలూకాబోర్డువారు స్థానికపరిపాలనమంత్రిగారికి వ్రాసియుండగా, వారు, తాలూకాబోర్డువారు తమకు చెందియున్న యాస్పత్రిలో తమవలన నియోజింపబడు డాక్టరుగారిచేత పనిచేయుమకొనుటకు మంత్రిగారంగేకరింపక, గవర్న మెంటువారిచే నియోజితులయిన నాతడే పనిచేయవలెననియు, నెలకు రు 122-10-0 చొప్పున గవర్న మెంటువారికి తాలూకాబోర్డువారు జమకట్టక తప్పదనియు సుత్తరపుచేసిరి. అందుపై స్థానిక స్వపరిపాలనశాఖవారి చర్య కేవల మౌనముననియు అందువలన తాలూకాబోర్డువారికిని ప్రజలకు కూడ తీవ్ర నష్టము సంభవించుచున్నదనియు, కావున తాలూకాబోర్డువారు గవర్న మెంటువారిచేత నియోజింపబడిన డాక్టరు

చేత పనిచేయుమకొనక, తమస్వయముగానే యొక డాక్టరు గారిని అప్పాయింటు చేయుదుమనియు కావున లోకలుబోర్డు మాన్యుయల్ 71-వ క్షేత్రముక్రింద గవర్న మెంటువారి కిందుమాలముగా మూడుమాసములు గడువులో నోటిసు యిచ్చితిమనియు గవర్న మెంటువారికి తాలూకాబోర్డు వారు వ్రాసిరి. అందుకు జస్టిసుపాట్టి నాయకుడనిపించుకొనుచున్న ప్రధానమంత్రి గారిచ్చిన సమాధాన మేమనగా తాలూకాబోర్డు తన డాక్టరునే నియోజించుకొనినచో నింతటినుండియు, తాలూకాబోర్డువారి కెన్నడు నాయాస్పత్రి విషయమై యేవిధమైన ధనసహాయము కావలసి వచ్చినను గవర్న మెంటువారు రెంతమాత్రమును సాయము చేరరు. ఆహాయేమి వీరి యాదార్యము! ప్రజల ధనమును ప్రజల తేమము నిమిత్తము ఖర్చుపెట్టుటకు వీరి కెంతవత్తుముగ నున్నదో చదువరులు, తిలకింపుడు! వీరు నెలకు నాలుగైదువేల రూప్యములు వేతనము పుచ్చుకొనుట కావంతయు క్షేత్రపడరు! కాకినాడ తాలూకాబోర్డుకు సామకువచ్చు ఆదాయమంతయు, మంత్రిగారి నాలుగుమాసముల జీత భత్యములకు సరిపోదు! ఇట్టి తాలూకాబోర్డులో రు 122-10-0 లతోనిద్దరు డాక్టరులను రెండు ముఖ్యసానములయందుంచి తాలూకాలో నిదివరలో నొకచోటనే వైద్యసహాయము జరుగుచుండగా నివ్వడు రెండుచోట్ల వైద్యసహాయము చేయుటకు సమకట్టిన తాలూకాబోర్డుపై వీరికింత యాగ్రహమేలనో గదా! ఆహాయేమి వీరి యాదార్యము జస్టిసుపక్షము ప్రజలకేత తోడ్పడుచున్నదో చూడుడు! కాబట్టి, కాకినాడతాలూకా ప్రజలు శాసనసభ కెట్టివారిని పంపవలెనో తెలిసికొని యప్రమత్తతో తమ వోటులను వినియోగింపరుపవలెను.

పులవర్తి భీమలింగమూర్తి.

అడయారు (స్వకీయవిలేఖరి)

నాయకుల ఆగమనము

అడయారు, అక్టోబరు 31:- దివ్యజ్ఞాన సభాధ్యక్షులగు డాక్టరు అనిబెంటుగారును, శ్రీ జిడ్డు కృష్ణమూర్తిగారును, అమెరికా సంచార సంధర్మమున, ఇంక కొంతకాలము కాచి ఫోర్నియా ప్రాంతమున నుండుననియు, అమెరికానట్లు రాబోవు కాశీ దివ్యజ్ఞాన సమావేశమునకు రాజాలననియు కొన్ని రోజులక్రిందట వారియొద్దనుండి ఇచ్చటికి వచ్చిన తంతివలన తెలియుచున్నది. రైలు రెవరెండు బిషపు లెడువీరుగారును, డాక్టరు అరెండేలుగారును, ప్రతినిధులనేకులును, ఆస్ట్రేలియా ఖండమునుండి కాశీ సభకు విచ్చేయుదురని తెలియుచున్నది.

కాశీ సభలలో అత్యుత్సాహముగా జరుపుటకు అన్నియేర్పాట్లు అచ్చటి సన్యాససంఘమువారు చేయుచుచున్నారు.

శ్రీ జి. వి. సుబ్బారావుగారు

ఇచ్చటి దివ్యజ్ఞాన కళాశాలాధ్యక్షులగు శ్రీ జి. వి. సుబ్బారావు పంతులుగారి 36-వ జన్మదిన మహోత్సవమును, విద్యార్థులను, ఉపాధ్యాయులను, అతి జయప్రదముగా, మొన్నటిదినము కళాశాల క్రొత్తభవనమున శ్రీ జనరాజదాసుగారి సభాధ్యక్షతక్రింద జరిపిరి. శ్రీ సుబ్బారావుగారు విద్యాప్రపంచమునకు అందు ముఖ్యముగా కళాశాలకు స్వార్థత్యాగముతో చేయుచున్న సేవనుగరించి కన్నడమున శ్రీమతి రత్న గారును, ఆంధ్రమున శ్రీమతి రొట్టికల్ సుబ్బమ్మగారును, విద్యార్థులనేకులును, ఉపాధ్యాయుల పక్షమున శ్రీమతి మాలతి పట్నధర్ సుగారును ప్రకేసించిరి. శ్రీ సుబ్బారావుగారును, మిత్రులు తమరినిగరించి చెప్పిన విషయములకు కృతజ్ఞతను జూపుచు తమతక్త్యానుసారముగ సేవచేసెదమనిరి.

అధ్యక్షులు సుబ్బారావుగారిసేవను ప్రశంసించుచు ఇచ్చట కళాశాలలో ఇతరసంస్థలు సేర్పుకొనవలసిన విషయములు అనేకములు గలవనియు, దేశసేవారాధనకు ఈ కళాశాల సంస్థలే ఆదర్శప్రాయములనియు నుడివెరి.

తారకసంఘప్రతినిధి

మొన్న ఓములలోజరిగిన తారకసంఘ మహాసభకు భారతీయ సంస్థలపక్షమున ప్రతినిధులుగ వెడలియున్న ప్రాధేసరు యదునందున ప్రసాదుగారు మాతృదేశమునకు గతవారమున తిరిగివచ్చిరి. వారికి స్వాగతమిచ్చుటకు మొన్న అడయారులో సభ యొకటి శ్రీ జనరాజదాసుగారి యాజమాన్యమున జరిగినది. అందు ప్రసాదుగారు, ఓములు కాలగెనుగుగరించి ప్రస్తావించుచు, మొన్నటి సమావేశమునంటి సమావేశము ఎప్పుడును జరుగలేదనియు, ప్రపంచములోని అన్ని ప్రాంతములనుండియు ప్రతినిధులు వచ్చి, జగద్గురువులవారి యుద్దేశమును కొనసాగించుటకు బడకంకణులై యుండిరనియు నుడివెరి.

కరెన్సీబిల్లునకు ప్రాతికూల్యము

భారతవర్తకసంఘము అననుకూల అభిప్రాయము

బొంబాయి, అక్టో 30:- కరెన్సీబిల్లుపై భారతవర్తక సంఘమువారు తమ యభిప్రాయములను భారత ప్రభుత్వ ఆర్థికశాఖకు బంపుచు కరెన్సీ కమిషను మెజారిటీ సలహాలతో సేమాత్ర మేకీభవింపజాల మని గట్టిప్రాతికూల్యమును దెల్పిరి. ఈక్రింది రెండు విషయములగుర్చి తృప్తికరముగ హామీనీయకున్నయెడల యీసంఘమునకు బంగారపు బనియను స్టాండ్డు యేమాత్రము సమ్మతిలేదని దెలుపబడెను.

(1) కరెన్సీ అధికారులు భారతదేశమున కనుకూలముగ్గవర్తకము మొగునట్లు జేయుటకై దేశములందు బంగారు సెక్యూరిటీలనుగొని నిరాటంకముగ విచక్షణలేకుండజేసి ప్రభుత్వమువారు భారతదేశములో డబ్బు నాణెములకొరకు బంగారును బాగా వచ్చునట్లుజేయుటకు శాసనవిబంధనల జేసెదగా?

(2) భారతదేశమునందు తగినంత బంగారు రిజర్వుండి భారతశాసనసభలు కోరునెడల భారతదేశమున బంగారు కరెన్సీని ప్రవేశపెట్టుటకు ప్రభుత్వమువారు సిద్ధముగనున్నారా?

18 పెన్నీల మారకము?

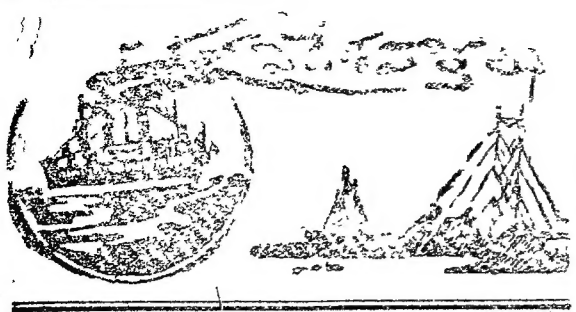
అంతట సంఘమువారు బిల్లునందు 18 పెన్నీల మారకమును బెట్టినందులకు ప్రాతికూల్యమును దెల్పుచు అందువలన యీదేశమునం దుత్పత్తిదారులకు చాలబాధకరముగ నుండునని దెల్పిరి. కమిషను సభ్యులు యీమారకము రేటును బలపరచుటకు తగిన కారణముల మాత్ర మారయుటచూడ యీవిషయమై నిష్పక్షికముగ నాలోచింపక ప్రభుత్వమువారు రిజర్వకే నిర్ణయించుకొనిన రేటు నాశీర్వదింప సమకట్టినట్లు నీసంఘముయొక్క అభిప్రాయమైయున్నది. కంట్రాక్టులన్నిటికిని భంగముగల్గినను కారణముచే డబ్బు చెల్లించు ప్రమాణమునుగూర్చి నిర్లక్ష్యముతో జూడరాదను ముఖ్యము నాక్షేపణను సులభముగ త్రోసేసినపుడు కమిషను సభ్యులు తమ ధర్మమును నిర్వహింపరైరని యీసంఘమువారు దలంచుచున్నారు. ఇండియను కాయసేజిఆఫ్ఫ, ఇండియనుపేపర్లు కరెన్సీ ఆక్టనుందు సవరణ గావింపవలెనని బిల్లునందు నూచించిన విధమునకు తమసమ్మతియేకాదో సంఘమువారు కారణముల దెల్పుచు, దానిని మార్పుటలో 18 పెన్నీల మారకమునందునట్లు జేయవలెననియు, లేకున్న త్వరలోనే యీదేశమున ఆర్థికముగ క్లిష్టస్థితి యేర్పడుననియు, ప్రపంచమునందు ధర లింకను పడిపోవుననియు దెల్పిరి. అందుచేత యిప్పుడున్నట్లు రూపాయిని 847612 గింజల యెత్తుగ నిర్ణయింపవలెననియు, నవరసు, అరసవరసు న్యాయప్రకారము మారకములోనుండవలెననియు వారుదెల్పిరి.

అంతయొక్కవగలేని రిజర్వులను త్వరలో తగ్గించి బంగారు స్టాండ్డు భారతదేశములో లేకుండ జేయుటకు కారణముదెలుపగోరుటనుగూర్చి యీసంఘమువారు రొక ప్రశ్ననడుగుచు ముగించుచున్నారు! "ప్రభుత్వము నిజముగా నీదేశమున బంగారు స్టాండ్డు బెట్టగోరెదరా? అట్లైన ఇండియాలోని రిజర్వులను తగ్గించుట మంచిమాగ్గమా? లేక స్టాండ్డుకనన్న మారకమురేటు ముఖ్యమని తలంచెదరా? రిజర్వుల కెంతవత్తుమున్నను రూపాయికి 18 పెన్నీల మారకమునే యుంచగోరెదరా? మరల బంగారు స్టాండ్డు బెట్టెదరను ఆత దేశమునందు బులుకుముగ కలుగజేయగోరెదరా? (ఆ. ప్రె.)

భారత క్రైస్తవ మహాసభ

చర్చింపనున్న విషయములు

అలహాబాదు, అక్టో 31:-నవంబరు 5 వ తేదీ ప్రారంభముగ భారత క్రైస్తవ వార్షికమహాసభయందు చాల విషయములు చర్చింపబడును. ఇందు పబ్లికబాడీలలో భాగ్యక్రైస్తవప్రాతినిధ్యమునుగూర్చియు, బాతిప్రాతినిధ్యము, సహకారసంఘసంస్థాపనము, భారత క్రైస్తవ పత్రికకొక కంపెనీ స్థాపించుట, వ్యావసాయిక, సాంకేతికవృత్తులగుర్చియు చర్చింపబడును. బాతీయభావము తీర్చుటకును, స్వరాజ్యసంపాదనయందు విశ్వాసముగల్గునట్లును, బాతీయ నామములు దుస్తులు గౌరవించినట్లును తీర్మానము లుపపాదించబడును. ఈమధ్య ఉత్తరదేశమున స్థాపించబడిన యునైటెడుచర్చి స్థాపనమునకు స్వాగతమొసంగుచు భారతదేశమున పాశ్చాత్యనామముల దొలగించి యునైటెడుచర్చిని స్థాపింప నవసరమునుగూర్చి దెలుపబడును. (ఆ. ప్రె.)

ఇండియాకు వైమానికమార్గము

స్వయంబంధమునకు ప్రాణాధారము

మంచిలాభము గల్గును

వింటర్ట్వక్ ప్రభుని యభిప్రాయము

లండన్, అక్టోబరు 29:— ఇండియా ఇతరదేశము కంటె బీద దగుటచేతను అసలు ముఖ్యముగ వైమానికప్రచారము జరుగునన్న దేశములకు చాలమార మగుటచేతను ఆదిలో వైమానికప్రయాణములందు అంతర్వ్యక్తిగతము అభివృద్ధిని జూప జాలదు. కాని ఇందులో ఇండియాకు క్రొత్తగాదు. దేశములో రాయలు వైమానికదేశమునకు మంచిలమున్నది. మంచిస్థానములందు వైమానికాశయము లున్నవి. ప్రపంచములో ప్రముఖులను వైమానికుల కుండవలసిన సామగ్రి అంతయు గలదు.

ముఖ్యముగ ప్రయాణముల నిమిత్తమే యుద్దేశించబడిన వైమానికాశయములు కలకత్తా, అలహాబాదులలో సెలకొల్పబడినవి. భూమినిగూడ ఇందునిమిత్తము సంపాదించిరి. ఇతరచోట్ల జరుగుదుగ గావలసిన వైమానికాశయములను అనగా విమానములు దిగు స్థలములను ఏర్పాటుజేసితిమి.

ఈజిప్టు కరాచీ వైమానికప్రచారము

నిమిత్తము ట్రిటిఫు ప్రభుత్వము సామ్రాజ్య వైమానిక సంఘముతో క్షకంట్లాట్టు జేసికొనుటచే ఇండియాలో గూడ త్వగలోనే వైమానికప్రచారము సిద్ధించును.

కెయికో బగ్దాదులమధ్య నీరులేదు. ఇనుకదిబ్బ లున్నవి. గట్టుములుగాని మరితరబండ్లుగాని బోవుటకుపిలువలేదు. అందుచే అందరును విమానములే కావలెనని ఒప్పకొనక మానరు.

ఏమి ఆలోచించుచున్నారు ?

ఆరుసెలలో కరాచీలో వైమానికాశయము ఉపయోగమునకు తయారగును. దీనంతేసి దేశములో మరికొన్ని వైమానికమార్గముల సేర్పాటుజేయుటకు పిలుగును. దీనంతేసి ఇండియావైమానికప్రచారము అంతముగూర్చి ఇండియావైమానిక సంఘమువారు పరిశీలించిరి. ఇండియాప్రభుత్వమునకు విజ్ఞప్తినంపిరి. ముందేమిజేయవలసి డెలిసిరి. వాటినిగూర్చి నేను వివరముగ చెబువనవసరము లేదు. కాని తాము ఆలోచించుచున్నసంగతులన్నిటిని సామ్రాజ్యసభకు చెబువకతప్పదు.

ఇండియా హక్కులు

ఇండియాకు సంబంధించిన వైమానికప్రచారములో ఇండియాప్రభుత్వమునకు పనిచేయుటకు ఎక్కువమువకాశమున్నది. చుట్టుకుగ పనిచేయవలెను.

ఇండియాకు సంబంధమున్న ప్రతి వైమానిక కంట్లాట్టులోను ఇండియాప్రభుత్వముతో ఆలోచించవలె ననుచున్నారు.

భుత్వముగాని డొమినియను ప్రభుత్వముగాని ప్రత్యేక జేయవలెననిచేరి ఆకంట్లాట్టులో ఇండియాప్రభుత్వాల్లానవలె ననుచున్నారు. అట్టి ఏర్పాటుసేయుబంధించిన విషయములందుగూడ జేయవలెను

తగిటి సుములందు తేర్చిరి.

నవంబరు క్షి వైమానికాశయములకు, కార్యాలయములకు.

అటు, తేంతులకు, వాతావరణ పరికరములకు ఇండియా ప్రభుత్వమువారు డబ్బీయవలెను. అవన్నియు ఇండియా ప్రభుత్వమునకే చెందును. ముందు కలకత్తా రంగునుకు, విమానములగు స్థానములను, ముఖ్యముగ కలకత్తా, రంగును, బొంబాయిలో ఏర్పాటుచేయవలెను. మధ్యాహ్న మి విషయమై యువ సంఘములో సవిస్తారముగ చర్చించెదరు. ఈవిషయమై ఇండియా మంత్రినిశ్చయమునుగాని, ఇండియా ప్రభుత్వముయొక్క నిశ్చయమును గాని ప్రకటింపవలయుననెడు.

ఈజిప్టు కరాచీ మార్గము

ఏర్పడినవెంటనే కరాచీనుండి ఇతరభాగములన్నిటికి విమానముల బోవుటకు ఎంతకాలమో పట్టుదు. ఇట్టి సందర్భము

లుండుటంతేసి ఒక సిబ్బంది వైమానికాధికారిని నియమించిరి. ఇతడు త్వరలోనే తన కార్యభారమును ఎఱిచును.

ఆర్థిక సమస్య

ఈ వైమానికవిధానమును అవలంబించిన ప్రభుత్వమువారి ఆదాయములందీ ఎంతయు ఖర్చు జెట్టువలెను. కాని తక్షణము దీనివలన రాబడి రాదు. ఆర్థికసంపదముబట్టి దీని సెట్టు అములు జరుపవలెనే ఆలోచించవలసియున్నది. అన్నిముఖముల ఇయ్యది వ్యాపించుటకు తగినధనము చేపూడవలెనే ఆశించుచున్నాడను. ఆ విషయములో పెట్టుబడి అవసరము.

సాధ్యమైనంతవరకు వైమానికాభివృద్ధి త్వరితగతినే జరుగవలెనని ఇండియామంత్రి యభిప్రాయము. ఇప్పుడే ఇండియా వైమానికసంఘమువారి నూచలల ఇండియా కార్యాలయమునకు జేరినవి. వీటిని క్రూర్తి ఆలోచించుట కారనిక వ్యవధియేలేదు.

ఈ సభలో జరిగినదంగు లీవిషయమై ఇండియామంత్రి కెంకయై వైవిషయము బాలోచించుట కుపయోగించును.

సామ్రాజ్య సభ

సామ్రాజ్య నాకా సైనిక సంరక్షణము

రంగ్వి, అక్టోబరు 29:— సామ్రాజ్యసభలో విదేశాంగ వ్యవహారము సామ్రాజ్యరక్షణము అంతర్సామ్రాజ్యసంబంధముల వర్తకము రాకపోకలను ముఖ్యముగ చర్చించిరి.

ప్రతినిధులు అందరును అంతర్సామ్రాజ్యన ర్తకమును తెంపించ జేయుటకు ఒప్పకొనిరి.

దీనినిమిత్తము కవిటీలను నియమించిరి.

వర్తకమునకు సంబంధించిన సాధారణ ఆర్థిక ఉపసంఘమువారు అదేపనిగ సమావేశమున చున్నారు.

సామ్రాజ్య రాకపోకలనుగూర్చి తీవ్రముగ పరిశీలించుచున్నారు. పరిశోధకసంఘమువారి పనిని ప్రతినిధులు ఆమోదించిరి. సామ్రాజ్యములోనున్న సంస్థలన్నియు తమకు గావలసిన సంగతులను డెలిసికొనుచున్నారు. ఈవిషయమై సమాకారముతో పనిచేయ వలెననిరి.

ఇంతర్వర్తలోనే ఫలితముల నిర్ణయించుటకు పిలువలేదు. సామ్రాజ్యసాధనసంపదనుగూర్చి తీసికొనుటకు ప్రతినిధుల కు త్యాసము జనించెను. పరిశీలనాకార్యక్రమము ప్రారంభమైనది. ఇది కాశ్యతముగ వర్షించుట.

పరిశోధన

నేను రెండవసభలో పరిశోధననుగూర్చి ఆలోచించిరి. సామ్రాజ్య వ్యవసాయకపరిశోధకసభ పచ్చేసంవత్సరము అక్టోబరులో జరుగు నని వ్యవసాయమంత్రివర్గముయొక్క కార్యదర్శి డెలియజేసెను. అప్పుడు అందరకు సంబంధించిన సంగతులను చర్చించెదరు.

చేపలు ఆహారమునకు ముఖ్యముగ వీర్పడుచుండుటచే ఈ విషయమై పరిశోధన సల్పుటకు కాశ్యతపరిశోధకసంఘము సేర్పాటుజేయవలె ననుచున్నారు.

ఆహారసమస్య

నుగూర్చి ఆలోచించు పరిశోధకసంఘకార్యదర్శి సావకాశముగ పరిశోధన సల్పెనరు. ఉష్ణప్రదేశములందు పరిశోధనలనుజేయుట లాభకరమనిరి. వ్యవసాయవిషయములో విస్తారము పరిశోధన గావలెననిరి.

పంటలు బీడపురుగులపాలుగాకుండగనే శ్రద్ధవహించవలె ననుచున్నారు.

నాకాదళ కార్యాలయమున నాకాదళవిధానమును చర్చించిరి. నవంబరు మొదటి తేదీని యుద్ధకార్యాలయమున సైనికచర్చను జరిపెదరు.

ఆహారపదార్థముల లెక్కలను తెప్పించుటకు ప్రయత్నించుచున్నారు.

బొగ్గు పరిస్థితులు

ప్రధానామాత్యునితో చర్చించుట

రంగ్వి, అక్టోబరు 29:— గనుల సంఘమువారి ప్రతినిధులు ప్రధానామాత్యునితో చర్చించిరి. తరువాత దీర్ఘముగ చర్చిలు గాలతో మాట్లాడిరి. పిమ్మట గనులపనివాండ్ర కార్యనిర్వాహకవర్గమును కలిసికొనిరి.

నేడు 28,000 పనివాండ్లు పనిజేయుచున్నారు. ఈ వారము 110000 టన్నుల బొగ్గు తయారగును. క్రిందటి వారము 98000 టన్నులు తయారైనది. బొగ్గుసప్లయ అగిన మొదటి 9 నెలలలో ప్రతివారము 58000 టన్నులే తయారైన దనుచున్నారు.

క్రేడ్ యూనియను కాంగ్రెస్ వారు ప్రధానామాత్యునితో కలిసికొన దలచుచున్నారు.

బ్యాంక్ విధానము

ఎంతవ్యయ మగును?

లండన్, అక్టో 29:— మెట్టిబంకమున్న అన్న నేమో బుకానెక్ గారు నిర్వచించిరి. దీనినిబట్టి పనినిసాగించవలెనని బుకానెక్ గారు సిఫార్సుజేసిరి.

ప్రభుత్వనివేదికయందు బుకానెక్ గారు ఉపయోగించినపదమునకును, ఇప్పుడాయక నిర్వచించిన పదమునకును పరస్పర విరుద్ధముగ మన్నదని సర్ గ్రింకాడ్ మియన్సుగారనిరి.

ఇన్ని సంవత్సరములు గతించినప్పటికి ఎన్నడో యువయోగించిన మాటలను చర్చించుట కష్టమని బుకానెక్ గారనిరి. 1919 సెప్టెంబరు 12 తేదీనొప్పుగ మెట్టిబంకమున్న అనుపదమును ఉపయోగించితిని ఎట్టికాగితమున యజాపుగ జూపలేనని బుకానెక్ గారనిరి.

కొంతకాలమువరకే రక్షణలెనని చెప్పిన బుకానెక్ గారి పని విశేషముతో గూడుకొన్నదిగ నుండెడిదని గ్రింకాడ్ గారు నూచించిరి. అట్లుగనో కష్టపునలగతి డెలిసెడినాయనకు.

బుకానెక్ గారు దీనిని సంగీకరించలేదు.

సముద్రపుగోడను సరిగానే ఏర్పాటుజేసిరి బుకానెక్ గారనిరి. సరిగాగట్టిన నీరు తాళెడివిగాదు. అనుకొన్న ప్రకారము అగోడనుకట్టుటలేదని డెలిసిరిననిరి. గోడలోనుండి మట్టి పోవుచున్నపు తగినచర్యను దీనికొనవలసియుండెడిది. ఇండియాప్రభుత్వమునకు ఈవిధానమునుగూర్చి తగినంతవ్యవధి నిచ్చిరా ఆలోచించుటకుని యడుగ, బుకానెక్ గారు డెలిసిరి. తానెంతకాలము తొందరపడలేదనియు వారడిగినచో ఇంకొకసెలగూడ ఇచ్చెడివాడననిరి. ప్రభుత్వమువారు చెప్పవలసినదంతయు చెప్పినప్పటికినీ వెడలికిననిరి. లాండ్ ప్రభు వీపని జరుగునని ఆశనితో జెప్పిరినని. అతిశ్రేణుముగ ఈదనిని సాధించవలెననిరి.

ఖర్చు

1919 లో ఇంతక ఈమధ్య ధరలు పెరిగిపోవునని ఎవరును అనుకొనలేదు. రూపాయధర క్షిపోవుననుకొనలేదు. నాకను అర్థమజేసినపు కాలంలోనునుటచే మరికొన్నిసందర్భములంజేసి కంట్లాట్టసర 650,000 పౌనులను మించిపోయినది. ప్రభుత్వమున కిది తెలియను. అప్పుడేని మరల పరిశీలించవలెనని ప్రభుత్వము అడుగుట కధికారముండెను. అట్లుచేయలేదు. ఈవిధానము జరుగుననుటచేతను, లాభకరమనియు ఈస్వల్పతేడాను అంతగా పాటించక యుపేక్షజేసిరి.

సంపాదించిన భూమిని ఆపారములభమునకు విక్రయించు ఏర్పాటుండుటచే సాధారణముగ పనినిమిత్తము ఖర్చుజెట్టిన 2000000, నుండి 3000000 పౌనులు ముఖ్యముగాదని యా యని గ్రింకాడ్ గారడుగ డెలిసి బుకానెక్ గారనిరి. 1912 కంటె 1919 లో ధరలు 2 1/2 రెట్లుపెచ్చు అని బుకానెక్ గారొప్పుకొనిరి. 1910 లో ధరలు మరల పెరిగినవి. ఎవరును గూడ అనవసరముగ తొందరపడి పనిచేయలేదు. పెక్కుసంవత్సరము లీవిధానమును చర్చించిరి. అది పరిష్కారమునవరకు బొంబాయి యభివృద్ధి అడ్డుచున్నది. బుకానెక్ గారు ప్రభుత్వపు ఏజెంటుగ పనిచేసిరి సర్ లాలెన్ హెప్పరు, గర్లన్నమాట నిజము గాదనిరి.

ప్రతిఫలము

పనిముట్లు సరకులు కొన్నందులకు నూటికి 2 1/2 చొప్పున పరిహారమును పాధారణముగ ఇచ్చెననియు తన కంపెనీ వారు నూటికి రెండింటికే పనిచేసెద మనిననియు నూటికి 1 1/2 చొప్పునే ఇచ్చిరనియు, అది ఖర్చులకే సరిపోలేదనియు, నాకమీద నూటికి 1 పౌనుచొప్పున రావలసియుండెననియు, కాని నూటికి 3/4 వంతులే ఇచ్చిరనియు బుకానెక్ గారనిరి.

మొదట 187 లక్షల మందిపు నేనినపును ఎట్లు అది ఏర్పాటుచేయబడెనో వివరములను చెబువలెననియుడుగ, కొన్నికాగితముల నిచ్చెద మనియు, కాని పెక్కుసంవత్సరములవివరములను ఇచ్చుటకు పిలువలేననిరి.

వివరములను డెల్వెనరో తేదీ సోమవారమునాటికి నిశ్చయించవలెనని గ్రింకాడ్ గారడిగిరి. నేను తీసుకరాననిచెప్పిన, మంచి డే. బుకానెక్ గారి కి డబ్బిచ్చితిమి. అందుచే ఆకాగితములు మనసార్థ అని బిల్లిమెరాగారనిరి. అందుచే దానిని లేవలె ననిరి.

విచారణ ప్రస్తుత మాపుచేయబడెను.

పూర్వము ఇస్పెక్టరుగనుటకు గనున్న కర్నూలు ఎఫ్. ఫాసెటుగారు ఒక హోటలులో హృదయ ప్రమాదము చనిపోయిరి.

పారిశ్రామిక సంభాషణలు

ప్రపంచములో విక్రయించుట

ఆంగ్లో జర్మనులపై

రెవ్యూ, అక్టో. 29:—బ్రిటిష్ పారిశ్రామిక సంఘమువారు జర్మను పారిశ్రామిక సంఘమువారిని లండనుకు ఆహ్వానించిరి. వీరియందును దుర్భయలకును లాభముగ నుండునటుల పరస్పరము విక్రయించుటకు ఏర్పాటులను జేసికొనెదరు.

పెరిషియాలో నిర్బంధపైనిక నేవ

టెహరాన్, అక్టో. 29:—పెరిషియాలో నిర్బంధపైనిక నేవను పెరిషియాచక్రవర్తి ప్రవేశపెట్టెను. పైనికులను 7 తేది నుండి (నవంబరు) తేర్చుటకు ప్రారంభించెదరు.

లోకలోని ఒడంబడికను దొంగిలించుట అంగీకరించి నవి, బ్రిటను యుద్ధములో దిగివచ్చి తాముగూడ దిగెదమనిరి.

బ్రిటిష్ నావావ్యాపారము హెచ్చినది.

యువరాజు

ప్యారిస్ నయనము

కనడావిద్యార్థి వనతిగృహమును దెరచుట

ప్యారిస్, అక్టో. 29:—యువరా జెల్లె ప్యారిస్లో నున్నాడు. అచట కొత్త 250 కనడావిద్యార్థులకు భోజన వసతి గృహమును దెరచెదరు. ఆంగ్లో ఫ్రెంచిస్నే హమునుగూర్చి నెంటుపైనుపైనిక కళాశాలయందు మాట్లాడిరి.

పెరిషియాపార్లమెంటుసభ్యుని

గాల్చుట

ద్రోహి పట్టువడుట

టెహరాన్, అక్టో. 30:—పెరిషియా పార్లమెంటు సభ్యులలో ప్రముఖులను ముదారన్ అను నాకనిని ఒక వ్యక్తి ఎవరో కాల్చెను. అతడు పట్టువడెను. కాల్చుటకు కారణము తెలియలేదు. ముదారనుగారికి రెండుచేతులయందు డెబ్బలు తగిలినవి. పోలీసువాడు ద్రోహిని బట్టుకొని ప్రయత్నించు అతనిని గూడ ద్రోహి గాల్చి చంపెను. ప్రజలు కలవరబడుచున్నారు.

పుల్లీమోటారుకంపెనీ దివాలాపై తీసినది లండనులో. ఓసీ వరులను నియమించిరి.

టైఫాయిడ్ జ్వరము సోకకుండ నివారణ పద్ధతులలో కొత్తవిధములను జేసెదరట.

జర్మను ఆస్ట్రేలియను కాన్స్టాన్లెను, హ్యంబర్గు ఆమెరికా నైనువారు కలిసి పనిచేసెదరు నావా వ్యాపారమునందు.

ముస్సోలినిగారిని గాల్చుట

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంత్రీ)

లండన్, అక్టోబరు 31:—18 ఏండ్ల యువకుడొకడు, ప్రకృతి కాస్త్ర సమాజమును తెరచిపోవుచున్న పీరియరు ముస్సోలినిగారిని కాల్చెను. ద్రోహిని బట్టుకొని కొట్టిరి అచట జనసమూహము. ముస్సోలినిగారికి గాయము తగులలేదు. చావు తప్పి కన్ను లాట్టకోయినదన్నమాట. అతడు ధరించిన అలంకారముల కొరకు తెంపివేసెను. గుండెమీద అతడు ధరించిన దున్నును దూకికొని పోయెను. ముస్సోలినిగారి ప్రక్కన గూర్చున బోలెడు మరల పొలక అభ్యర్థుల చొక్కాలో దూకెను. ముస్సోలినిగారు మోటారు బండిని కొన్నినిమిషము లాపుజేసెను. పైకి సంఘములను పరీక్షించెను కోముకు పోవుటకుముందు.

నరోజసిదేవి

భర్త అస్సాస్యమువలన ప్రచార మాగుట

బొంబాయి, అక్టోబరు 30:—నరోజసిదేవి భర్త హైదరాబాదునుండి బొంబాయికివైద్యనిపుణుని సలహామచ్చకొనిరాగా శస్త్రచికిత్స బడయగోరుటవలన ఆయమనుభవసంయుక్త రాష్ట్రములందును, బీహారులోను జేయవలెననుకొన్న సంచారమును ఆపుకొనవలసి వచ్చెను. (ఆ. ప్రె.)

కార్మికులక్షేమమే కాంగ్రెసు లక్ష్యము

కొనపేటయందు గొప్ప బహిరంగ సభ

కాంగ్రెసు నాయకుల హెచ్చరిక

కార్మిక పాటకజనాభివృద్ధి కాంగ్రెసు మహాసభాభివృద్ధిపై నెలుల ఆధారపడి యున్నదియును. నిన్న సాయంత్రము కొనపేటయందు జరిగిన బహిరంగసభలో కాంగ్రెసు నాయకులు వివరించి చెలిపిరి. కొనపేట వాస్తవ్యులగురాజగోపాలపూరిగారి గ్రామనాథపత్నియు నహించిరి. సభకు చాలమంది కార్మికులరుదెంచిరి. జన్మికుపక్షము వారిచే నేర్పరుపబడిన కార్మిక సంఘసభ్యులు గూడ కొంతమందివచ్చి, కార్మిక సంఘాభ్యర్థుడగు శివరావుగారికి, కేరళ జిల్లామందు కాంగ్రెసు అభ్యర్థుల పోటీలేమండ జేయవలసిన దని ప్రశ్నలపడిరి. శ్రీమాన్ శ్రీనివాసఅయ్యంగారు, రంగస్వామిఅయ్యంగారు తనవిధముగ సమాధానము నొసగినవిధప, అంతిమో నందిరును సంకృష్టితై రాబోవు ఎన్నికలయందు కాంగ్రెసు అభ్యర్థులకే వోటులనొసగి దము నియంత్రాహముతో ప్రత్యుత్తరమొసగిరి.

పరకువాకము డివిజను కాన్సిల రగు డాక్టరు రామకామగారు ప్రధమము నమాటలాడుచు, జన్మికుపక్షమువారు వ్యాపింపజేయుచున్న కులద్యేవములను గాంచి, అధికారవర్గము వారికి గూడ వినుగెత్తుచున్నదని నుడిపిరి. అధికారవర్గమువారికి జన్మికుపక్షము వారు దత్తపుత్రులు. గవర్నరుగారు కాననసభ ను ముగించుచు, జన్మికుపక్షము వారి పద్ధతులయెడల గలగకేసిన ఏవగింపును పుట్టుచుగ వెలి బుచ్చెను. కులద్యేవములు, మతద్యేవములే, భారతీయ స్వపరిపాలనకు సైంధవుని వలె నడ్డపడుచున్నది. జన్మికు పక్షమునకు వోటునొసగి - మీ స్వాతంత్ర్యహార్షము నరికట్టింతుకొనెదరా లేక సర్వసత్ముల యొక్కయు, అన్ని కులములయొక్కయు ఆభివృద్ధికి పాటుపడుచున్న స్వరాజ్యముకొరకుపాటుబడుకాంగ్రెసుప్రతినిధులకు మీ వోటు నొసగెదరా? ఈ ప్రశ్నకు సమాధానమును చెప్పటకన్న మైన పనిగాదు. ఆత్మగౌరవముగల ప్రతి భారతీయుడును ఒకే సమాధాన మొసగలడు. రాబోవు ఎన్నికలకు తేదీన పోలింగు నేడునునకు జని కాంగ్రెసు అభ్యర్థులకు వోటు నొసగుటయే మీరొసగదగిన ప్రత్యుత్తరము.

కేరళ జిల్లాకు అభ్యర్థులలో నొకరును, చెన్నపురికార్మిక సంఘాభ్యర్థుడును అగు బి. శివరావుగారికి ప్రత్యర్థిగా నిలచిన కాంగ్రెసు అభ్యర్థి సుబ్రహ్మణ్యంబయ్యగారు జేయవలసిన దని కార్మిక సంఘమువారంపినమహాజనుల ఎందుకు మన్నింపలేదని, ప్రతి కూల కార్మిక సంఘ సభ్యులు ప్రశ్నించిరి.

శ్రీమాన్ శ్రీనివాస అయ్యంగారు

ప్రశ్నలకు ప్రత్యుత్తరమొసగుచు, శివరావుగారు, కేరళ జిల్లాకు కభ్యర్థిగా నిలచెనయ్య, అచ్చటి ఎన్నికల యేర్పాటుల నియమ కేరళరాష్ట్రసంఘమువారి చేతులోనున్నదిగాని ఆ రాష్ట్రపు వ్యవహారములందు జోక్యము గలిగింతుకొనుటకు తనకుగాని, తమకేరాష్ట్ర సంఘమువారికిగాని ఎట్టి అధికారమును లేదనియు, అటుల జోక్యము గలిగింతుకొనినయెడల కేరళరాష్ట్రమువారు సహింపవనియు నుడిపిరి. అంతియగాక, శివరావుగారు కాంగ్రెసునందుజేరుటకు నిరాకరించిరి. కాంగ్రెసు పక్షమునకు ప్రతి కూలముగ బయలుదేరదీయబడిన, ప్రభుత్వ సహకారపక్షమునకు జేరినవారు శివరావుగారు. కార్మిక విషయములందు కాంగ్రెసువారికిని, శివరావుగారికిని ఎట్టి భేదాభిప్రాయమును లేదు. కార్మిక విషయము లందు శివరావుగారు కాంగ్రెసుతో కలిసి పనిచేసెదరనుట నిజమే. కాని రాజకీయ విషయములందు, వారు కాంగ్రెసు నెరుచ్చుచుండ కాంగ్రెసు వారెట్లు ప సంహరించుకొన గలరు? శివరావుగారు కాంగ్రెసుపక్షమున జేరియున్నయెడలగాని, లేక రెన్నానీవువారులతో సుబంధంములేకుండ, స్వతంత్రముగ కార్మికులతరపున నిలచియున్న యెడలగాని, వారివిషయము నాలోచింప వలయ్యెడిది. కాని వారెట్లుజేయుక కాంగ్రెసు ప్రతినిధిండు, సహకారపక్షము తరపుననిలచెను. శివరావుగారు విజయమందినను కాంగ్రెసుఅభ్యర్థి విజయమందినను కార్మికులకొక్కటియే. కార్మికులయొక్కయు పాటకపు జనులయొక్కయు యొగక్షేమములే కాంగ్రెసు యొగక్షేమములు. అందుచేపాటక జనరక్షణమును కాంగ్రెసువారు ప్రధమకర్తవ్యముగ నేర్పరుచుకొనిరి. కార్మికతరపు కాంగ్రెసువారు తప్పక పాటుపడెదరని నేనీదివరకు వాగ్దానమొసర్చి యుంటిని. ఆ విషయమును మీరు జ్ఞప్తి యందుంచుకొనవలెను. రాబోవుఎన్నికలయందు కాంగ్రెసు అభ్యర్థులనే బలపరచుట మీకర్తవ్యము. (హాల్లెలూలు)

ఎ. రంగస్వామి అయ్యంగారు

! పిమ్మట మాటలాడుచు, పాటకజనమునకు నిజముగ : క్రతులు కాంగ్రెసు పక్షమువారేనని నుడిపిరి. శివరావుగారిని కాంగ్రెసుపక్షమున జేరవలసినదని మొదట తామెంత గోరినను, వినలేదనియు నామినేషనులన్నియు ముగిసినతరువాత వచ్చి కాంగ్రెసు అభ్యర్థిని ఉపసంహరించుకొను డని కోరుట చాల అధర్మమని నుడిపిరి.

రాజారాముగారు పిమ్మట మాటలాడుచు, శ్రీనివాస అయ్యంగారు, కాంగ్రెసు సంఘాభ్యర్థుడైవంతమాత్రమున, కాంగ్రెసు బ్రాహ్మణ కాంగ్రెసు నైవదలి జన్మికుపక్షమువారు వ్యాపింపజేయుచున్న విదంతుల ఖండించుచు, రామస్వామి నాయకరుగారు అభ్యర్థుడుగ నున్నపుడు, కాంగ్రెసు పాటకకుల కాంగ్రెసుయ్యోనా! వరదరాజులు వాయడకుగ నాధిపతి నున్నప్పుడు నాయుడులకాంగ్రెసు య్యోనాయని ప్రశ్నించిరి. ఇట్టి కులద్యేవములకు కొంతవారుపద్దు ఉండవలెను. జన్మికుపక్షమున కెంతవోచో స్వస్తి జేప్పిన, దేశాభివృద్ధి కంతమందిది.

సామి వెంకటాచల శెట్టిగారు

పిమ్మట మాటలాడుచు, స్వరాజ్యరక్షణమువారు, కాంగ్రెసునునందును, కాననసభయందును పాటకజనముకొరకును పాటుపడుచున్న విధమును జన్మికుపక్షమువారు తెలుల అగు పడుచున్నదియు వివరించిరి. స్వరాజ్యరక్షణమువారు ఇంటిపన్నుల తగ్గింపగా, జన్మికు మంత్రివర్గమువారు రాచర్యము నిరసించు ఇంటిపన్నులను హెచ్చింపవలెనని యుత్తరపు గావించిరి. దీనిని బట్టి చూచినయెడల జన్మికుపక్షమువారు ప్రజలక్షేమముకొరకెంతవోచు పాటుపడుచున్నది చెలియనగును.

పిమ్మట కాంగ్రెసునకు జయజయధ్వనులతో సభ సగిసెను.

ధీల్లి అసెంబ్లీ అభ్యర్థి

అనఫ్ ఆలీగారికి కాంగ్రెసు అభ్యర్థికి విజయము

ధీల్లి, అక్టోబరు 30:—దేశమునందు ఒక్కపేజెనరలు కాన్సిల్మెంటునీగనున్న ధీల్లి జెనరలు కాన్సిల్మెంటునీ అసెంబ్లీకి అనఫ్ ఆలీగారి నెన్నుకొనెను. (ఫ్రీ ప్రెస్.)

గోరక్షణ గావించిన ఘోరకలి నివారించును

రాజమండ్రిలో స్థాపించియున్న

శ్రీ గౌతమీ గోరక్షణ శరణాలయము శాశ్వత మగునట్లు భారతీయులెల్లరు సత్పాత్రదాన మొనరించి తమ దేశములందంతటను సంఘసభ్యులమున గోరక్షణగావించుట పరమధర్మము. దాతలు మాగోరక్షణకు పంపించే ధర్మముతో తమఅడ్రస్సు పూర్తిగా పంపిన వెంటనే రసీదులు ంట్టాలు పంపబడును.

ఁట్టు

దేవరపల్లి వెంకటనరసింహ

రాజమండ్రి కార్య

మూత్ర సంబంధమైన వ్యాగలిగిన అతినరముల బలసీ అమోఘమైన నివాసీ

నేను కొన్ని సంవత్సకమునుండి అతినరముగవ్యాధులకు లోనై బాధపడుచుంటున్నపురికి యేమిభుజించినను యిముడక, వాంఛిల్లుండగా, జనవరి, ఫిబ్రవరి నెలలలో నా జ్వరముగూడ సంభవించినది. నేనొక్కప్పుడు ప్రస్తుతము చెన్నపురి మోటారువారు, నెన్ ఫోమునం రియా బీధిలో ఆల్బర్ట్లాడ్డియందున్న సండిత స్వామి శ్రీనివాసయ్యంగార్ల వారియొద్ద మందుపుచ్చుకొనగా అంత జ్వరమును, 2, 3 రోజులలో పూర్తిగా మాయమైనది. ఆయన ఆద్యుత చికిత్స చూచి నాయొక్క దీర్ఘవ్యాధిగూడ పోవుటకు మందు యివ్వవలసినదని నేను వారిని కోరితిని. అందుల కాయన సమ్యుతించి ఒక నెలరోజులు మందు ఇచ్చుటచే నాకు కడుపునొప్పు పూర్తిగావూ మాయము అకలి పుట్టింది. అది మొదలు వరకు నేను పూర్ణారోగ్యముతో నుంటిని. వీరినుందులు ప్రముగుణమిచ్చుటయే గాక వ్యాధులకు నిర్మూలముచేయుగూడ నా అనుభవమువలన తెలుపుచున్నాను. పి. సుబ్రహ్మణ్యఅయ్యర్, కవిషన్ యె.జంటు, 18-2-24